

SIA "ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN ENVIRONMENT"

***Zemgales plānošanas reģiona attīstības
programmas 2021.-2027. gadam
Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskats
pēc sabiedriskās apspriešanas***

Rīga, 2021. gada novembris

Saīsinājumi

AJT	Aizsargājamā jūras teritorija
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
AP	Attīstības programma
AP2027	Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027. gadam
BSP	Bioķīmiskais skābekļa patēriņš
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
DUS	Degvielas uzpildes stacija
Eurostat	Eiropas Savienības Statistikas birojs
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ETS	Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
ĢIS	Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas
HELCOM	Baltijas jūras vides aizsardzības komisija
ĶSP	Ķīmiskais skābekļa patēriņš
LPTP	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MK	Ministru kabinets
NAP2027	Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam
NEKP	Latvijas nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam
NMGOS	Nemetāna gaistošie organiskie savienojumi
RV	Rīcības virziens
SEG	Siltumnīcefekta gāzes
SIVN	Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
UAB	Upju baseinu apgabals
ŪO	Ūdensobjekts
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VPP2027/ VPP	Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam
VVD	Valsts vides dienests
ZIZIMM	Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība
ZPR	Zemgales plānošanas reģions

Satura rādītājs

IEVADS	4
1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts	4
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	5
2.1. Vispārējā pieeja un metodes, saistība ar vides mērķiem	5
2.2. Konsultācijas un sabiedrības iesaiste	20
3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	25
3.1. Klimata pārmaiņas	25
3.2. Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana.....	31
3.3. Gaisa kvalitāte	38
3.4. Vides troksnis	45
3.5. Bioloģiskā daudzveidība un ainavas	47
3.6. Ūdens kvalitāte un plūdu risks	56
3.7. Augsne un piesārņojums	70
3.8. Kultūrvēsturiskās vērtības	73
4. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	75
4.1. Prioritāte - Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā.....	77
4.2. Prioritāte - Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana	80
4.3. Prioritāte - Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja.....	83
4.4. Prioritāte - Viedā mobilitāte un infrastruktūra	87
4.5. Prioritāte - Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika	91
4.6. Prioritāte - Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma	101
4.7. Prioritāte - Kultūrvide un identitāte, aktīvas kopienas.....	103
4.8. Prioritāte - Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas	105
4.9. Prioritāte - Sabiedrības drošība	106
4.10. Jomu mijiedarbības novērtējums	109
5. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums un SIVN izstrādes būtiskākās problēmas	114
5.1. Alternatīvas un to izvēles pamatojums	114
5.2. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas	114
6. Iespējamie kompensējošie pasākumi	114
7. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes	115
8. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai	115

9. Kopsavilkums 116

1. pielikums. Sabiedriskās apspriešanas materiāli

IEVADS

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027.gadam (turpmāk – AP2027) ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikti vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi un rīcības Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015. – 2030. gadam noteikto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu sasniegšanai. AP2027 stratēģiskajā daļā ir definētas vidējā termiņa attīstības prioritātes, noteikti rīcības virzieni attīstības prioritāšu sasniegšanai un sasniedzamie rezultāti. Šis plānošanas dokuments kalpo kā vadlīnijas Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu ieviešanā un reģiona vietējo attīstības plānošanas dokumentu izstrādei.

AP2027 izstrāde oficiāli tika sākta 2019. gada nogalē, balstoties uz Zemgales plānošanas reģiona attīstības padomes 2019. gada 15. oktobra lēmumu Nr. 128 prot. Nr.28.

Lai novērtētu AP2027 iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – SIVN), kura ietvaros tiek sagatavots Vides pārskats. SIVN izstrāde uzsākta 2021. gada maijā, un Vides pārskata projektu sagatavoja vides konsultāciju uzņēmums SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”.

Vispārējo pieeju Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādē nosaka SIVN procedūru reglamentējošie normatīvie akti - likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.07.2021.). Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK “Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

Vides pārskata projekts sastāv no 9 nodaļām, un tā izstrādē tika iesaistīti dažādu nozaru eksperti.

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts

AP2027 ir Zemgales plānošanas reģiona vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikti vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi un rīcības Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015.–2030. gadam noteikto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu – vīzijas, stratēģiskā mērķa, ilgtermiņa attīstības prioritāšu sasniegšanai. AP2027 stratēģiskajā daļā ir definētas deviņas vidējā termiņa attīstības prioritātes, noteikti rīcības virzieni attīstības prioritāšu sasniegšanai un sasniedzamie rezultāti. Šis plānošanas dokuments kalpo kā vadlīnijas Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu ieviešanā un reģiona vietējo attīstības plānošanas dokumentu izstrādei.

Ņemot vērā Zemgales ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015.–2030. gadam noteiktos ilgtermiņa stratēģiskos uzstādījumus – ekonomikas specializācijas virzienus un horizontālās prioritātes, attīstības vīziju, stratēģisko mērķi un tās virzītājspēkus, ilgtermiņa attīstības prioritātes, Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam (NAP2027) prioritātes, Zemgales plānošanas reģiona resursus, pasaules attīstības tendences un izaicinājumus, ir izvirzītas šādas Zemgales attīstības prioritātes vidējam termiņam – laika periodam no 2021. – 2027. gadam:

- Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā;

- Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana;
- Uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme;
- Viedā mobilitāte un infrastruktūra;
- Vide, daba, klimata pārmaiņas;
- Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma;
- Kultūrvide un identitāte;
- Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas;
- Sabiedrības drošība.

Kā horizontālās prioritātes tiek iezīmētas - kapacitātes celšana, digitalizācija, zaļo principu ievērošana, sadarbība.

Katrai no iepriekšminētajām prioritātēm ir noteikts individuāls mērķis, kā arī ir izvirzīti vairāki rīcības virzieni, kas paredzēti, lai īstenotu attiecīgās prioritātes mērķa sasniegšanu. Arī katram AP2027 atsevišķi noteiktam rīcības virzienam ir identificēts sasniedzamais mērķis, noteiktas konkrētas veicamās rīcības un paredzēti rīcības sasniedzamie indikatori. Strukturāli AP2027 sastāv no 8 nodaļām. Zemgales plānošanas reģiona vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi, indikatori, rīcības ir ietverti AP2027 stratēģiskās daļas 5. nodaļā.

2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti

2.1. Vispārējā pieeja un metodes, saistība ar vides mērķiem

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī nacionālo, reģionālo un vietējo plānošanas dokumentu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novērtot vai mazinot to īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams attiecīgo dokumentu sagatavošanas posmā, tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskie un nacionālie normatīvie akti.

SIVN novērtējuma procedūras laikā tiek sagatavots Vides pārskats, kurā tiek iekļauta informācija par plānošanas dokumentu, tā mērķiem, saistību ar citiem plānošanas dokumentiem. Tiek aprakstīta vides pārskata sagatavošanas procedūra un novērtējuma veikšanai lietoto galveno pamatprincipu un metožu apraksts. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis teritorijās, kuras saistītas ar plānošanas dokumentu.

SIVN uzdevums ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo būtisko ietekmi uz vidi plānošanas dokumenta ieviešanas gadījumā.

Vispārējo pieeju SIVN izstrādē Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmai nosaka SIVN procedūru reglamentējošie normatīvie akti - likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

SIVN procesa pamatprincipi:

Integrācija – vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa ir nepieciešama papildu izpēte par to ietekmi.

Piesardzības princips – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.

Ilgtermiņa attīstības princips – ilgtspējīga attīstība ir kļuvusi par pamatprincipu gan ES, gan starptautiskā līmenī. Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas ir viens no ANO globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2030. gadam, kas pieņemti ar rezolūciju “Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”.

Alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētās rīcības un to iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.

Pārskatāmība – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētu metodoloģiju, lēmumu pieņemšanas mehānismu un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

SIVN procesā ir ievērotas četras stadijas:

1. *Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veida un apjoma apzināšana.* Šajā stadijā tika noteikts SIVN apjoms un detalizācijas pakāpe, ņemot vērā plānošanas dokumenta un tā realizācijas alternatīvu iespējamo ietekmi uz vidi, noteiktas novērtējumam izmantojamās metodes, kā arī vides pārskata struktūra.

Galvenie 1. posma uzdevumi:

- vides faktoru un esošā vides stāvokļa apzināšana;
- vides problēmu un vides aizsardzības uzdevumu noteikšana;
- SIVN mērķu un indikatoru noteikšana;
- iespējamo alternatīvu apzināšana.

Pirmās SIVN stadijas ietvaros tika izstrādāta vienota vērtēšanas metodika, nodrošinot, ka visi eksperti izmanto vienotas vai salīdzināmas metodoloģiskās pieejas, veicot izvērtējumu. Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” uzskaitītajiem plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi veidiem, atlasot aktuālo attiecīgā plānošanas dokumenta kontekstā, tika identificēti AP2027 SIVN aspekti. Lai nodrošinātu AP2027 ietekmju vērtēšanas procesa caurskatāmību, attiecībā uz katru no identificētajiem SIVN aspektiem tika apkopoti sasniedzamie starptautiska, ES un nacionāla mēroga vides politikas mērķi, un atbilstoši vides politikas mērķiem tika apkopoti izpildāmie virsuzdevumi pašvaldības līmenī, kā

arī izstrādāti atbilstoši ietekmju vērtēšanas kritēriji. Iepriekšminētā informācija ir pārskatāmi apkopota turpmākajā tabulā (skat. 2.1. tabulu).

2.1. tabula. SIVN aspektu vērtēšanas kritēriji

Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)	Avots	Virszdevumi plānošanas reģiona līmenī	Ietekmju vērtēšanas kritēriji	Kritērija avots
Klimata pārmaiņas				
<p>Panākt, lai pasaule stingrāk stātos pretim klimata pārmaiņu draudiem ilgspējīgas attīstības un nabadzības izskaušanas kontekstā, tostarp:</p> <p>a) ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiecoties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, atzīstot, ka tas ievērojami mazinātu klimata pārmaiņu riskus un ietekmi,</p> <p>b) vairojot spējas pielāgoties klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei un veicināt klimatnoturību un tādu attīstību, kam raksturīgas zemas siltumnīcefekta gāzu emisijas, turklāt tā, lai neapdraudētu pārtikas ražošanu; un</p> <p>c) finanšu plūsmas pieskaņojot izvirzītajam kursam uz mazākām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīgu attīstību.</p>	<p>ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Parīzes nolīgums</p>	<p>Energoresursu racionāla izmantošana un pārvaldība, un SEG emisiju samazināšana, veicinot virzību uz Latvijas klimatneitralitāti 2050. gadā</p>	<p>CO₂ emisijas, t</p>	<p>AP2027</p>
<p>Kāpināt 2030. un 2050. gadam nosprausto ES mērķu vērienu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - līdz 2030. g. tiekties uz vismaz 55 % SEG emisiju samazinājumu - līdz 2050. g. panākt klimatneitralitāti 	<p>Eiropas zaļais kurss;</p> <p>EK 17.09.2020 paziņojums “Eiropas 2030. gada klimata politikas ieceru kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē iedzīvotāju labā”</p> <p>Latvijas stratēģija klimatneitralitātes</p>			

	sasniegšanai līdz 2050. gadam			
SEG emisiju intensitātes samazinājums atbilstoši trajektorijai, virzoties uz 2030. gada mērķi: 292 t CO ₂ ekv. /milj. Euro	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam			
Klimatneitralitāte (nesamazināmās SEG emisijas kompensē piesaiste ZIZIMM sektorā)	Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam			
SEG emisiju samazināšanas mērķis: -65% pret 1990. g. (neietverot ZIZIMM)	Latvijas nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam			
Atjaunojamās enerģijas (AE) īpatsvara mērķis enerģijas galapatēriņā (%) 2022. gads - 40% 2025. gads - 41,8% 2027. gads - 44,3% 2030. gads - 46,5%	Direktīva Nr. 2018/2001 Latvijas nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam		Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	
Stratēģijas mērķis ir īstenot 2050. gada redzējumu par klimatnoturīgu Savienību, padarot adaptāciju viedāku, sistēmiskāku un ātrāku un pastiprinot starptautisko rīcību.	Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija	Klimatnoturīguma veicināšana reģionā		

Mazināt Latvijas cilvēku, tautsaimniecības, infrastruktūras, apbūves un dabas ievainojamību pret klimata pārmaiņu ietekmēm un veicināt klimata pārmaiņu radīto iespēju izmantošanu	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika periodam līdz 2030. gadam		Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana				
Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot notekūdeņu dūņu apstrādi un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam	Nodrošināt ilgtspējību veicinošu saimniekošanas modeļus, kura būtība ir produktu, materiālu un resursu vērtības noturēšanā ekonomikā pēc iespējas ilgāk, vienlaikus samazinot gan izejvielu patēriņu un atkritumu apjomu, gan arī ietekmi uz vidi	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums, t	AP2027
	Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. – 2028. gadam		Radītais bīstamo atkritumu daudzums	AP2027
Panākt, lai līdz 2030. gadam viss iepakojums ES tirgū būtu ekonomiski dzīvotspējīgi atkalizmantojams vai pārstrādājams	EK Jaunais aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu (2020).		Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	AP2027
	Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. – 2028. gadam.		Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	AP2027
Aprites ekonomikas ieviešana un attīstība Latvijā, veidojot konkurētspējīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu valsts tautsaimniecību	Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020. – 2027. gadam		Īstenoti pašvaldības pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības	AP2027

			plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	
Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam		Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldības iepirkumos (% no visiem iepirkumiem).	
Gaisa kvalitāte				
Nepārsniegt maksimāli pieļaujamo antropogēno emisiju apjomu un izpildīt emisiju samazināšanas mērķus galvenajām piesārņojošām vielām – sēra dioksīdam, slāpekļa oksīdam, nemetāna gaistošajiem organiskajiem savienojumiem, amonjākam un daļiņām PM _{2,5}	Direktīva 2016/2284	Gaisa piesārņojuma emisiju samazināšana reģionā	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas	
	Likums “Par piesārņojumu”		Daļiņu PM _{2,5} emisijas	
	Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.–2030. gadam		Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	
Pārskatīt gaisa kvalitātes standartus atbilstīgi Pasaules veselības organizācijas vadlīnijām	Eiropas Zaļais kurss		Nav konstatēti augšējā	

Līdz 2030. gadam uzlabot gaisa kvalitāti tā, lai par 55 % samazinātu to priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu, ko izraisa gaisa piesārņojums	ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns	Labas gaisa kvalitātes nodrošināšana reģionā	piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	
Līdz 2030. gadam panākt, ka par 25 % sarūk to ES ekosistēmu daudzums, kurās gaisa piesārņojums apdraud biodaudzveidību	ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns			
Vides troksnis				
Vides trokšņa ietekmes apzināšana, rīcību plānošana un īstenošana ietekmes samazināšanai	Direktīva 2002/49/EK Ministru kabineta noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"	Vides trokšņa ietekmes apzināšana un mazināšana Rīcību plānošana un īstenošana trokšņa ietekmes samazināšanai	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	
Līdz 2030. gadam panākt, ka par 30 % mazāk cilvēku pastāvīgi traucē transporta troksnis	ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns		Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	
Bioloģiskā daudzveidība un ainavas				

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un zaļās infrastruktūras izmantošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību un vērtības celšanu, sekmējot ilgtspējīgu tūrisma attīstību.	ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030. gadam Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un attīstīšanu veicot zaļās infrastruktūras objektu un vides elementu veidošanu	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platība (ha), dabas pieminekļu skaits (%) un mikroliegumu kopskaits ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	AP2027
			Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	AP2027
			Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	AP2027
Atjaunot dabu – būtiski uzlabot aizsargāto sugu un biotopu stāvokli, palielināt ainavas elementus un bioloģisko lauksaimniecību laukos, nodrošināt labu jūras vides stāvokli, atjaunot upju brīvu tecējumu, palīdzēt ar pilsētu zaļināšanas plāniem, ierobežot invazīvo sugu ietekmi	ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030. gadam			

<p>Aizsargājamo biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumu realizēšana saskaņā ar zinātniski pamatotiem sugu un biotopu aizsardzības un dabas aizsardzības plāniem. Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus.</p>	<p>Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam</p>	<p>Reģiona pašvaldību plānošanas dokumentos un normatīvajos aktos nodrošināt nosacījumus aizsargājamo biotopu platību saglabāšanai un stāvokļa uzlabošanai.</p>	<p>Pārveidotu ūdensteču kopgarums/ Dabiska upju tecējuma atajunošanas posmu garums, km</p>	<p>AP2027</p>
Ūdens kvalitāte un plūdu risks				
<p>Sasniegt augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvaru: 35%</p>	<p>Eiropas Zaļais kurss; Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam</p>	<p>Palielināt ūdensobjektu skaitu, kuri atbilst labai un augstai ekoloģiskai kvalitātei</p>	<p>Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %</p>	<p>AP2027; Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas un Plūdu riska pārvaldības plāni 2022.-2027. gadam</p>
<p>Sasniegt visu ūdensobjektu labu kvalitatīvo un kvantitatīvo stāvokli</p>	<p>Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (Vispārējā Struktūrdirektīva)</p>			
<p>Rīcību un procesu plānošana, lai nodrošinātu dzeramā ūdens nekaitīgumu un kvalitāti, patērētāju piekļuvi dzeramajam ūdenim, kā arī patērētāju informēšanu par ūdens kvalitāti.</p>	<p>2020/2184/EK Jaunā dzeramā ūdens Direktīva, kas aizvieto Direktīvu Padomes Direktīva 98/83/EK</p>	<p>Iedzīvotāju nodrošināšana ar nekaitīgu un drošas kvalitātes dzeramo</p>	<p>Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %</p>	<p>AP2027</p>

	(prognozējams, ka tiks transponēta nacionālajā tiesiskajā regulējumā līdz 2022. gada beigām)	ūdeni, samazinot zudumus		
Ūdensapgādes tīklu paplašināšana, ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija, dzeramā ūdens uzglabāšanas un padeves uzlabošana, kā arī energoefektivitātes pasākumi ūdensapgādes sistēmā	Ūdensapgādes investīciju plāns 2021. – 2027. gadam		Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	AP2027
Novērtēt un pārvaldīt plūdu riskus, lai mazinātu nelabvēlīgās sekas cilvēku veselībai, videi un kultūras mantojumam	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam	Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas un Plūdu riska pārvaldības plāni 2022.-2027. gadam
Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras Jūras vides stāvokļa uzlabošana un pazemes ūdens resursu aizsardzība, samazinot antropogēno slodzi, t. sk. notekūdeņu kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem un vidi, nodrošinot nepieciešamās infrastruktūras izveidi un veicinot notekūdeņu dūņu apstrādi	Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam			
	Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Centralizētās kanalizācijas tīklu paplašināšana un notekūdeņu attīrīšanas uzlabošana	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	

Aizsargāt vidi ES no komunālo notekūdeņu nelabvēlīgās ietekmes, savācot un attīrot notekūdeņus	Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu			
Kanalizācijas tīklu attīstība esošo aglomerāciju robežās, kanalizācijas tīklu pārbūve un atjaunošana, investīcijas notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes uzlabošanai, dūņu apsaimniekošana, decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošana.	Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāns 2021.-2027. gadam		Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	
Stratēģijas vispārējais mērķis attiecībā uz vidi: glābt jūru. Politikas jomas - barības vielu noplūdes jūrā samazināšana līdz pieļaujamam līmenim, apakšmērķi: • <u>mazināt biogēnu ienesi Baltijas jūrā; mazināt eitrofikāciju un sasniegt labu vides stāvokli.</u>	Eiropas Savienības stratēģija Baltijas jūras reģionam (2009) un tās Rīcības plāns			
Tiekties uz gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojumu	ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns līdz 2050. gadam	Uzlabot ūdens kvalitāti, par 50 % samazinot atkritumu un plastmasas druzas daudzumu jūrā, bet par 30 % — mikroplastmasas daudzumu, kas nonāk vidē.	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas un Plūdu riska pārvaldības plāni 2022.-2027. gadam
Augsne un piesārņojums				

Vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšņei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai	Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Veicināt piesārņoto vietu sanāciju un jauna piesārņojuma rašanās novēršanu	Piesārņoto vietu skaits	AP2027
Tiekties uz nulles piesārņojumu ar mērķi panākt no toksikantiem brīvu vidi. Lai aizsargātu Eiropas iedzīvotājus un ekosistēmas, ES ir jāuzlabo veids, kā tiek monitorēts, ziņots, novērsts un kompensēts gaisa, ūdens, augsnes un patēriņa preču piesārņojums. Lai to panāktu, ES un dalībvalstīm būs sistemātiskāk jāpievēršas visām rīcībpolitikām un noteikumiem.	Eiropas Zaļais kurss; 8. vides rīcības programma		Attīrīto piesārņoto vietu platība, ha	AP2027
Tiekties uz gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojumu	ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns līdz 2050. gadam	Uzlabot augsnes kvalitāti, par 50 % samazinot barības vielu zudumus un ķīmisko pesticīdu izmantojumu		
Kultūrvēsturiskās vērtības un ainava				
Saglabāt un attīstīt Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam	Nodrošināt kultūras mantojuma aizsardzību un ilgtspējīgu pārvaldību	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	AP2027
Ar dabas un kultūras mantojuma izmantošanu saistīto būvju atjaunošana, konservācija, pārbūve, restaurācija, saglabājot kultūras mantojumu tā sākotnējā kultūrvēsturiskā veidolā, vai jaunu būvju būvniecība un teritorijas labiekārtošana, ievērojot integrētu pieeju dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai.	Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam			

Kultūras mantojuma ilgtspēja	Padomes secinājumi par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam			
Veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā.	Ainavu konvencija	Nodrošināt ainavu aizsardzību un ilgtspējīgu pārvaldību	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	AP2027
Integrēt ainavu politiku savā reģionālajā un pilsētplānošanas politikā, kultūras, vides, lauksaimniecības, sociālajā un saimnieciskajā politikā, kā arī jebkurā citā politikā, kas tieši vai netieši var ietekmēt ainavas.	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns 2021. – 2027. IAS 2030		Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	AP2027

2. *Vides pārskata sagatavošana.* Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti tiek apkopoti Vides pārskatā. Normatīvajos aktos ir noteiktas prasības par Vides pārskata sagatavošanu un tajā iekļaujamo informāciju. Novērtējums lielā mērā ir atkarīgs no datu nodrošinājuma un to analīzes. Ietekmes analīzes galvenais mērķis ir sniegt visaptverošu un skaidru informāciju par visām iespējamām alternatīvām, t.sk. salīdzināt tās savā starpā vai ar „nulles” alternatīvu.

Vides pārskats balstās uz AP2027 izvirzīto uzdevumu izvērtējumu, kā arī uz vērtējumu par plānošanas dokumenta atbilstību starptautiskajai, ES un nacionālajai vides politikai. Vides pārskata izstrādes procesā izmantotas dažādas metodes datu iegūšanai un analīzei.

SIVN veikšanai izmantota publiski pieejamā pašvaldību, reģiona un valsts līmeņa informācija:

- statistikas dati,
- vides stāvokļa pārskati,
- vides monitoringa atskaišu dati,
- vides indikatoru izpildes informācija,
- dažādu politikas plānošanas dokumentu analītiskā daļa,
- pētījumu rezultāti,
- citi avoti.

Datu analīzē izmantotas kvantitatīvās (datu apjoms, teritoriālais pārklājums, novērojumu rindas garums, u.c.) un kvalitatīvās (informācijas attiecināmība, specifika, aktualitāte, uzticamība, u.c.) novērtēšanas metodes, kā arī šo metožu kombinācija, ņemot vērā informācijas un datu veidu.

Būtisks instruments, kas izmantots datu apstrādē un analīzē, ir ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (turpmāk – ĢIS), kas ļauj ar telpisko informāciju sasaistīt aprakstošos datus. Metode ļauj vizuāli aplūkot ietekmju tendences ilgākā laika griezumā. Minētos datus var sakārtot slāņos, kas atvieglo tālāko analīzes procesu un dod uzskatāmu informāciju par noteiktu ģeogrāfisku teritoriju. Telpiskās analīzes topogrāfiskie dati izmantoti, analizējot noteiktas ietekmes. ĢIS tiek izmantotas esošā vides stāvokļa analīzē, piesārņojuma avotu un ietekmju identificēšanai, ietekmju novērtēšanai, vēlamo risinājumu novērtēšanai un alternatīvu salīdzināšanai.

Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus būtiskākos etapus:

- Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un atbilstība tiesiskā regulējuma prasībām

Īstenojot attīstības programmu, ir svarīgi, lai tiktu ievērotas arī citos plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes un plānotie pasākumi, tādējādi nodrošinot nepieciešamo sinerģiju. Plānotajiem risinājumiem jāatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Cita starpā īpaša uzmanība tika pievērsta AP2027 atbilstībai starptautiskā, ES un nacionālā līmeņa politikas dokumentiem ar plānošanas dokumentu saistītās vides jomās.

- Pašreizējās situācijas novērtējums un „nulles” scenārijs

Vide sevī ietver ļoti plašu jautājumu loku, tādēļ noteiktas tās galvenās jomas, kuras AP2027 kontekstā ir nozīmīgākās un kurām ir būtiskākā ietekme uz vidi. Tika apkopota pieejamā pamatinformācija par vides stāvokli Latvijā saistībā ar attīstības programmu, tādējādi veicot

sākotnējo novērtējumu un identificējot būtiskos vides aspektus, kas saistīti ar plānošanas dokumentu.

- AP2027 īstenošanas būtiskāko ietekmju uz vidi vērtējums

SIVN process organizēts tā, lai identificētu attīstības programmas uzdevumu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi (ietver tiešo un netiešo, sekundāro, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilgu un ilglaicīgu ietekmi, kā arī pastāvīgo pozitīvo un negatīvo ietekmi). SIVN ietvaros vērtēta plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamā ietekme uz šādām vides jomām:

- Klimata pārmaiņas;
- Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana;
- Gaisa kvalitāte;
- Vides troksnis;
- Bioloģiskā daudzveidība un ainavas;
- Ūdens kvalitāte un plūdu risks;
- Augsne un piesārņojums;
- Kultūrvēsturiskās vērtības;
- Saistība starp šīm jomām.

Augstāk uzskaitītie aspekti atlasīti SIVN ietvara noteikšanas posmā, identificējot plānošanas dokumentam aktuālākos potenciālos vides aspektus. Ietekme uz cilvēku veselību tiek vērtēta gaisa kvalitātes, trokšņa un ūdens kvalitātes kontekstā. Savukārt ietekme uz materiālajām vērtībām tiek vērtēta caur ietekmi uz atkritumu apsaimniekošanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu.

- AP2027 monitorings

Plānošanas dokumenta ietekmju uz vidi monitoringu veic, lai konstatētu, kādas ir ar plānošanas dokumenta realizāciju saistītās vides ietekmes, t.sk. arī neparedzētās ietekmes un vai plānošanas dokumentā nav jāveic grozījumi. Sniedzot priekšlikumus rādītājiem un plānošanas dokumenta ieviešanas monitoringam, primāri tiek izvēlēti tādi rādītāji, kuri jau tiek aprēķināti vai kuru aprēķināšanai tiek sistemātiski apkopota bāzes informācija.

2.2. Konsultācijas un sabiedrības iesaiste

Sabiedrības, organizāciju un institūciju viedoklis tiek ņemts vērā, organizējot Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanāksmi, un iestrādājot sabiedrības pārstāvju komentārus Vides pārskata gala redakcijā.

Sabiedrības, organizāciju un institūciju viedoklis tiek ņemts vērā vairākos SIVN etapos:

- veicot sākotnējo novērtējumu par būtiskiem vides aspektiem saistībā ar plānošanas dokumenta ieviešanu;
- organizējot vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanāksmi (-es);
- iestrādājot sabiedrības pārstāvju komentārus Vides pārskata gala redakcijā.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notika no 2021. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim.

Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu tika ievietots laikrakstos “Bauskas dzīve”, “Zemgales ziņas”, “Brīvā Daugava”, “Staburags”, Zemgales plānošanas reģiona mājaslapā <https://www.zemgale.lv/> un plānošanas reģiona novadu mājaslapās. Ar plānošanas dokumentu un Vides pārskata projektu varēja iepazīties <https://www.zemgale.lv/> un www.environment.lv. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2021. gada 12. oktobrī. No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzdaliba/category/30-pasvaldibuplanosanas-dokumenti-publiskas-apspriesanas> bija pieejama plānošanas dokumenta un Vides pārskata videoprezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas materiāli ir pievienoti Vides pārskata 1. pielikumā.

Vides pārskata un plānošanas dokumenta projekti atzinumu saņemšanai tika nosūtīti šādām institūcijām:

- Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai
- Latvijas Republikas Veselības ministrijai
- Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai
- Latvijas Republikas Satiksmes ministrijai
- Vides konsultatīvajai padomei
- Dabas aizsardzības pārvaldei
- Valsts vides dienestam

Atzini/komentāri par Vides pārskatu saņemti no VARAM, Dabas aizsardzības pārvaldes, Izglītības un zinātnes ministrijas, Satiksmes ministrijas. Kopsavilkums par saņemtajiem komentāriem un atbildes uz tiem apkopoti 2.2. tabulā. Sabiedriskās apspriešanas laikā netika saņemti sabiedrības komentāri par Vides pārskatu.

2.2. tabula. Pārskats par saņemtajiem komentāriem

Nr. p.k.	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
55	VARAM	Norādām, ka Zemgales plānošanas reģiona SIVN izstrāde tika uzsākta 2021. gada maijā, savukārt no 2021. gada 11. maija publiskots tika Vides politikas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam projekts, līdz ar to uzskatām, ka Vides pārskata dokumentā (2.1. tabula. SIVN aspektu vērtēšanas kritēriji) ir jāatsaucas arī uz šo nozares plānošanas dokumentu.	Nav ņemts vērā.	Vides pārskatā sniegta atsauce tikai uz tiem plānošanas dokumentiem, kas ir apstiprināti.
56		Dokumenta 10. lapā lūdzam dot precīzas atsauces uz jaunāko dokumentu ES aprites ekonomikas rīcības plāns vietā EK Jaunais aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu (2020), precizējot nosaukumu un līdz ar to arī vērtējamo saturu.	Ņemts vērā. Veikti precizējumi.	
57		Vienlaikus norādām, ka būtiskāk ir veidot atsauces uz mērķiem, kas noteikti nacionālajā Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021. – 2028. gadam, nevis uz ES direktīvām, kas pašvaldībām nav tieši saistošas.	Ņemts vērā. Veikti precizējumi.	
58		Par nodaļu “3.2. Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana”. Lūdzam detalizētāk sniegt analīzi par attīstības programmas paredzēto pasākumu ietekmi uz Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešanu, jo Vides pārskatā minētā Aprites ekonomikas principu ieviešanas kontekstā pozitīvi vērtējamā rīcība R.1.1.1.5 Atbalstīt inovatīvus risinājumus izglītības vides uzlabošanai (piem. ilgtspējīga, veselīga, bezatkritumu (zaļais kurss) ēdināšanas pakalpojuma attīstīšana izglītības iestādēs, pārņemot skandināvu pieredzi) nevar būt uzskatāma par pietiekamu apgalvojumam par pozitīvu un pietiekamu piensumu nacionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna mērķu sasniegšanā, par kuru atbildību nes arī Zemgales pašvaldības	Nav ņemts vērā.	Komentārs sniegts par 3.2. nodaļu, kas ietver esošās situācijas raksturojumu. AP 2027 paredzēto pasākumu ietekme uz aprites ekonomikas principu ieviešanu ir vērtēta 4. nodaļā.
59		Par nodaļu “3.2. Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana” Ministrija norada, ka Vides pārskata sagatavošanai nepieciešams vērtēt arī informāciju, kas ietverta pielikumā “Pasvaldbu_limena_Projektu_kopsavilkum_pielik_Nr_7_2.pdf”	Nav ņemts vērā.	Vides pārskata 4. nodaļā ir vērtēti gan pašvaldību gan reģionālie projekti.
74		SIVN 104.lpp. Klimata pārmaiņu jomai ir sinerģija ar kultūrvēsturiskām vērtībām. Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana cieši saistīta ar pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumiem.	Ņemts vērā. Papildināta sadaļa 4.10. “Jomu	

			mijiedarbības novērtējums”.	
2.	Dabas aizsardzības pārvalde	Aicinām Attīstības programmā un Vides pārskatā iekļaut vides indikatoru 2020. gada un 2021. gada oktobra vērtības ZPR teritorijai. Vides indikatoru vērtības ZPR pievienotas vēstules pielikumā.	Nemts vērā. Veikti papildinājumi 3. nodaļā.	
3.		Jāņem vērā, ka ZPR teritorija ir ļoti būtiska teritorija valsts mērogā, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo sugu un biotopu tīkla nepārtrauktību. Šobrīd apsaimniekotie bioloģiski vērtīgie zālāji (turpmāk – BVZ) visu BVZ vidū sasniedz 75% atzīmi – ierosinām plānošanas periodā izvirzīt sasniedzamo mērķi – 90%, kā arī palielināt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk – ĪADT), īpatsvaru ZPR, sasniedzot mērķi – 10%.	Daļēji nemts vērā. Rosināts plānošanas dokumentu papildināt ar Rīcības sasniedzamo indikatoru skaitliskām vērtībām – Bāzes gada vērtību un Mērķa vērtību 2027. Tomēr jāatzīmē, ka ZPR ir ierobežotas iespējas nacionālas nozīmes ĪADT īpatsvara palielināšanai plānošanas dokumenta īstenošanas ietvarā, jo šādu teritoriju izveide, un ĪADT attīstības politikas īstenošana kopumā, ir VARAM kompetence.	
4.		Ņemot vērā, ka vietējo ĪADT statuss šobrīd jau ir precizēts katrai pašvaldībai, Administrācijas ieskatā aktuālo informāciju nepieciešams iekļaut Attīstības programmā un	Nemts vērā. Vides pārskats papildināts	

		Vides pārskatā. Aktualizētais vietējo ĪADT skaits ZPR ir 15. Administrācijas ieskatā Attīstības programmā jānorāda uz nepieciešamību pašvaldībām veidot jaunas vietējās nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, piemēram, mežparkus, aizsargājamās alejas, koku rindas, dabas parkus u. tml. Šāda rīcība veicinātu ilgtspējīgu dabas teritoriju attīstību un aizsardzību pašvaldību līmenī.	ar informāciju par vietējas nozīmes ĪADT.																												
5.		Šobrīd ZPR Attīstības programmā, salīdzinot ar Vides pārskata projektu, atšķiras statistiskie dati par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, vietējās nozīmes ĪADT, Eiropas Savienības īpaši aizsargājamiem biotopiem, to starp BVZ. Norādām, ka visos dokumentos šīs vērtības jāvienādo, pieturoties pie viena atskaites datuma, uz kuru noteikti īpaši aizsargājamo dabas vērtību skaitliskie rādītāji.	Nemts vērā. Vides pārskats papildināts ar informāciju par aktuālajām ĪADT platībām.																												
11.		SVID analīzē un Vides pārskatā precizēt "Starptautiskās nozīmes mitrāju vietas, Ramsāres konvencijas vietas – Ķemeru Nacionālais parks un Teiču purvs un Lielais Pelečāres purvs".	Nemts vērā, nosaukums mainīts.																												
25.	LR Izglītības un zinātnes ministrija	74.lpp, 4.1. apakšpunkts. Vārdkopa "visos izglītības līmeņos" jāaizstāj ar vārdkopu "visās izglītības pakāpēs" atbilstoši Izglītības likuma 5.pantam.	Nav nemts vērā	Komentētais teksts ir kopēts no AP 2027.																											
13.	LR Satiksmes ministrija	3.7.1. attēlā ir norādīta informācija par naftas produktu noplūdēm no dzelzeļa cisternām, bet pareizākai un pilnvērtīgākai ainai ir nepieciešams iekļaut šādu tabulu: Dzelzeļa bīstamo kravu noplūžu skaits (informācijas avots - Valsts dzelzeļa tehniskās inspekcijas apkopotie dati)	Daļēji nemts vērā. Vides pārskats papildināts ar informāciju par to, ka kopš 2015. gada nav reģistrēta neviena avārija ar būtisku dzelzeļa bīstamo kravu noplūdi.																												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Negadījuma veids</th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bīstamo kravu noplūde</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Nelielas/nebūtiskas bīstamās kravas sūces/noplūdes</td> <td>92</td> <td>113</td> <td>47</td> <td>62</td> <td>33</td> <td>25</td> <td>26</td> <td>27</td> </tr> </tbody> </table>	Negadījuma veids	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Bīstamo kravu noplūde	2	2	2	0	0	0	0	0	Nelielas/nebūtiskas bīstamās kravas sūces/noplūdes	92	113	47	62	33	25	26	27		
Negadījuma veids	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019																							
Bīstamo kravu noplūde	2	2	2	0	0	0	0	0																							
Nelielas/nebūtiskas bīstamās kravas sūces/noplūdes	92	113	47	62	33	25	26	27																							

3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

3.1. Klimata pārmaiņas

Meteoroloģiskie apstākļi

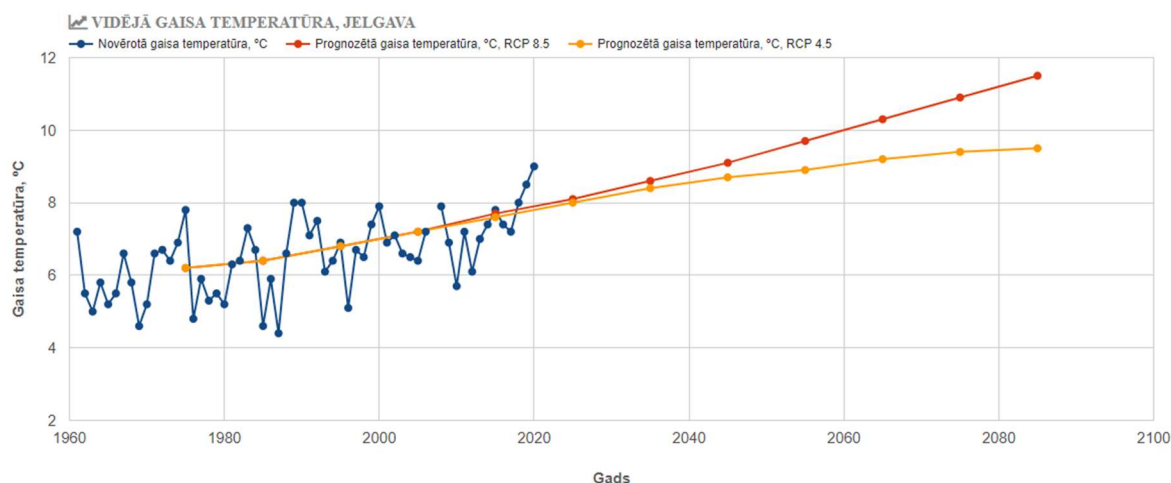
Balstoties uz ilglaicīgiem klimata novērojumiem, vidējā gaisa temperatūra ir konstanti paaugstinājusies. Šādas tendences novērotas gan Latvijā, gan citviet pasaulē. 2015.-2016. gada laikā LVĢMC pirmo reizi Latvijā veica apjomīgu vēsturisko klimatisko datu analīzi, izvērtējot meteoroloģisko parametru izmaiņas laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam. Apskatītajā laika periodā gada vidējās gaisa temperatūras vērtības ir paaugstinājušās par 0,7°C, viskrasāk palielinoties vidējās gaisa temperatūras gada minimālajai vērtībai – par vidēji 1,7°C.¹ Līdz ar vēsturisko datu analīzi izvērtējuma ietvaros tika sagatavotas arī prognozes par nākotnes klimata pārmaiņu scenārijiem.

Lai precīzāk prognozētu nākotnes klimata pārmaiņas Zemgales plānošanas reģionā, novērojumu dati tika izvēlēti un apkopoti 3.1.1. un 3.1.2. attēlos par vidējo gaisa temperatūru no divām meteoroloģiskajām stacijām - Jelgavā un Zīlānos - kā arī attēlotas vidējās gaisa temperatūras nākotnes prognozes diviem izstrādātajiem klimata pārmaiņu scenārijiem. Jelgavā, salīdzinot ar citām Latvijas pilsētām, temperatūras izmaiņas ir mazas. Gada vidējās gaisa temperatūras vērtību izmaiņa Jelgavā starp mūsdienu klimatiskās normas periodu (1981.-2010. g.) un klimatiskās references periodu (1961.-1990. g.) uzrāda pieaugumu par ~0,6 °C. Savukārt Zīlānu meteoroloģiskās stacijas dati uzrāda, ka, lai gan gada vidējā gaisa temperatūra ir zemāka nekā Jelgavā, tomēr starp mūsdienu klimatiskās normas periodu un klimatiskās references periodu tā ir palielinājusies par ~0,7 °C. Nākotnes prognozētās gaisa temperatūras Jelgavā un Zīlānos uzrāda līdzīgas tendences^{2,3}.

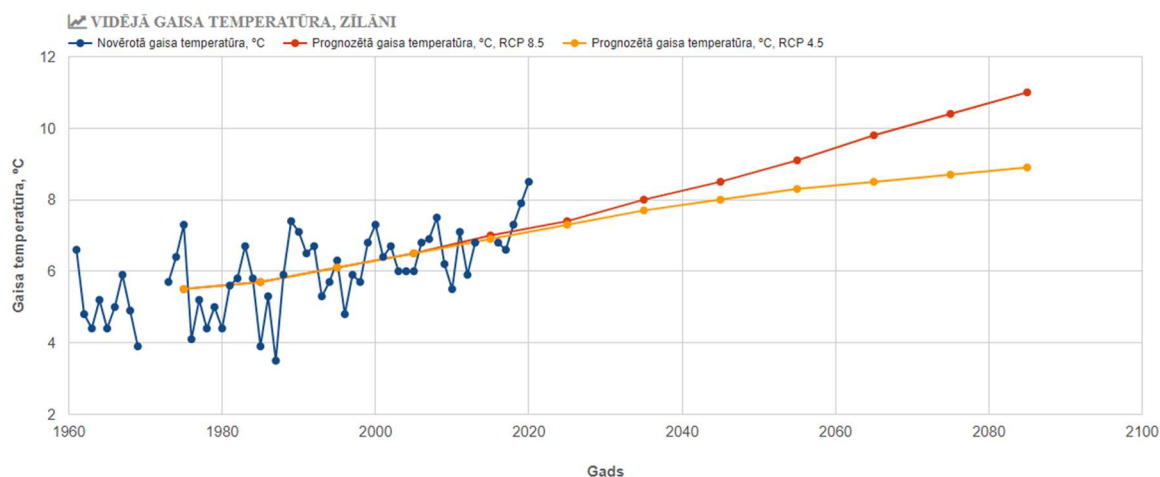
¹ Avotniece, Z. et al. "Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai". VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Rīga, 2017

² Turpat

³ Klimata pārmaiņu analīzes rīks, pieejams: <https://www4.meteo.lv/klimatariks/>

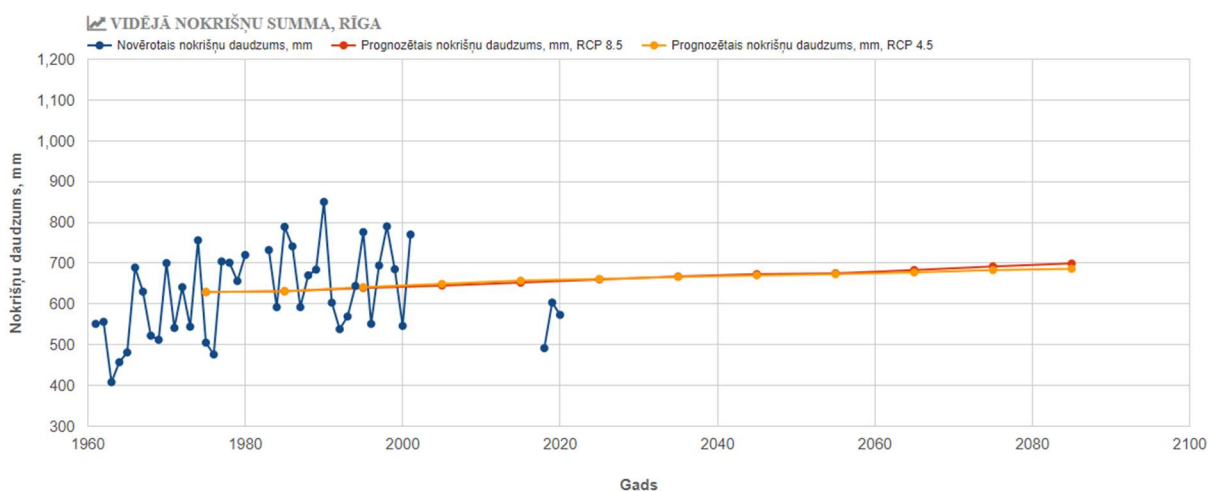
3.1.1. attēls. Vidējā gaisa temperatūra Jelgavā – vēsturiskie dati un prognozes

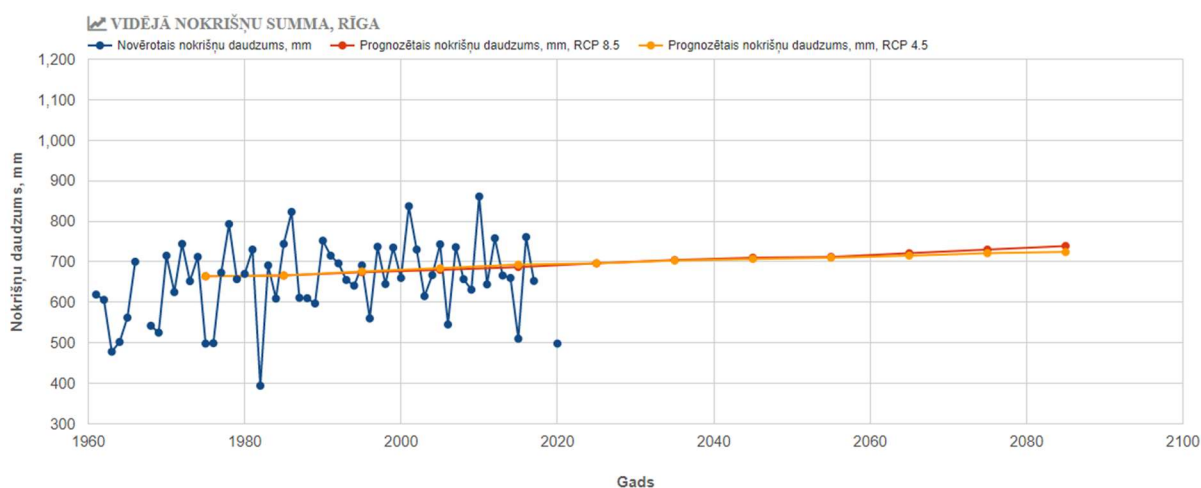
3.1.2. attēls. Vidējā gaisa temperatūra Zilānos – vēsturiskie dati un prognozes

Būtiski pieminēt, ka Zemgales līdzenumā, kur koncentrētas lielas lauksaimniecības zemju platības, nepārtraukta sausuma periodi ir ilgāki nekā citviet valsts teritorijā, taču maksimālā vienas diennakts nokrišņu daudzuma izmaiņa Zemgalē (dati par Zilānu, Skrīveru, Dobeles un Bauskas novadu) starp mūsdienu klimatiskās normas periodu (1981.-2010. g.) un klimatiskās referenes periodu (1961.-1990. g.) uzrāda neizteiktu, bet pieaugošu tendenci⁴, ko apliecina arī LVĢMC sniegtie dati, prognozējot vidējo nokrišņu summas pieaugumu (skat. 3.1.3. un 3.1.4. attēlus).

⁴ Avotniece, Z. et al. "Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai". VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Rīga, 2017

3.1.3. attēls. Vidējā nokrišņu summa Jelgavā – vēsturiskie dati un prognozes⁵

3.1.4. attēls. Vidējā nokrišņu summa Zilānos – vēsturiskie dati un prognozes⁶

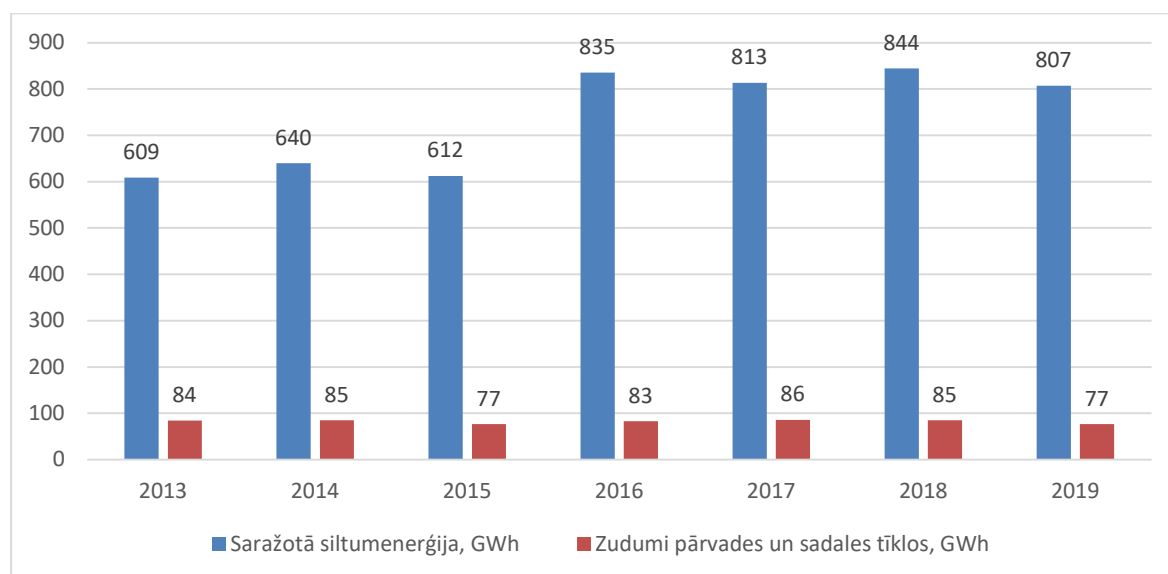
Siltumapgāde

Siltumapgādei ir nozīmīga ietekme uz gaisa kvalitāti un klimata pārmaiņām - siltumapgādes uzņēmumi ir vieni no lielākajiem dabas resursu (kurināmā) patērētājiem un gaisa piesārņotājiem, kas rada siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas. Pēc Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) sniegtajiem datiem secināms, ka kopā centralizēti saražotais siltumenerģijas apjoms Zemgales reģionā no 2013. līdz 2019. gadam pieaudzis par 25 %, kas 2019. gadā sastādīja 807 GWh, un zudumi pārvades un sadales tīklos pēdējo gadu laikā ir mazinājušies (skat. 3.1.5. attēlu). Kopējo katlumāju skaita un koģenerācijas staciju skaita izmaiņas neuzrāda viennozīmīgu tendenci, taču tās ir savstarpēji pretējas (skat. 3.1.6. attēlu).⁷

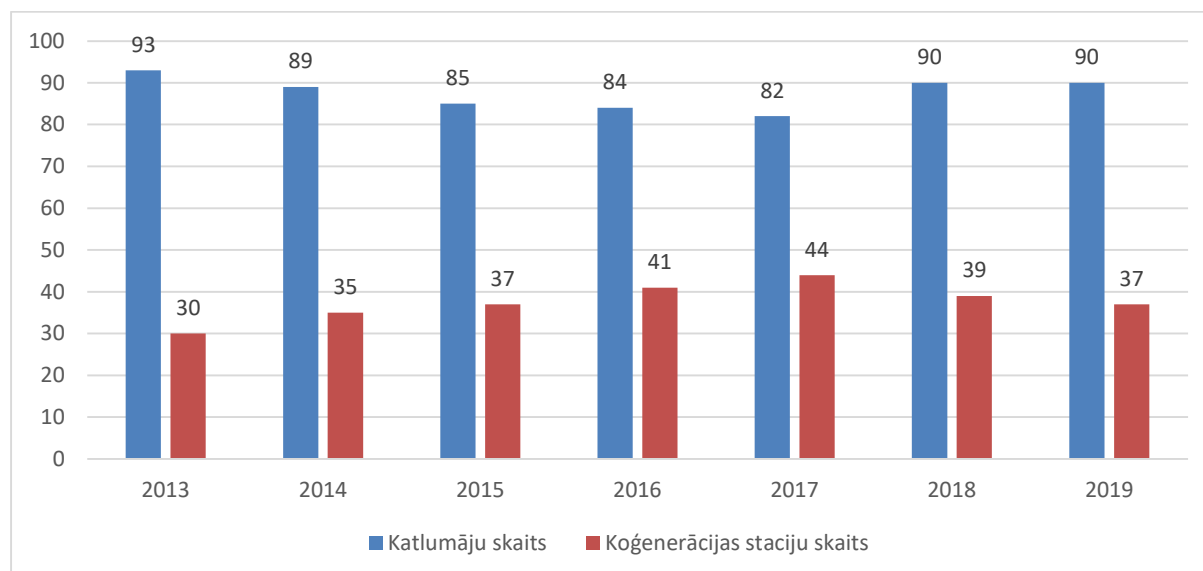
⁵ Klimata pārmaiņu analīzes rīks, pieejams: <https://www4.meteo.lv/klimatariks/>

⁶ Turpat

⁷ Oficiālās statistikas portāls, <https://stat.gov.lv/>

3.1.5. attēls. Siltumenerģijas bilance Zemgales reģionā

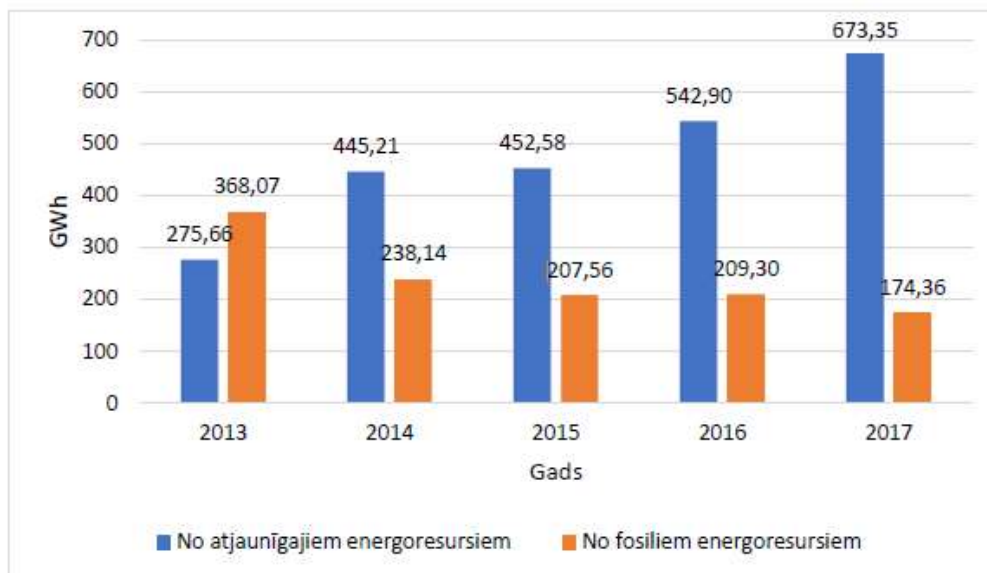

3.1.6. attēls. Katlumāju un koģenerācijas staciju skaita bilance Zemgales reģionā

Saskaņā ar Zemgales plānošanas reģiona Enerģētikas rīcības plānā 2018. – 2025. gadam sniegto informāciju, ievērojama daļa no izejmateriāliem siltumenerģijas ražošanai tiek importēta. 2013. gadā 73,2 % no saražotās siltuma enerģijas tika radīta no importētiem fosilajiem energoresursiem, galvenokārt dabas gāzes. Taču saražotās siltumenerģijas apjoms no atjaunojamiem energoresursiem katru gadu pieaug. Kopš 2013. gada tās apjoms ir pieaudzis vairāk nekā divas reizes no 275,66 GWh līdz 673,35 GWh 2017. gadā. Laika posmā no 2007.-2013. gadam tas tika panākts piesaistot ES līdzekļus, kā arī ar KPFI atbalstu, veicot katlu māju rekonstrukciju un pārejot uz pilnīgu vai daļēju AER izmantošanu siltuma enerģijas ražošanā.⁸

⁸ Zemgales plānošanas reģiona Enerģētikas rīcības plāns 2018.-2025. gadam, Jelgava, 2018.

Savukārt saražotās siltumenerģijas apjoms no fosilajiem energoresursiem uzrāda lejupejošu dinamiku. Pēdējo 5 gadu periodā tas ir samazinājies par 53 %, sasniedzot 174,36 GWh 2017. gadā.⁹

3.1.7. attēls *Saražotā siltumenerģija CSS no atjaunojamiem un fosilajiem energoresursiem (avots: CSP)*

No atjaunojamiem energoresursiem siltumenerģijas ražošanai Zemgales plānošanas reģionā pārsvarā tiek izmantotas kurināmās šķeldas, kas visvairāk tiek izmantotas vispārējās lietošanas koģenerācijas stacijās. Biogāze ir nākamais AER, kas lielā apjomā tiek lietots, lai ražotu siltuma enerģiju, tai seko malka, ko izmanto uzņēmumu katlu mājās. Mazākos apjomos tiek izmantoti kokapstrādes atlikumi, salmi, koksnes granulas un koksnes briketes.¹⁰

Siltumnīcefekta gāzes

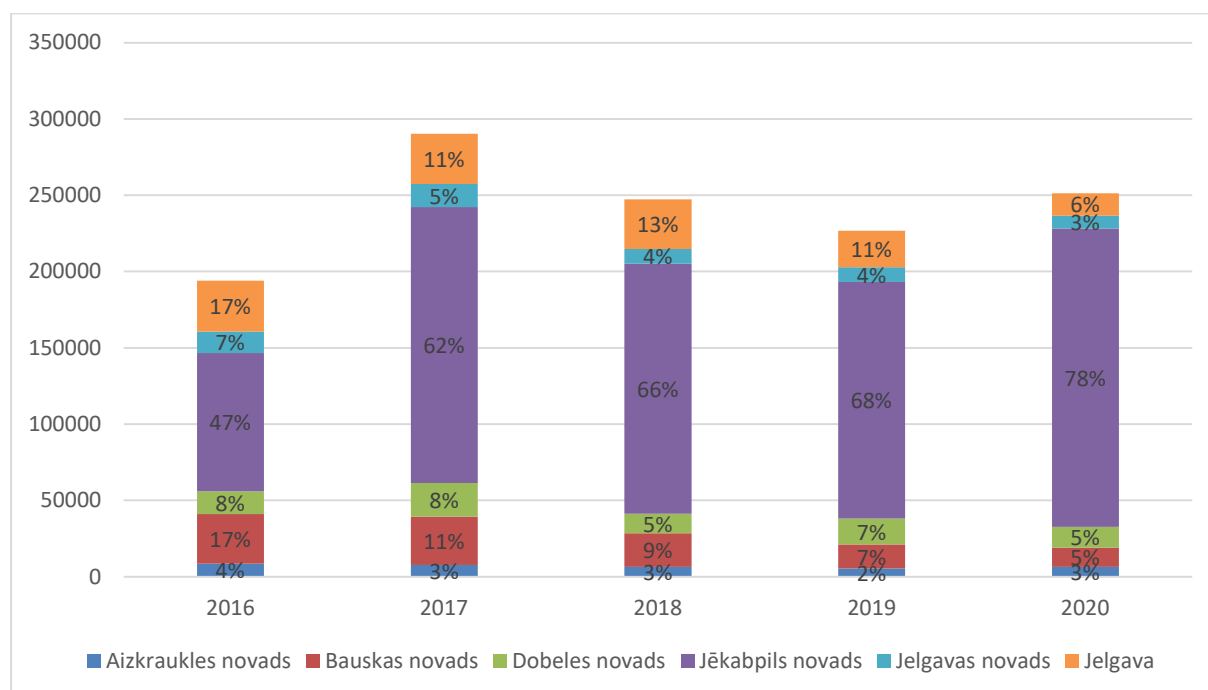
Novērotās klimata pārmaiņas ir lielā mērā saistītas ar CO₂ un citu SEG emisijām atmosfērā. Lai gan nav iespējams pilnībā novērst klimata pārmaiņas, ir būtiski tās laicīgi ierobežot, samazinot kopējo SEG emisiju apjomu.

Saskaņā ar LVĢMC uzturētajā datu bāzē “2-Gaiss” pieejamo informāciju par gaisa piesārņojumu no stacionāriem gaisa piesārņojuma avotiem Zemgales plānošanas reģionā CO₂ emisiju tendence laika posmā no 2016. līdz 2020. gadam nav viennozīmīga, taču CO₂ emitējošu iekārtu skaits laika periodā ir audzis. No Zemgales plānošanas reģiona 6 pašvaldību teritorijām lielākais iekārtu skaits atrodas Aizkraukles novadā, taču emisiju apjomi būtiski lielāki ir Jēkabpils novadā (skat. 3.1.8. un 3.1.9. attēlus).¹¹

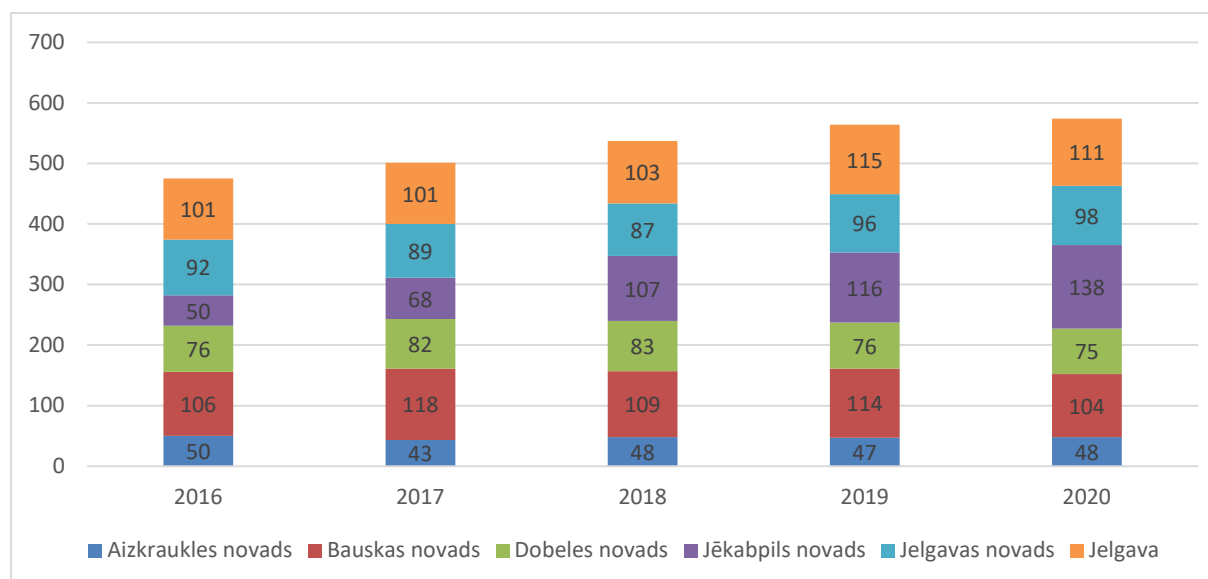
⁹ Turpat

¹⁰ Turpat

¹¹ Valsts statistikas pārskats „2 – Gaiss” www.meteo.lv

3.1.8. attēls. CO₂ emisijas (t/gadā) Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību teritorijās

3.1.9. attēls. CO₂ emitējošu iekārtu skaits Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību teritorijās

Zemgales plānošanas reģiona Enerģētikas rīcības plānā 2018.-2025. gadam no apkopotajiem datiem tika aprēķināts, ka kopējās Zemgales plānošanas reģiona CO₂ emisijas 2016. gadā sastādīja 475 018,68 tonnas. Jāatzīmē, ka Jelgavas un Jēkabpils pilsētām izmantoti 2013. gada dati, savukārt par Kokneses, Neretas, Skrīveru un Vecumnieku novadiem nav datu, līdz ar to šie novadi kopējā reģiona CO₂ emisiju apjomā nav iekļauti.¹²

¹² Zemgales plānošanas reģiona Enerģētikas rīcības plāns 2018.-2025. gadam, Jelgava, 2018.

No kopējā CO₂ emisiju apjoma 2016. gadā sadalījums pa sektoriem ir šāds:

- transporta sektorā – 320 000 t (67%);
- CSS ražošana – 64 446,60 t (14%);
- elektroenerģijas patēriņš – 42 945,08 t (9%);
- enerģijas patēriņš pašvaldību ēkās un infrastruktūrā – 47 627 t (10%).

Vidējais īpatnējais CO₂ apjoms visā Zemgales plānošanas reģionā ir 1,27 t CO₂ uz vienu iedzīvotāju.¹³

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t		↔
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %		↔ ↗
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	[nav informācijas]
↗ Uzlabosies ↔ ↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↔ ↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

3.2. Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana

Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam¹⁴ nosaka šādus galvenos rīcības virzienus un pasākumus aprites ekonomikas ieviešanai:

- 1) Pāreja no atkritumu apsaimniekošanas uz resursu apsaimniekošanu;
- 2) Resursu produktivitātes uzlabošana visās tautsaimniecības nozarēs, veicinot pētniecības un inovācijas attīstību;
- 3) Priekšnoteikumu veidošana preču otrreizējai izmantošanai;
- 4) Pārejas no preču pirkšanas uz pakalpojumiem veicināšana;
- 5) Materiālu, procesu un atkritumu pārvaldības uzlabošana prioritārajās nozarēs;
- 6) Pašvaldību lomas stiprināšana aprites ekonomikas principu ieviešanā;
- 7) Sabiedrības iesaiste, informēšana un izglītošana.

Plānā īpaši izceltas preču atkārtotas izmantošanas iespējas jauniem biznesa modeļiem. Raksturīgākie virzieni ir tekstilpreču (apģērbu, apavu un citu preču) un mēbeļu, kuras vairs nav tā lietotājam vajadzīgas, tālāka nodošana lietošanā caur sociālajām platformām, sociālajiem dienestiem vai labdarības organizācijām. Tāpat Plāns akcentē nepieciešamību šo praksi ieviest arī publiskajā sektorā, tā ne tikai veicinot pozitīvu attieksmi sabiedrībā, bet arī pieprasījumu pēc atbilstošas kvalitātes otrreiz lietojamām precēm un attiecīgu komercdarbību. Preču atkārtotas lietošanas princips jāiestrādā zaļajā publiskajā iepirkumā, tā palielinot atkārtoti lietojamo preču īpatsvaru pakalpojumu sektorā.

¹³ Turpat

¹⁴ <https://likumi.lv/ta/id/317168-par-ricibas-planu-parejai-uz-aprites-ekonomiku-20202027-gadam>

Īstenojot Rīcības plānu pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam, paredzēts līdz 2023. gadam izstrādāt atbalsta instrumentus sociālajām inovācijām, sociālajai uzņēmējdarbībai un labošanas sektora attīstībai. Tāpat Plāns ietver pasākumu “Zaļā iepirkuma realizācija pašvaldību sektorā, balstoties uz aprites ekonomikas principiem”, kas jāīsteno visā Plāna ieviešanas periodā.

Atkritumu rašanās novēršana ir noteikta kā viens no Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam¹⁵ virsmērķiem:

1.Mērķis (M1) Novērst atkritumu rašanos un nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību

Atkritumu apsaimniekošana

Atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojuma Nr.45 “Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028.gadam” 3. punktam Ministru kabinets atbalsta VARAM ierosināto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionu reformu un pāriet no 10 atkritumu apsaimniekošanas reģioniem uz pieciem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem. Saskaņā ar noteikumu projektu “Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem” Latvijā tiks noteikti šādi atkritumu apsaimniekošanas reģioni:¹⁶

- Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions;
- Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģions
- Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģions;
- Vidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions;
- Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions.

Zemgales plānošanas reģionā ietilpstošās administratīvās teritorijas atradīsies divos atkritumu apsaimniekošanas reģionos (AAR) – Viduslatvijas (Aizkraukles, Dobeles, Bauskas un Jelgavas nov., un Jelgavas pilsēta) un Latgales (Jēkabpils nov.).

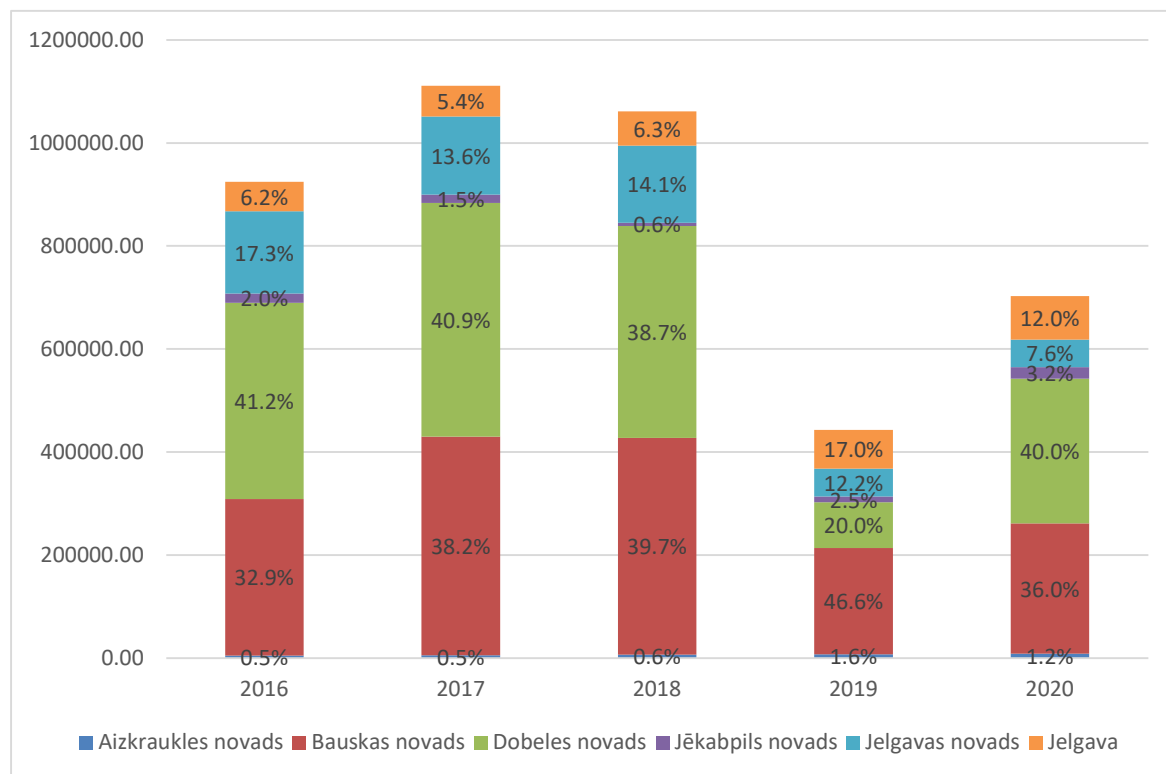
Pašreiz sadzīves atkritumu apglabāšana Zemgales APR tiek veikta SIA “JPK” apsaimniekotajā poligonā “Brakšķi”, SIA “Getliņi EKO” apsaimniekotajā poligonā “Getliņi”, SIA “Vidusdaugavas SPAAO” apsaimniekotajā poligonā “Dzijā vāda”, SIA “ALAAS” apsaimniekotajā poligonā “Križevņiki” un SIA “AADSO” apsaimniekotajā poligonā “Ciniši”. Sākot no 2020. gada, pēc Zemgales AAR poligona “Grantiņi” slēgšanas, Bauskas novadā radītie apglabājamie atkritumi (aptuveni 5 tūkst. t./gadā) tiek nogādāti poligonā “Getliņi”.

Informācija par radīto sadzīves un bīstamo atkritumu daudzumiem no organizācijām, kas atskaitījušās ar Valsts statistikas pārskatu “Nr.3-Atkritumi”, ir apkopota 3.2.1. un 3.2.2. attēlos. Radīto sadzīves atkritumu daudzumu tendence neuzrāda vienmērīgu tendenci, tomēr 2019. un 2020. gadā to apjomi ir nozīmīgi mazāki, vislielāko apjomu radot Bauskas un Dobeles

¹⁵ Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. – 2028. gadam. <https://likumi.lv/ta/id/320476-par-atkritumu-apsaimniekosanas-valsts-planu-2021-2028-gadam>

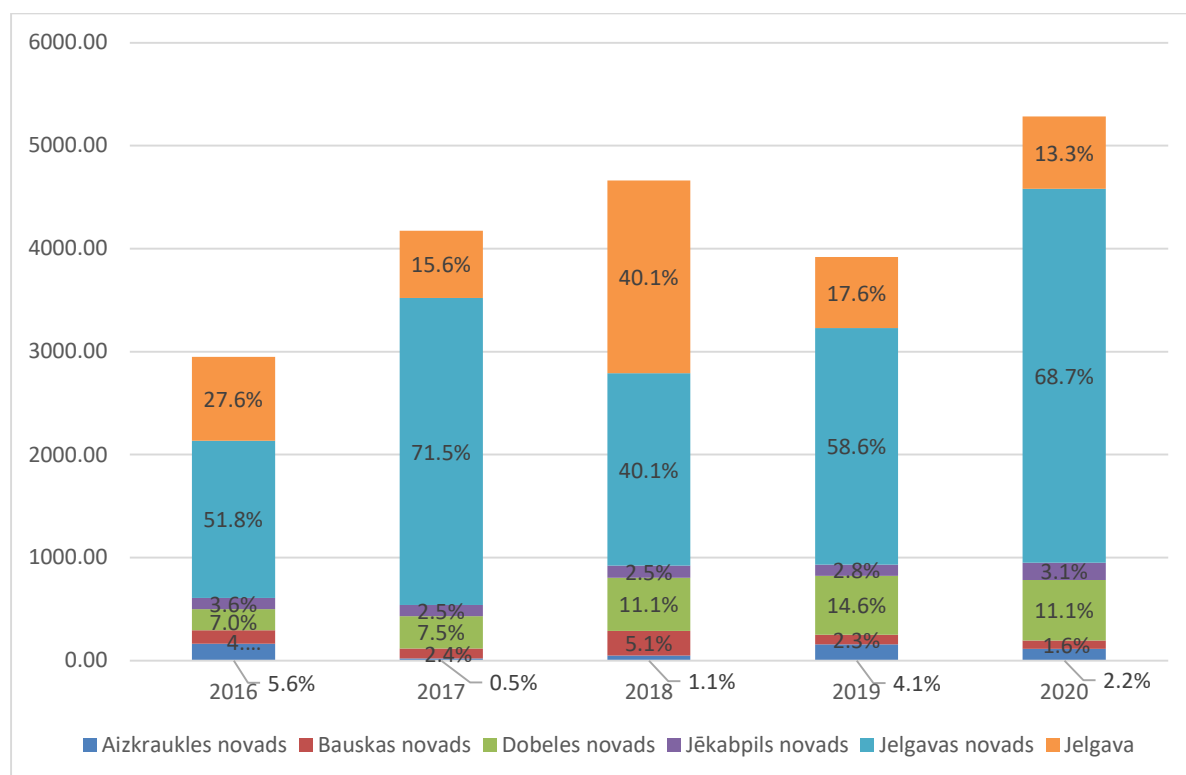
¹⁶ Noteikumu projekts "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem", VARAM, <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40501277>

novadam. Taču radīto bīstamo atkritumu apjomi pēdējos gados ir pieauguši. Visvairāk bīstamo atkritumu ir radīts Jelgavas novadā un Jelgavas pilsētā.¹⁷

3.2.1. attēls. Radītais sadzīves atkritumu daudzums no organizācijām, kas atskaitījušās ar Valsts statistikas pārskatu 'Nr.3-Atkritumi' (dati neatspoguļo reālo radīto SA daudzumu reģionā)

¹⁷ Valsts statistikas pārskats „3 - Atkritumi”, www.meteo.lv

3.2.2. attēls. Radītie bīstamie atkritumi pa Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību teritorijām

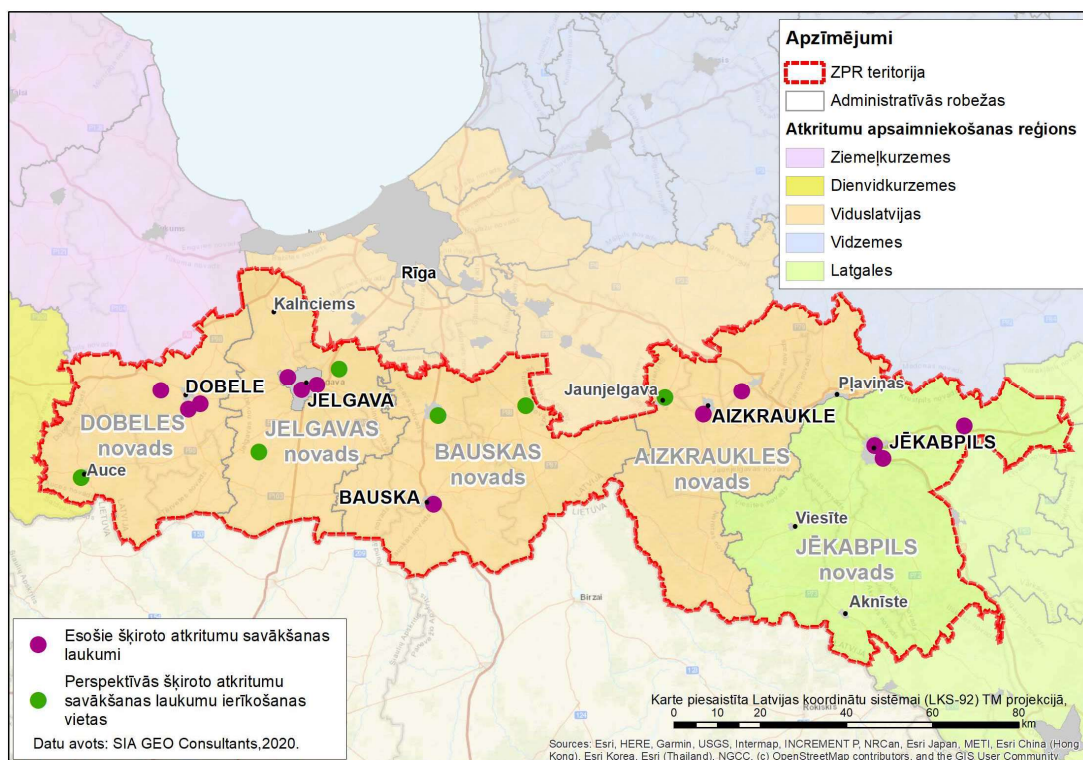
2018. gadā aprēķinātais radīto sadzīves atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju valstī ir 409 kg. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā noteikts mērķis līdz 2028. gada beigām šo rādītāju samazināt līdz 400 kg uz vienu iedzīvotāju gadā.

Sadzīves atkritumu dalītā vākšana

Latvijā visos novados, kur ir 8000 iedzīvotāju vai vairāk, ir jābūt ierīkotam vismaz vienam šķiroto atkritumu savākšanas laukumam, kas atbilst normatīvajos aktos par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām noteiktajām prasībām. Tādējādi starp tiem novadiem Zemgales plānošanas reģionā, kur dzīvo 8000 un vairāk cilvēku, ir 6 novadi – Aizkraukles, Bauskas, Iecavas, Dobeles, Jelgavas un Ozolnieku. Pēc SIA “GatewayBaltic” datiem par 2018. gadu ierīkots vismaz viens šķiroto atkritumu savākšanas laukums no iepriekš minētajiem novadiem ir Bauskas, Dobeles un Jelgavas novadā. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. – 2028. gadam nosaka, ka nepieciešami vismaz 2 šķiroto atkritumu savākšanas laukumi pilsētās ar iedzīvotāju skaitu no 50 000 līdz 100 000. Jelgavas pilsētā pēc CSP datiem 2020. gadā ir 55 517 iedzīvotāju un tajā ir uzstādīti trīs šķiroto atkritumu savākšanas laukumi.¹⁸ “Investīciju vajadzību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam izstrādei” Noslēguma ziņojumā rekomendēts papildus minimālo prasību izpildei paredzēt šķiroto atkritumu savākšanas laukumu ierīkošanu visos novados (pirms administratīvi teritoriālās reformas), kur iedzīvotāju skaits ir 5 000 un vairāk. Attēlā 3.2.4.

¹⁸ Turpat

sniegts esošo un perspektīvā izveidojamo šķirotu atkritumu savākšanas laukumu izvietojums Zemgales plānošanas reģionā.¹⁹

3.2.4. attēls. Esošie un plānotie šķirotu atkritumu savākšanas laukumi Zemgales plānošanas reģiona teritorijā (2020. gads).

Lai izvērtētu esošo stāvokli Zemgales plānošanas reģionā, tiek vērtēti iepriekšējo gadu dati par Zemgales un Vidusdaugavas AAR, kuros ir atkritumu poligoni “Brakšķi”, “Dziļā vāda” un “Grantiņi” (līdz 2020. gadam). Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021. – 2028. gadam sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktā jānodrošina vismaz papīra un kartona, plastmasas, stikla un metālu atkritumu dalītu savākšanu. MK 2017. gada jūnija noteikumos Nr. 328 ir norādīts, ka šķirotu atkritumu savākšanas punktam būtu jābūt uz katriem 700 iedzīvotājiem republikas pilsētās un 550 iedzīvotājiem novados. Pēc SIA “GatewayBaltic” sniegtajiem datiem par iedzīvotāju skaitu uz 1 uzskaitīto dalīto atkritumu savākšanas vietu 2019. gadā, kas apkopoti Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021. – 2028. gadam, Zemgales AAR ir 295, bet Vidusdaugavas AAR ir 285 iedzīvotāju uz vienu dalīto atkritumu savākšanas vietu.²⁰

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju, pašreiz Zemgales plānošanas reģionā ir viens tekstilmateriālu atkritumu savākšanas punkts, kas atrodas Jēkabpilī. Viens no Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna virsmērķiem ir līdz 2023. gada 1. janvārim izveidot dalītas savākšanas sistēmu tekstilmateriāliem.

¹⁹ “Investīciju vajadzību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam izstrādei”
Noslēguma ziņojums, SIA “GEO Consultants”, 2020

²⁰ Turpat

Grozījumi "Noteikumos par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju" paredz ieviest obligātu bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītu vākšanu visās Latvijas pašvaldībās līdz 2023. gadam. Septiņi bioloģiski noārdāmo atkritumu šķirošanas punkti atrodas Pļaviņu novadā, bet viens – Kokneses novadā, tādējādi Aizkraukles novada pašvaldībā ir astoņi bioloģiski noārdāmo atkritumu šķirošanas punkti. Citās Zemgales plānošanas reģiona pašvaldībās tie nav ierīkoti vai arī nav datu.²¹

Atkritumu apglabāšana un pārstrāde

ES direktīvās noteiktie mērķi paredz, ka 2035. gadā ir jānodrošina, ka tiek pārstrādāti 65% no radītajiem sadzīves atkritumiem, savukārt SAP ir pieļaujams apglabāt 10% no radītajiem sadzīves atkritumiem. Pēc Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021. – 2028. gadam sniegtajiem datiem Zemgales AAR sadzīves atkritumu poligonā "Brakšķi" pieņemto atkritumu daudzums 2019. gadā bija 46 947 tonnas, no kuriem apglabāti tika 43,7%. Vidusdaugavas AAR atkritumu poligonā "Dziļā vāda" tika pieņemtas 22 968 tonnas sadzīves atkritumu, no kā apglabāti tika 88,6%. Lai samazinātu apglabāto atkritumu apjomu, šobrīd sagatavošanas stadijā ir NAIK reģenerācijas iekārtu projekts - NAIK līdzsadedzināšana šķeldas katlumājā Jelgavā. Šāda projekta īstenošanai paredzama negatīva ietekme uz aprites ekonomikas principu ieviešanu. Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2020/852 "Par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai" (Taksonomijas regula) 17. pantā ir noteikts, ka saimnieciskā darbība būtiski kaitē aprites ekonomikai, tostarp atkritumu rašanās novēršanai un reciklēšanai, ja minētās darbības rezultātā būtiski palielinās atkritumu rašanās, sadedzināšana vai apglabāšana, izņemot nepārstrādājamu bīstamo atkritumu sadedzināšanu.

Vairākos poligonos savākto gāzi apstrādā un izmanto enerģijas iegūšanai. Poligonā "Brakšķi" radītā biogāze tiek nodota enerģijas ražošanai uzņēmuma SIA "Brakšķu enerģija" koģenerācijas stacijā, tādējādi veicinot aprites ekonomiku.²²

Saskaņā ar "Investīciju vajadzību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam izstrādei" Noslēguma ziņojumu poligonā "Brakšķi" 2019. gadā pieņēma 38 662 tonnas nešķirotu sadzīves atkritumu, no kā izvests pārstrādei tika 5360 tonnas. Savukārt poligonā "Dziļā vāda" 2019. gadā tika pieņemtas 18 438 tonnas nešķirotu sadzīves atkritumu, no kā pārstrādei nodotas tikai 290 tonnas.²³

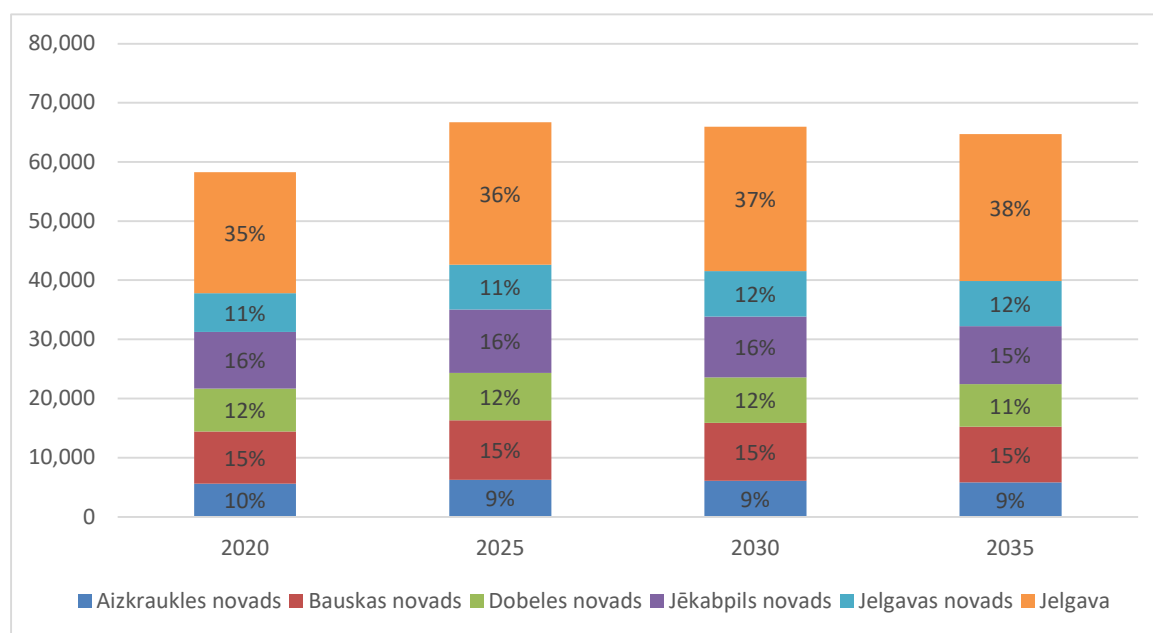
Noslēguma ziņojuma ietvaros tika prognozēti administratīvi teritoriālās reformas izveidotajās pašvaldībās radītie atkritumu apjomi, kas potenciāli nogādājami poligonos. Atkritumu apjomu raksturojums sagatavots balstoties uz 2019. gada faktiskajiem datiem par atkritumu plūsmām uz poligoniem, iedzīvotāju skaitu pašvaldībās un aprēķināto radīto atkritumu daudzumu uz vienu iedzīvotāju. Prognoze laika posmam no 2020. līdz 2035. gadam sagatavota, balstoties uz izstrādātajiem pieņēmumiem par radīto atkritumu apjomu dinamiku un demogrāfiskajām prognozēm (skat. 3.2.5. attēlu). Poligonos apsaimniekojamo atkritumu apjoms pārskata

²¹ <https://www.atkritumi.lv/lv/karte>

²² Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. – 2028. gadam. <https://likumi.lv/ta/id/320476-par-atkritumu-apsaimniekosanas-valsts-planu-2021-2028-gadam>

²³ "Investīciju vajadzību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam izstrādei" Noslēguma ziņojums, SIA "GEO CONSULTANTS", 2020

periodā bāzes atkritumu ražošanas scenārijā Zemgales plānošanas reģionā tiek paredzēts no 58,3 tūkst. tonnu 2020. gadā līdz 64,7 tūkst. tonnu 2035. gadā, kopā 16 gadu periodā plānots pieaugums aptuveni 256 tūkst. tonnas. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem dažādās pašvaldībās ir vērojamas atšķirīgas tendences apsaimniekojamo atkritumu apjomu pieauguma – samazinājuma ziņā, ko nosaka iedzīvotāju skaita izmaiņas. Var prognozēt, ka faktiskais poligonos nogādāto atkritumu apjoms būs mazāks, ko ietekmēs pārstrādei derīgu materiālu dalītās vākšanas apjomu pieaugums, dzērienu iepakojuma depoziētismas ieviešana, tāpat samazināsies poligonos nogādāto nešķīroto sadzīves atkritumu plūsma BNA dalītās vākšanas sistēmas attīstības rezultātā.²⁴

3.2.5. attēls. Poligonos nogādāto SA daudzums 2025. - 2035. gadā Zemgales plānošanas reģiona teritorijā (prognoze).²⁵

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem		↔ ↗
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)		↔ ↗

²⁴ Turpat

²⁵ Turpat

	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	Neveicot mērķtiecīgus pasākumus atkritumu rašanās novēršanai, paredzams, ka radīto atkritumu apjoms turpinās pieaugt.	↘
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	Paredzams, ka īstenojot ārējo normatīvo aktu prasības atkritumu šķirošanai un otrreizējai pārstrādei, valsts politikas plānošanas dokumentos plānotās rīcības darbības, samazināsies apglabājamo atkritumu apjoms	↗
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	Paredzams, ka, īstenojot normatīvo aktu prasības, pieaugs pārstrādāto sadzīves atkritumu apjoms	↖↗
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	Neveicot mērķtiecīgus pasākumus atkritumu rašanās novēršanai, paredzams, ka radīto atkritumu apjoms turpinās pieaugt.	↘
↗ Uzlabosies ↖↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

3.3. Gaisa kvalitāte

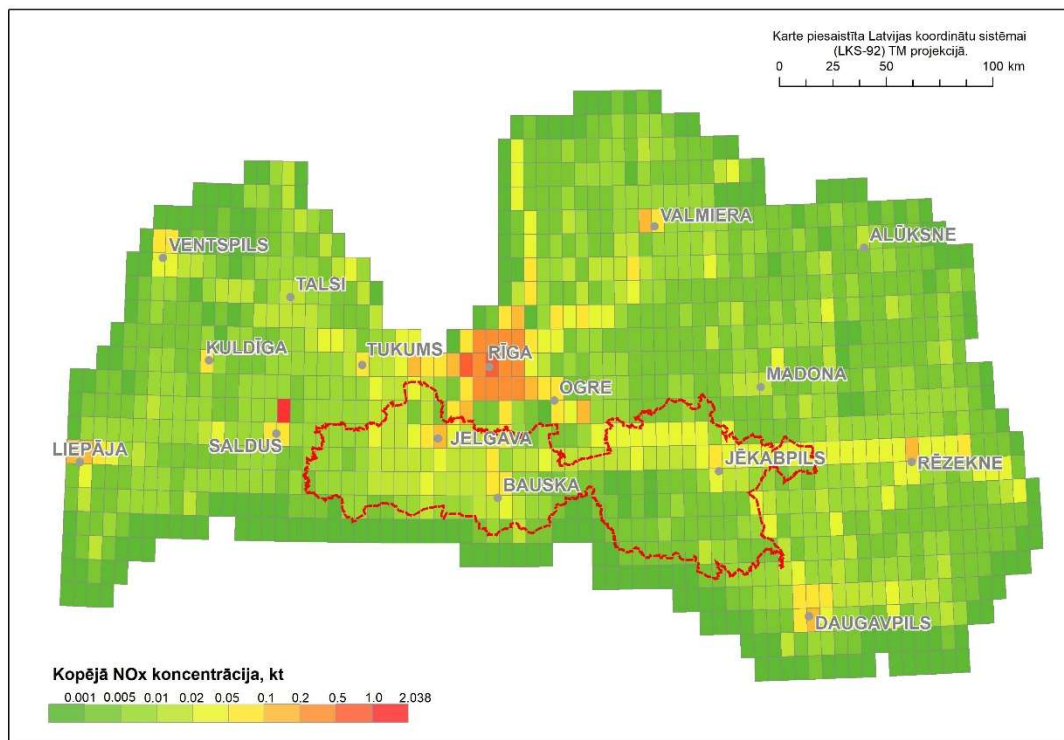
Saskaņā ar LVĢMC izstrādāto “Pārskatu par gaisa kvalitāti Latvijā 2019. gadā”, galvenās gaisa kvalitātes problēmas Latvijas teritorijā (izņemot Rīgas aglomerāciju) ir saistītas ar daļiņu PM₁₀ koncentrāciju, kas vairākās gaisa kvalitātes monitoringa stacijās pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos piesārņojuma novērtējuma sliekšņus cilvēka veselības aizsardzībai. Tajā pašā laikā ir jāatzīmē, ka pašreiz Zemgales plānošanas reģionā netiek veikts pastāvīgs gaisa kvalitātes monitorings, un mērījumos balstīta informācija par gaisa kvalitāti reģionā nav pieejama.²⁶

Galvenie gaisa piesārņojuma avoti Zemgales plānošanas reģionā ir stacionārie piesārņojuma avoti un transports. No stacionārajiem avotiem nozīmīgākie ir katlu mājas, kur kā kurināmo, pārsvara izmanto gāzi vai koksni.

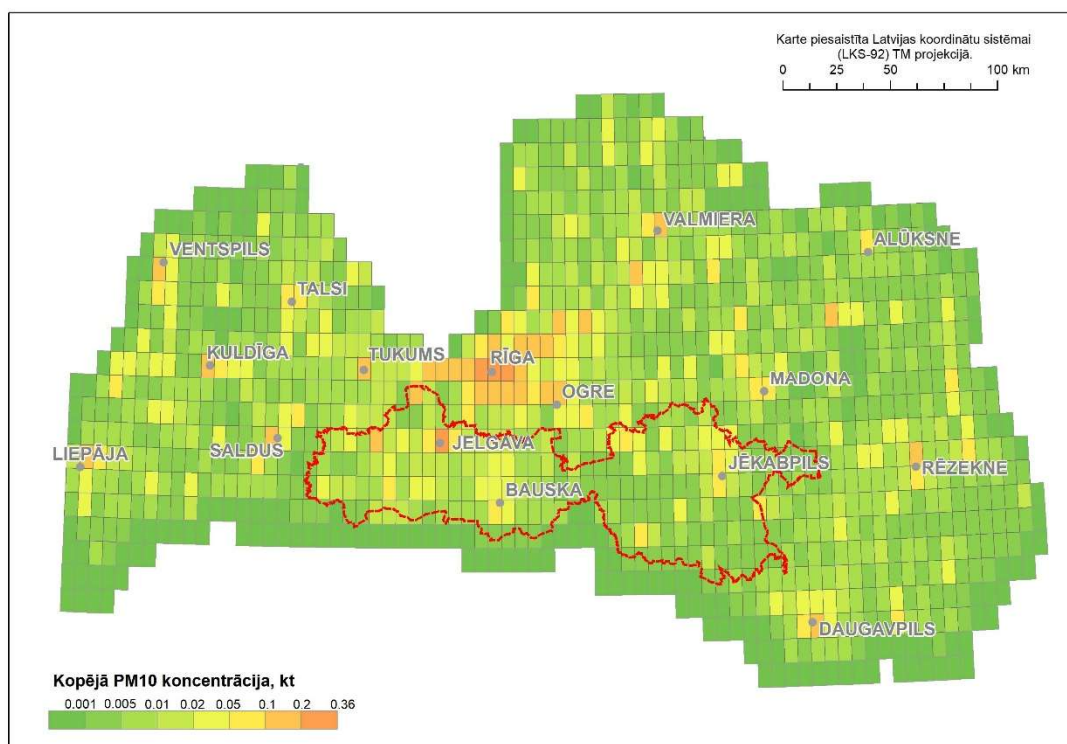
LVĢMC apkopotajā informācijā par 2019. gadu, kur gaisu piesārņojošās vielu emisijas ir attēlotas pēc ģeogrāfiskā sadalījuma vienībām, ir redzams, ka 2019. gadā Zemgales plānošanas reģionā ir bijis vidējs piesārņojošu vielu apjoms salīdzinājumā ar pārējo Latvijas teritoriju, ko var novērot lielākajai daļai piesārņojošo vielu, to skaitā slāpekļa oksīdam (NOx) un daļiņām

²⁶ LVĢMC Pārskati par gaisa kvalitāti, <https://www.meteo.lv/>

PM₁₀. Augstākas emisijas ir novērojamas pilsētās – Jelgavā, Bauskā un Jēkabpilī (skatīt 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3.attēlu)²⁷.

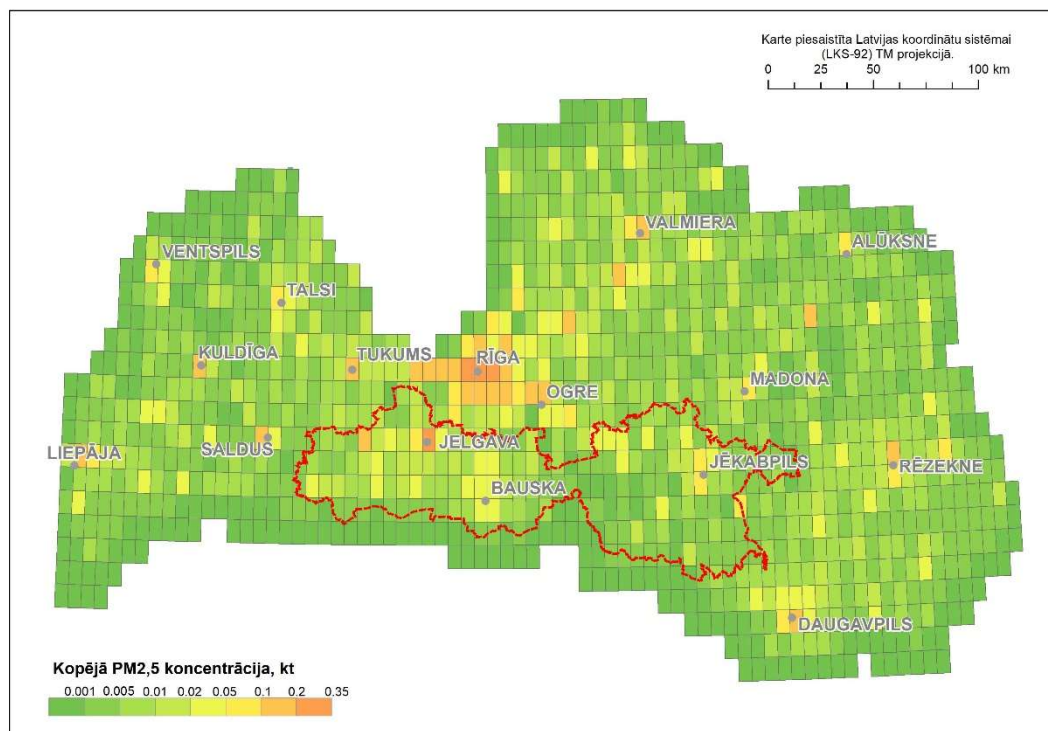
3.3.1. attēls. Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas Latvijā 2019. gadā

²⁷ LVĢMC apkopotā informācija par piesārņojošo vielu emisijām 2019.gadā
<https://videscentrs.lvgmc.lv/lapas/gaisa-piesarnojums>

3.3.2. attēls. Daļiņu PM₁₀ emisijas Latvijā 2019. gadā

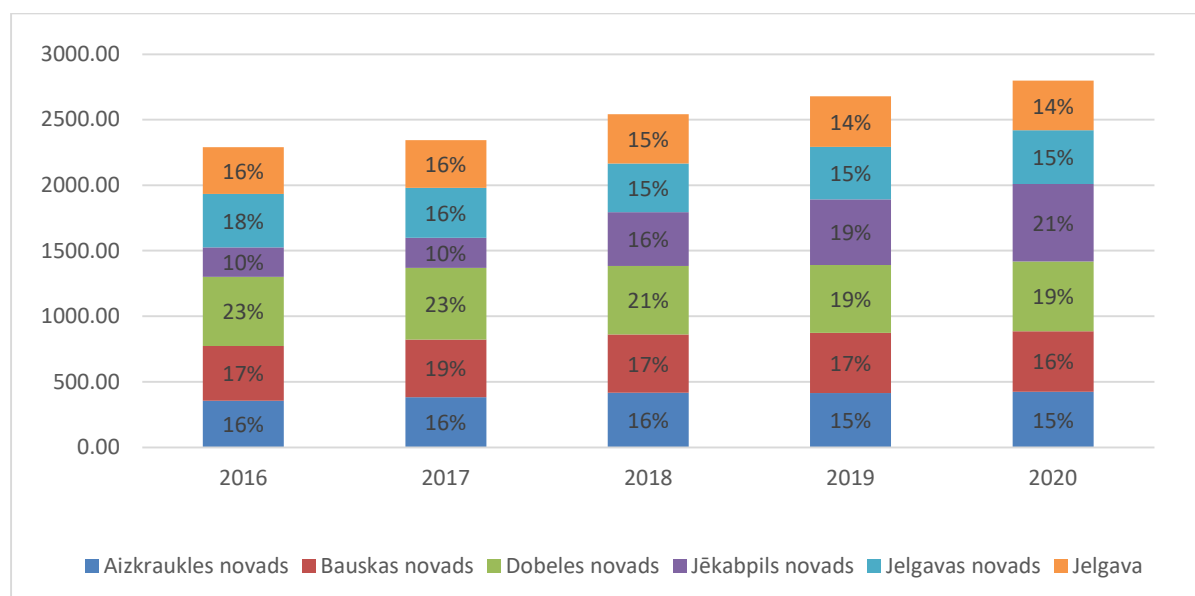
Vērtējot daļiņu PM_{2,5} piesārņojuma emisijas, īpaši jāizceļ vēl viena piesārņojuma avotu grupa – individuālā mājāsaimniecību apkure. Šīs grupas emisijas Latvijā veido vairāk nekā 60% no kopējām emisijām, emisiju sadalījums raksturots nākamajā attēlā.

3.3.3. attēls. Daļiņu PM_{2,5} emisijas Latvijā 2015. gadā no emisijas avotu grupas – citas sadedzināšanas iekārtas

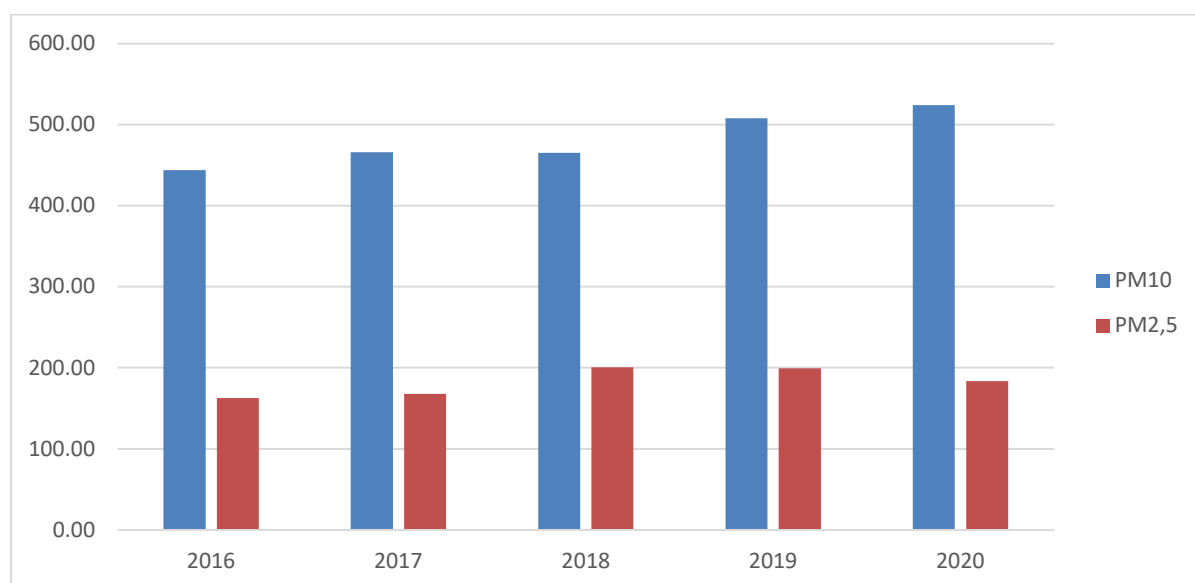
Pēc LVĢMC uzturētajā datu bāzē “2-Gaiss” sniegtajiem datiem par gaisa piesārņojumu no stacionāriem avotiem Zemgales plānošanas reģionā iekārtu skaita dinamika uzrāda pieaugošu tendenci (skat. 3.3.4. attēlu), 2020. gadā sasniedzot 2291 iekārtu, no kurām visvairāk atrodas tieši Jēkabpils novadā.²⁸

²⁸ Valsts statistikas pārskats „2 – Gaiss” www.meteo.lv

3.3.4. attēls. Stacionāru gaisu piesārņojošu iekārtu skaits pa Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību teritorijām

No datu bāzes "2-Gaiss" sniegtās informācijas Zemgales plānošanas reģionā novērojama pieaugoša tendence PM₁₀ emisijām, taču PM_{2,5} emisijas kopš 2018. gada samazinās (skat. 3.3.5. attēlu).²⁹

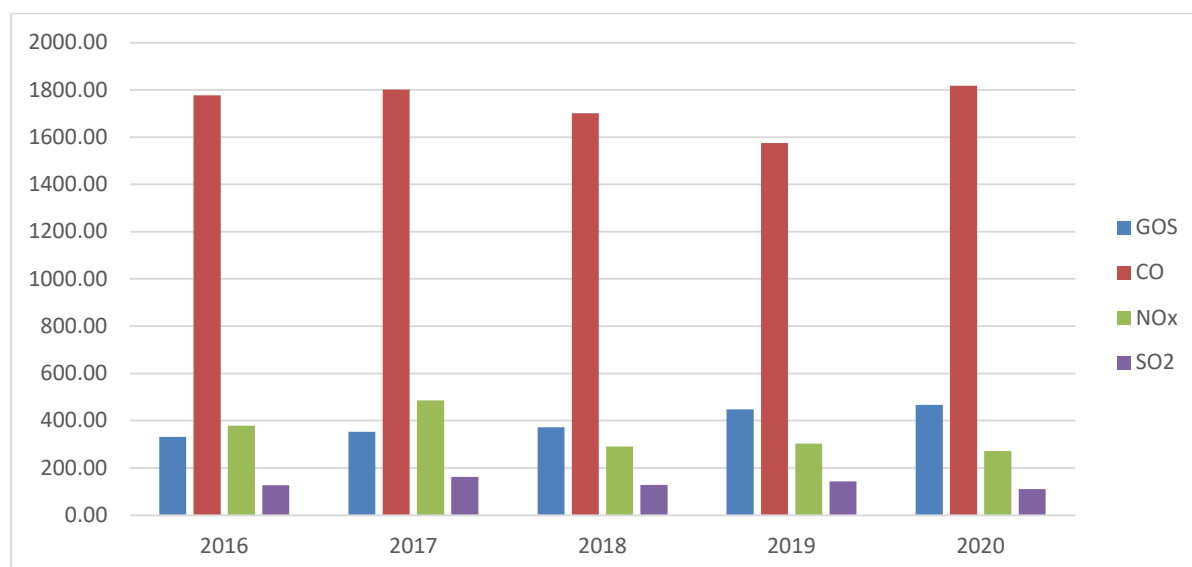

3.3.5. attēls. Emitētās daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5} (t/gadā) Zemgales plānošanas reģionā.

Salīdzinot citas emisijas laika periodā no 2016. līdz 2020. gadam, kā piesārņojošā viela ar otru lielāko emisiju apjomu pēc oglekļa dioksīda ir jāmin oglekļa oksīds, kam tendence mainās no gada uz gadu. Emisiju kāpums novērojams GOS emisiju dinamikā, kas 2020. gadā sasniedz 467 tonnas, taču slāpekļa oksīdu emisija norāda uz samazinošu tendenci. Sēra dioksīda emisiju summā būtiskas izmaiņas nav vērojamas.³⁰

²⁹ Turpat

³⁰ Turpat

3.3.6. attēls. Gaisa piesārņojuma emisiju dinamika (t/gadā) Zemgales plānošanas reģionā

Viens no lielākajiem gaisa piesārņojuma avotiem ir arī autotransporta kustība, kuras rezultātā rodas būtiskas slāpekļa oksīdu, gaistošo organisko savienojumu un putekļu emisijas. Lielākā satiksmes intensitāte ir novērojama uz valsts nozīmes autoceļiem. Kaut arī uz pašvaldības nozīmes autoceļiem ir mazāka satiksmes intensitāte, ir jāņem vērā, ka liela daļa pašvaldības autoceļu ir ar grants vai zemes segumu, līdz ar to sausā laikā var būt novērojams putekļu emisiju pieaugums.

Informācija par valsts nozīmes autoceļiem Zemgales plānošanas reģionā un to satiksmes intensitāti ir norādīta 3.3.1. tabulā, izmantojot VSIA "Latvijas Valsts ceļi" publiski pieejamo informāciju par satiksmes intensitāti uz valsts galvenajiem autoceļiem. Saskaņā ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi" publiski pieejamo informāciju, laika posmā no 2011. līdz 2020. gadam uz vairākiem valsts nozīmes autoceļiem ir novērojams satiksmes intensitātes pieaugums.³¹

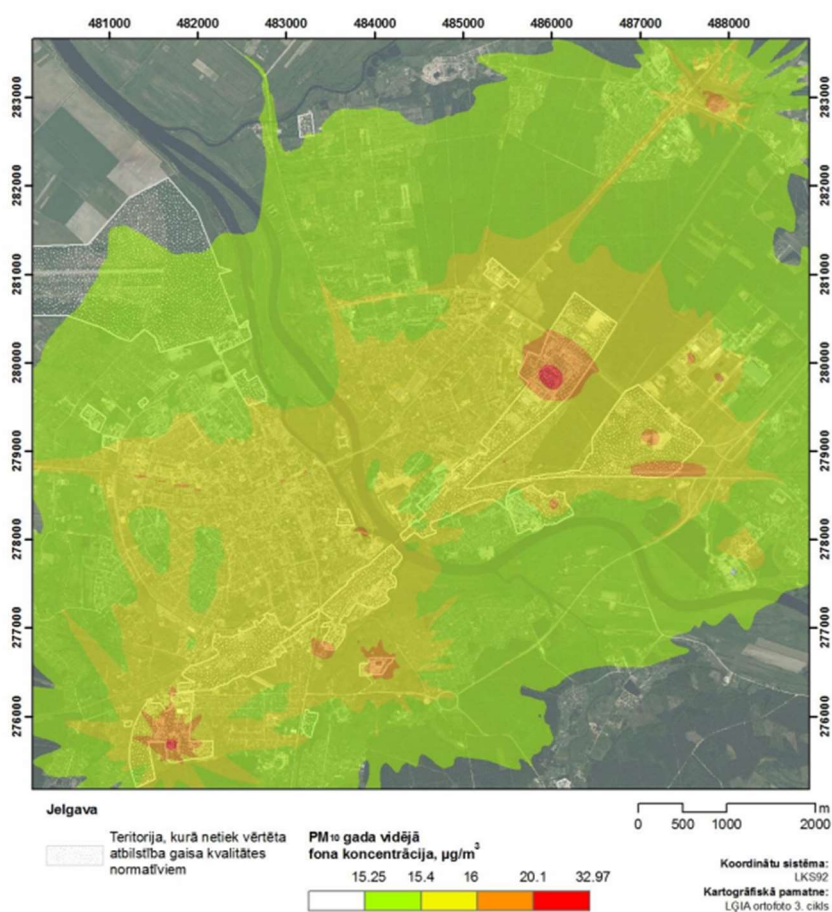
3.3.1. tabula. Satiksmes intensitāte uz valsts galvenajiem autoceļiem Zemgales plānošanas reģionā

Ceļa nr.	Autoceļa nosaukums	Satiksmes intensitāte, vidējais automašīnu skaits diennaktī				
		2016	2017	2018	2019	2020
A6	Rīga - Daugavpils - Krāslava Baltkrievijas robeža (Patarnieki)	6882	6885	7018	6991	7394
A7	Rīga - Bauska - Lietuvas rob.(Grenctāle)	10002	10977	10492	11490	9904
A8	Rīga - Jelgava - Lietuvas rob.(Meitene)	9525	9806	9497	11189	9549
A9	Rīga (Skulte) - Liepāja	6538	6687	6360	7189	7153

³¹ Latvijas valsts ceļi, <https://lvceli.lv/>

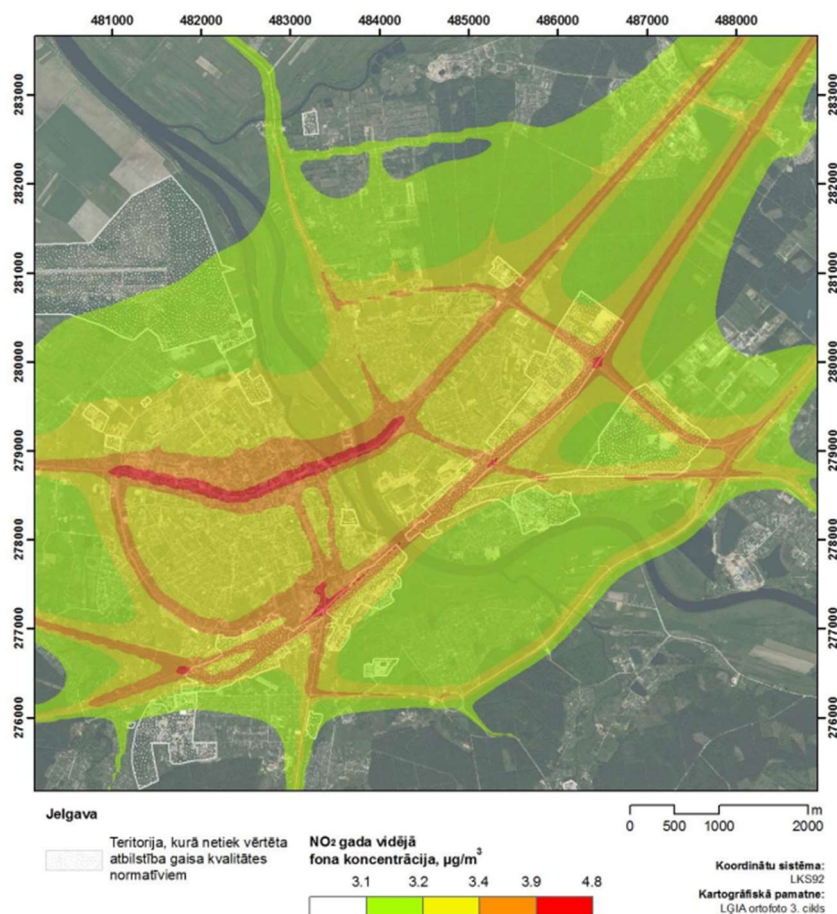
Ietekmi uz gaisa kvalitāti rada arī Zemgales plānošanas reģionu šķērsojošās dzelzceļa līnijas, kas tiek izmantotas gan pasažieru, gan kravas pārvadājumiem. Jāatzīmē, ka pasažieru pārvadājumiem dzelzceļa līnijas ir elektrificētas, bet būtisku gaisa piesārņojumu rada vilcieni, kas izmanto dīzeļdzinēju. Iespējamās izmaiņas gaisa kvalitātē nākotnē paredzamas, realizējot dzelzceļa infrastruktūras projektu *Rail Baltica*.

Latvijas pilsētās, kurās netiek organizēti gaisa kvalitātes mērījumi un nav veikts gaisa kvalitātes monitorings, t.sk. Jelgavā, tika veikta gaisa piesārņojošo vielu novērtēšana ar modelēšanu palīdzību. Gaisa piesārņojošo vielu modelēšana tika veikta, balstoties uz stacionāro avotu radītajām emisijām, izmantojot valsts statistikas pārskatu sistēmā par gaisa aizsardzību "Nr. 2-Gaiss" pieejamo informāciju, informāciju par autotransporta plūsmu un meteoroloģisko informāciju. Daļiņu PM₁₀ un NO₂ gada vidējā fona koncentrācija Jelgavā attēlota 3.3.7. un 3.3.8. attēlos.³²

3.3.7. attēls. PM₁₀ gada vidējā fona koncentrācija Jelgavā

³² PĀRSKATS GAISA KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS LATVIJĀ 2014. - 2018. GADS, LVĢMC, 2019

3.3.8. attēls. NO₂ gada vidējā fona koncentrācija Jelgavā

Lai objektīvi novērtētu gaisa kvalitātes stāvokli, būtu nepieciešams attīstīt gaisa kvalitātes novērtēšanas sistēmu, izmantojot modelēšanu kopā ar stacionāriem vai indikatīviem mērījumiem, vai ar abiem kopā, jo pieejamie modelēšanas rezultāti raksturo tikai stacionāro avotu radītās un autotransporta emisijas Jelgavas pilsētā. Tā kā modelēšanas rezultāti neatspoguļo esošo situāciju visā Zemgales plānošanas reģiona teritorijā, tad nav iespējams izdarīt pamatotus secinājumus par gaisa kvalitāti plašākā teritorijā.

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas	Rūpniecisko avotu emisijas samazinās, bet vienlaikus pieaug autotransporta intensitāte	↔
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	Rūpniecisko avotu emisijas samazinās, bet nacionālā līmeņa dati uzrāda emisiju pieaugumu no individuālajām mājsaimniecību apkures sistēmām	↔
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	Rūpniecisko avotu un individuālo mājsaimniecību	↔ ↘

		apkures sistēmu emisijām pieaugoša tendence	
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Līdzšinējo tendenci nav iespējams novērtēt datu trūkuma dēļ	Nav datu
↗ Uzlabosies ←↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ←↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

3.4. Vides troksnis

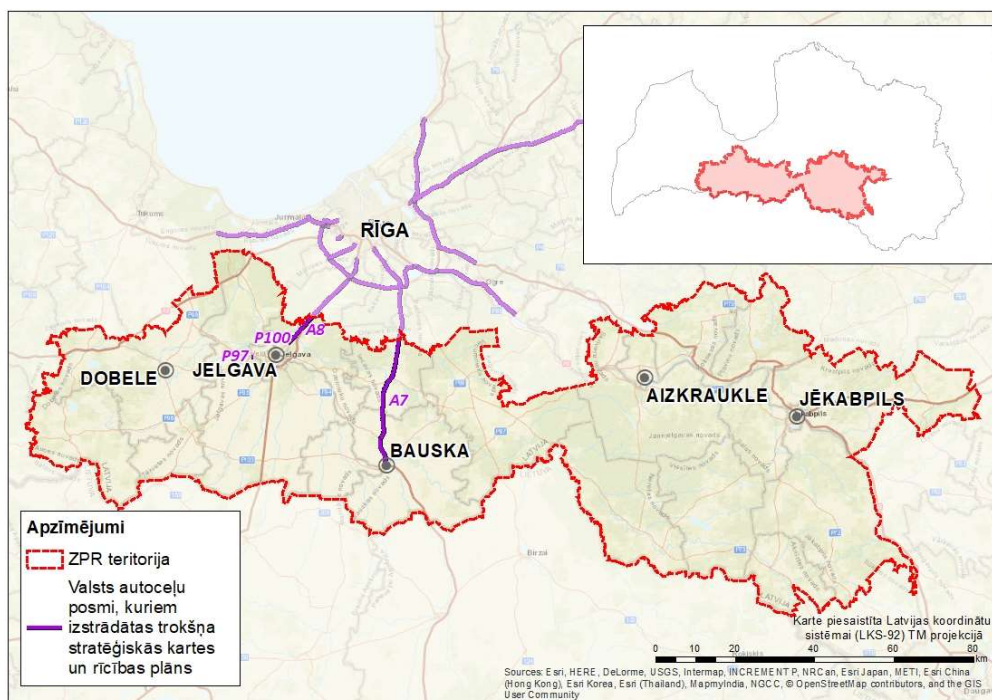
Saskaņā ar likumu "Par piesārņojumu" (15.03.2001. ar grozījumiem, kas veikti līdz 05.01.2021.) vides troksnis ir nevēlams vai kaitīgs cilvēka darbības radīts āra troksnis, ko rada ceļu satiksme, dzelzceļa satiksme, gaisa satiksme, kā arī troksnis, kas rodas rūpnieciskās darbības zonās. Ar vides trokšņa pārvaldību saistītie jautājumi Latvijā tiek regulēti, pamatojoties uz likuma "Par piesārņojumu" un Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (ar grozījumiem 02.10.2015., 09.08.2018. un 09.07.2019.) prasībām.

Nozīmīgākais trokšņa avots Zemgales plānošanas reģionā ir autotransports, kura kustības intensitāte pēdējo desmit gadu laikā ir pieaugusi. 2017. gadā tika izstrādātas trokšņa stratēģiskās kartes, izmantojot vides trokšņa izkliedes modelēšanu, un rīcības plāni trokšņa samazināšanai (no 2019. līdz 2023. gadam) valsts autoceļu posmiem, uz kuriem pēc VSIA "Latvijas Valsts ceļi" satiksmes uzskaites datiem satiksmes intensitāte 2014. gadā pārsniedza 3 milj. transportlīdzekļu gadā³³. Zemgales plānošanas reģionā trokšņa stratēģiskās kartes un rīcības plāni izstrādāti 4 ceļu posmiem:

- valsts galvenajam autoceļam A7 Rīga–Bauska–Lietuvas robeža (Grenctāle) 7,9 km garā posmā
- valsts galvenajam autoceļam A8 Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža (Meitene) 9,97 km garā posmā;
- valsts reģionālajam autoceļam P97 Jelgava–Dobele–Annenieki 8,06 km garā posmā;
- valsts reģionālajam autoceļam P100 Jelgava–Dalbe 3,66 km garā posmā (skat. 3.4.1. attēlu).

Saskaņā ar stratēģiskās trokšņu kartes datiem, autotransporta radītam trokšņa piesārņojuma līmenim, kas augstāks par 45 dB(A) nakts periodā, ir pakļautas teritorijas, kurās dzīvo aptuveni 2400 iedzīvotāju. Pārējo valsts un pašvaldību autoceļu tuvumā, kur autotransporta kustības intensitāte nepārsniedz 3 milj. transportlīdzekļu gadā, netiek pārsniegti normatīvajos aktos noteiktie vides trokšņa robežlielumi.

³³ https://lvceli.lv/wp-content/uploads/2018/06/R%C4%ABc%C4%ABbas-pl%C4%81na-kopsavilkums_new.pdf

3.4.1. attēls. Autoceļu posmu, kuriem izstrādātas trokšņa stratēģiskās kartes un rīcības plāni trokšņa samazināšanai

Zemgales plānošanas reģiona teritoriju šķērso vairākas dzelzceļa līnijas, tomēr nevienā no dzelzceļu līniju posmiem vilcienu kustības intensitāte nav bijusi lielāka par 30 000 vilcienu sastāvu gadā, tādēļ nav izstrādātas ne trokšņa stratēģiskās kartes, ne rīcības plāns trokšņa samazināšanai. Dzelzceļa satiksmes kontekstā ir novērojama slodzes samazināšanās, kuru galvenokārt ir sekmējis kritums kravas pārvadājumu apjomā. Iespējamās izmaiņas trokšņa līmenī nākotnē paredzamas, realizējot dzelzceļa infrastruktūras projektu *Rail Baltica*.

Lidostu tuvumā galvenais trokšņa avots ir gaisa kuģu pacelšanās un nolaišanās laikā radītais troksnis. Trokšņa izkliede galvenokārt ir atkarīga no gaisa kuģu tipa, lidojuma skaita un trajektorijas. Saskaņā ar valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” datiem³⁴, 2021. gadā Zemgales plānošanas reģiona teritorijā atrodas 1 civilās aviācijas lidlauks - “HELIPORT NĀKOTNE” Jelgavā. Tā kā šajā lidlaukā gaisakuģu pārvietošanās (pacelšanās vai nosēšanās) netiek veikta vairāk nekā 50 000 reižu gadā, tad atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” prasībām “HELIPRT NĀKOTNE” nav izstrādāta stratēģiskās trokšņa karte.

Zemgales plānošanas reģiona teritorijā ir izvietoti rūpnieciskie objekti, kuru darbība var radīt normatīvajos aktos noteikto trokšņa robežlielumu pārsniegumus apbūves teritorijās, kas novietotas rūpniecības objektu tiešā tuvumā. Ar rūpniecības sektoru saistītās trokšņa emisijas ir aprūtināti kvantitatīvi novērtēt, jo Latvijā nav izveidota visaptveroša sistēma rūpniecisko trokšņa avotu uzskaitēi.

³⁴ <https://www.caa.gov.lv/lv/civilas-aviacijas-lidlauki>

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde	Ņemot vērā, ka trokšņa karšu izstrādes apjomu un laika termiņu nosaka ārējie normatīvie akti, paredzams, ka kartes atbilstoši šim regulējumam tiks izstrādātas arī turpmāk	↔
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	Palielinoties transporta infrastruktūras noslodzei un būtiski nesamazinoties iedzīvotāju skaitam, augstam trokšņa līmenim pakļauto iedzīvotāju daļa nākotnē palielināsies	↔ ↘
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	Īstenojot rīcības plānos trokšņa samazināšanai paredzētos pasākumus, samazināsies diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits	↗
↗ Uzlabosies ↔ ↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖ ↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

3.5. Bioloģiskā daudzveidība un ainavas

Zemgales plānošanas reģions dabas resursu ziņā ir ļoti daudzveidīgs un valsts mērogā tā ir ļoti būtiska teritorija, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo sugu un biotopu tīkla nepārtrauktību. Šeit atrodas gan plašas lauksaimniecības zemes, gan meži un purvi, tādēļ sastopami ir arī ļoti daudzveidīgi īpaši aizsargājami biotopi un sugas. Kā liecina dabas datu pārvaldības sistēmā (DDPS) OZOLS atrodamā informācija, Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi aizņem aptuveni 6,5 % no Zemgales plānošanas reģiona platības (skat. 3.5.1. tabulu), kā arī šeit atzīmētas vairāk nekā 9000 aizsargājamo vai reto sugu atradnes.

3.5.1. tabula. ZPR konstatēto Eiropas nozīmes aizsargājamo biotopu platības

Eiropas nozīmes aizsargājamo biotopu grupa	Platība, ha	Platība, % no ZPR
Jūras un iesāļu augtņu biotopi	2,85	0,00027
Piejūras un iekšzemes kāpu biotopi	693,21	0,065
Saldūdeņu biotopi	3938,01	0,37
Virsjūru biotopi	0,25	0,00002
Krūmāju biotopi	2,62	0,00024
Zālāju biotopi	7566,41	0,70
Purvu biotopi	23153,16	2,16
Iežu un atsegumu biotopi	0,65	0,00006
Mežu biotopi	34126,47	3,18
Kopā	69483,63	6,47

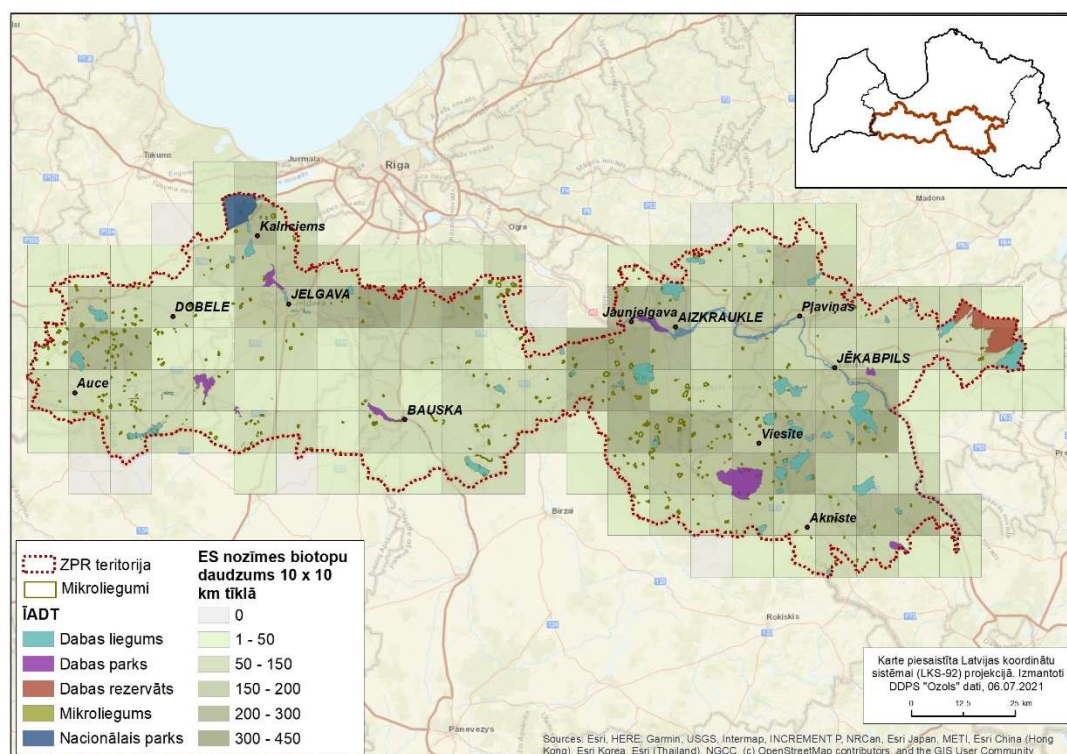
Dabas daudzveidības aizsardzībai Zemgales plānošanas reģionā ir izveidotas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) – 57 dabas liegumi, 10 dabas parki, 1 dabas rezervāts un 1 nacionālais parks, kā arī 12 dabas pieminekļi alejas un 2844 dabas pieminekļi aizsargājamie koki un 493 mikrolietumi, no kuriem 2 ir Eiropas nozīmes aizsargājamās Natura 2000 teritorijas (DDPS OZOLS 02.07.2021 dati, skat. 3.5.2. tabulu). Pavisam ĪADT aizņem 52042,62 ha jeb 4,8% no ZPR teritorijas. Vislielākais ĪADT teritoriju un biotopu īpatsvars ir ZPR austrumu daļā – Aizkraukles un Jēkabpils novados, bet vismazākais ZPR centrālajā un rietumu daļā, kur ir vislielākās lauksaimniecības teritorijas – Jelgavas, Bauskas un Dobeles novados.

3.5.2. tabula. ZPR īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT)

ĪADT nosaukums	Teritorijas kategorija	Natura 2000 teritorijas kods	Dibināšanas datums
Kalēju tīrelis	dabas liegums	LV0503000	1977-01-01
Aklais purvs	dabas liegums	LV0519000	1999-01-01
Svētes paliene	dabas parks	LV0303200	2004-01-01
Svētes ieleja	dabas liegums	LV0529900	2004-01-01
Kalnciema pļavas	dabas liegums	LV0528600	2004-01-01
Kaigu purvs	dabas liegums	LV0528500	2004-01-01
Timsmales ezers	dabas liegums	LV0530200	2004-01-01
Skujaines un Svētaines ieleja	dabas liegums	LV0530000	2004-01-01
Vilce	dabas parks	LV0304900	2004-01-01
Dzilnas dumbrāji	dabas liegums	LV0533400	2004-01-01
Paltupes meži	dabas liegums	LV0534900	2004-01-01
Gasparsona purvs	dabas liegums	LV0500200	1977-01-01
Gaiņu purvs	dabas liegums	LV0525400	1999-01-01
Švēriņu purvs	dabas liegums	LV0506300	1977-01-01
Melnais purvs	dabas liegums	LV0506600	1987-01-01
Supes purvs	dabas liegums	LV0505500	1987-01-01
Sauka	dabas parks	LV0300800	1987-01-01
Zaļezera purvs	dabas liegums	LV0502800	1977-01-01
Seržu tīrelis	dabas liegums	LV0500600	1977-01-01
Bauska	dabas parks	LV0304100	2004-01-01
Lielais Pelečāres purvs	dabas liegums	LV0512200	1977-01-01
Paņemūnes meži	dabas liegums	LV0528900	2004-01-01
Ozoldārzs	mikrolietums	LV0830100	2004-01-01
Vecsēlpils	mikrolietums	LV0830200	2004-01-01
Skrīveru-Madabas liegumsienas ceļa bērzu aleja	dabas piemineklis	LV0490010	2005-01-01
Mūsas šosejmalas bērzu aleja	dabas piemineklis	LV0490060	2005-01-01
Bēnes aleja	dabas piemineklis	LV0490120	2005-01-01
Lielauces ozolu aleja	dabas piemineklis	LV0490140	2005-01-01
Blankenfeldes muižas aleja	dabas piemineklis	LV0490170	2005-01-01

ĪADT nosaukums	Teritorijas kategorija	Natura 2000 teritorijas kods	Dibināšanas datums
Lielplatones muižas liepu aleja	dabas piemineklis	LV0490190	2005-01-01
Ceraukstes šosejmalas aleja	dabas piemineklis	LV0490520	2006-01-01
Iecavas alejas	dabas piemineklis	LV0490530	2006-01-01
Vecauces aleja	dabas piemineklis	LV0490560	2006-01-01
Daugavas ieleja	dabas parks	LV0300100	1987-01-01
Ozolkalni	dabas liegums	LV0500400	1987-01-01
Vīķu purvs	dabas liegums	LV0504700	1977-01-01
Spulģu purvs	dabas liegums	LV0505800	1977-01-01
Tīreļu purvs	dabas liegums	LV0506100	1977-01-01
Ellītes purvs	dabas liegums	LV0500300	1977-01-01
Īslīce	dabas liegums	LV0502900	1987-01-01
Dvietes dumbrāji	dabas liegums	LV0522900	1999-01-01
Eiduku purvs	dabas liegums	LV0526500	1999-01-01
Aizdumbles purvs	dabas liegums	LV0505400	1977-01-01
Kaušņu purvs	dabas liegums	LV0505900	1977-01-01
Gargrodes purvs	dabas liegums	LV0506400	1987-01-01
Rožu purvs	dabas liegums	LV0506500	1987-01-01
Slapjo salu purvs	dabas liegums	LV0506200	1977-01-01
Lāču purvs	dabas liegums	LV0505200	1977-01-01
Klintaine	dabas liegums	LV0529300	2004-01-01
Silabebru ezers	dabas liegums	LV0527500	2004-01-01
Zaķu riests	dabas liegums	LV0536200	2004-01-01
Dimantu mežs	dabas liegums	LV0532900	2004-01-01
Aizkraukles purvs un meži	dabas liegums	LV0522600	1999-01-01
Vāveres ezers	dabas liegums	LV0500700	1977-01-01
Dūņezera purvs	dabas liegums	LV0500500	1977-01-01
Šķību purvs	dabas liegums	LV0500100	1977-01-01
Vesetas palienes purvs	dabas liegums	LV0524800	1999-01-01
Mazzalvītes purvs	dabas liegums	LV0500800	1977-01-01
Jostu aleja	dabas piemineklis	Nav Natura 2000 teritorija	2012-05-16
Garākalna smilšu krupja atradne	dabas liegums	LV0504600	1987-01-01
Turku tīrelis	dabas liegums	Nav Natura 2000 teritorija	1997-12-23
Līvberzes liekņa	dabas liegums	LV0523000	1999-01-01
Laukezers	dabas parks	LV0304000	2004-01-01
Saltais purvs	dabas liegums	LV0506000	1977-01-01
Ukru gārša	dabas liegums	LV0523200	1999-01-01
Eglone	dabas liegums	LV0530100	2004-01-01

ĪADT nosaukums	Teritorijas kategorija	Natura 2000 teritorijas kods	Dibināšanas datums
Lielupes palienes pļavas	dabas liegums	LV0523100	1999-01-01
Dvietes paliene	dabas parks	LV0302900	2004-01-01
Teiču dabas rezervāts	dabas rezervāts	LV0100500	1982-01-01
Babītes ezers	dabas liegums	LV0513100	1957-01-01
Tērvete	dabas parks	LV0300700	1957-01-01
Ābeji	dabas liegums	LV0520000	1999-01-01
Bukaišu aleja	dabas piemineklis	LV0490130	2005-01-01
Elejas alejas	dabas piemineklis	LV0490180	2005-01-01
Ellītes purvs	dabas liegums	LV0500300	1977-01-01
Zebrus un Svētes ezers	dabas liegums	LV0525800	1957-01-01
Klaucānu un Priekulānu ezeri	dabas liegums	LV0505700	1957-01-01
Zvārde	dabas liegums	LV0525600	1999-01-01
Baltmuižas purvs	dabas liegums	LV0504300	1977-01-01
Nomavas purvs	dabas liegums	LV0505600	1987-01-01
Ķemeru nacionālais parks	nacionālais parks	LV0200200	1997-01-01
Ārces parks	dabas parks	Nav Natura 2000 teritorija	2020-04-30
Budbergas parks	dabas parks	Nav Natura 2000 teritorija	2020-04-30

3.5.1. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Nozīmīgākās ĪADT, kas daļēji ietilpst Zemgales plānošanas reģiona teritorijā, ir Ķemeru Nacionālais parks un Teiču dabas rezervāts. Ķemeru nacionālais parks nodibināts, lai aizsargātu retas sugas un biotopus, jo īpaši zāļu purvus, ezeru un upju palienes un mitros lapu koku mežus. Ķemeru NP ir arī nozīmīgs sērūdeņražu veidošanās rajons. Ķemeru Nacionālais parks un Teiču purvs un Lielais Pelečāres purvs ir starptautiskas nozīmes mitrāju vietas – Ramsāres konvencijas vietas. Teiču dabas rezervāts ir lielākais dabas rezervāts Latvijā. Teiču purvs ir viens no lielākajiem neskartajiem sūnu purviem Baltijā. Teiču dabas rezervāts ir nozīmīga vieta purvam specifisku un retu putnu sugu saglabāšanai, kā barošanās un atpūtas vieta migrējošiem ūdensputniem, mitrājiem raksturīgo augu, bezmugurkaulnieku sugu un biotopu saglabāšanai.

Bez minētajām ĪADT būtiskas teritorijas dabas daudzveidības saglabāšanai un veicināšanai ir dažādas vietējas nozīmes pašvaldību uzturētas dabas teritorijas – dārzi, parki, apstādījumi, ūdenstilpes, ūdensteces, purvi un meži. ZPR meži aizņem aptuveni 40% platības, bet platības zem ūdeņiem aizņem aptuveni 3%. ZPR ir 15 vietējās nozīmes ĪADT, kuru kopējā platība ir 104,12 ha.

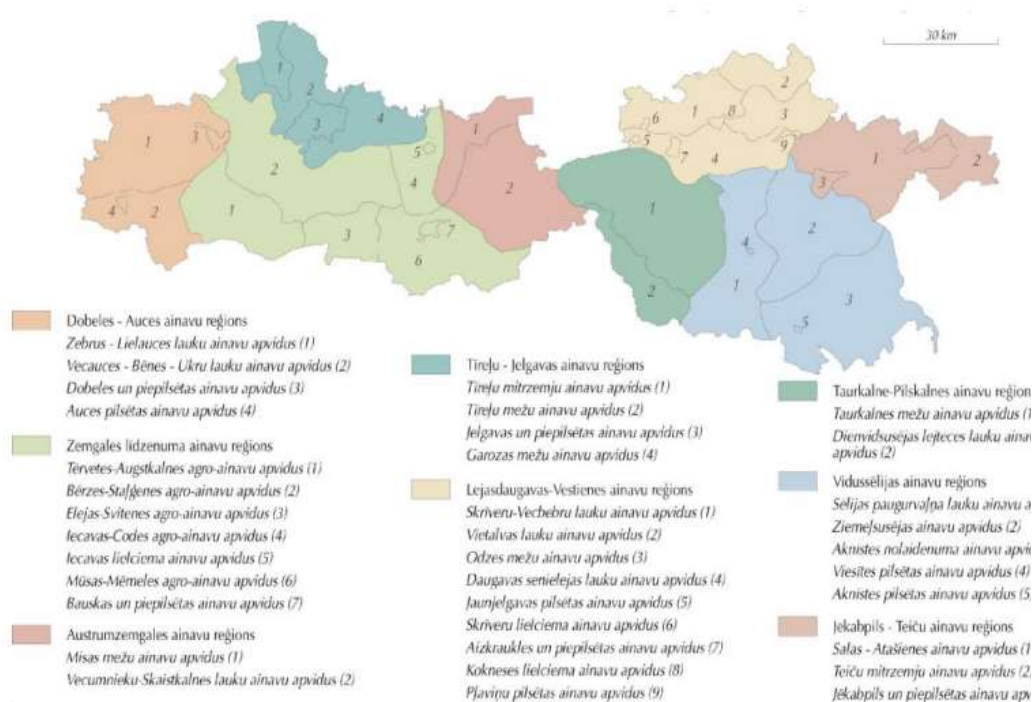
ZPR sastopama augsta ainavu daudzveidība, kuru veido gan vienlaidus meža zemju ainavu apvidi, tā vienlaidus agro-ainavu apvidi un dažādas mozaīkveida ainavas paugurainēs un līdzenumos. Agro-ainavu apvidi ZPR kā ainavas tips ir unikāls valsts mērogā. ZPR ir raksturīgi arī unikāli mitrzemju ainavu apvidi un kultūrvēstures un dabas elementu ziņā Latvijas mērogā augstvērtīgais Daugavas senlejas ainavu apvidus.

2019. gadā Interreg V-A Latvijas – Lietuvas programmas 2014.–2020. gadam projekta Nr. LLI-291 “Zaļās infrastruktūras pilnveidošana zemieņu upju ainavā/ ENGRAVE” ietvaros tika izstrādāts Zemgales plānošanas reģiona teritorijas Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns. Šajā plānā ir veikta ainavu telpisko vienību (reģionu un apvidu) izdalīšana, klasificēšana un ainavu telpu raksturošana (nozīmīgie elementi, dabas apstākļi, zemes izmantošana, vērtības novada mērogā). ZPR ainavu reģionu un apvidu izdalīšanai par pamatu tika ņemta 1991. gadā K. Ramana izstrādātais Latvijas ainavzemju dalījums un Latvijas kultūrainavu reģionu dalījums. To robežas un nosaukumi tika modificēti, balstoties uz pēdējo desmitgažu pārmaiņām lauku ainavā, precīzākām (ģeoreferencētām) tematiskām kartēm, Latvijas reljefa modeli, kā arī ZPR teritoriālo satvaru un šī tematiskā plāna uzdevumiem.

ZPR izdalīti sekojoši 8 ainavu reģioni un apvidi (skat. 3.5.2. attēlu):

1. Zemgales līdzenuma ainavu reģions:
 - Bērzes-Stalģenes agro-ainavas apvidus;
 - Tērvetes-Augstkalnes agro-ainavas apvidus;
 - Elejas-Svitenes agro-ainavas apvidus;
 - Mūsas-Mēmeles agro-ainavas apvidus;
 - Bauskas un piepilsētas ainavu apvidus;
 - Iecavas lielciema ainavu apvidus;
2. Dobeles-Auces ainavu reģions:
 - Zebrus-Lielauces lauku ainavu apvidus;
 - Vecauces-Bēnes-Ukru lauku ainavu apvidus;
 - Dobeles un piepilsētas ainavu apvidus;

- Auces pilsētas ainavas apvidus;
- 3. Tīreļu-Jelgavas ainavu reģions:
 - Tīreļu mitrzemju ainavu apvidus;
 - Tīreļu mežu ainavu apvidus;
 - Garozas mežu ainavu apvidus;
 - Jelgavas un piepilsētas ainavu apvidus;
- 4. Austrumzemgales ainavu reģions:
 - Misas mežu ainavu apvidus;
 - Vecumnieku-Skaistkalnes ainavu apvidus;
- 5. Taurkalnes-Pilskalnes ainavu reģions:
 - Taurkalnes mežu;
 - Dienvidsusējas lejteces ainavu apvidus;
- 6. Vidussēlijas ainavu reģions:
 - Sēlijas paugurvaļņa lauku ainavu apvidus;
 - Ziemeļsusējas ainavu apvidus;
 - Aknīstes nolaidenuma ainavu apvidus;
 - Viesītes pilsētas ainavu apvidus;
 - Aknīstes pilsētas ainavu apvidus;
- 7. Jēkabpils-Teiču ainavu reģions:
 - Jēkabpils un piepilsētas;
 - Bērzaunes-Atašienes;
 - Teiču mitrzemju ainavu apvidus;
- 8. Lejasdaugavas-Vestienas ainavu reģions:
 - Daugavas senlejas lauku ainavas apvidus;
 - Odzes mežu ainavu apvidus;
 - Vietalvas lauku ainavas apvidus;
 - Skrīveru-Vecbebru lauku ainavas apvidus;
 - Pļaviņu pilsētas ainavu apvidus;
 - Kokneses ainavu apvidus;
 - Aizkraukles un piepilsētas ainavu apvidus;
 - Skrīveru lielciema ainavu apvidus;
 - Jaunjelgavas pilsētas ainavas apvidus.

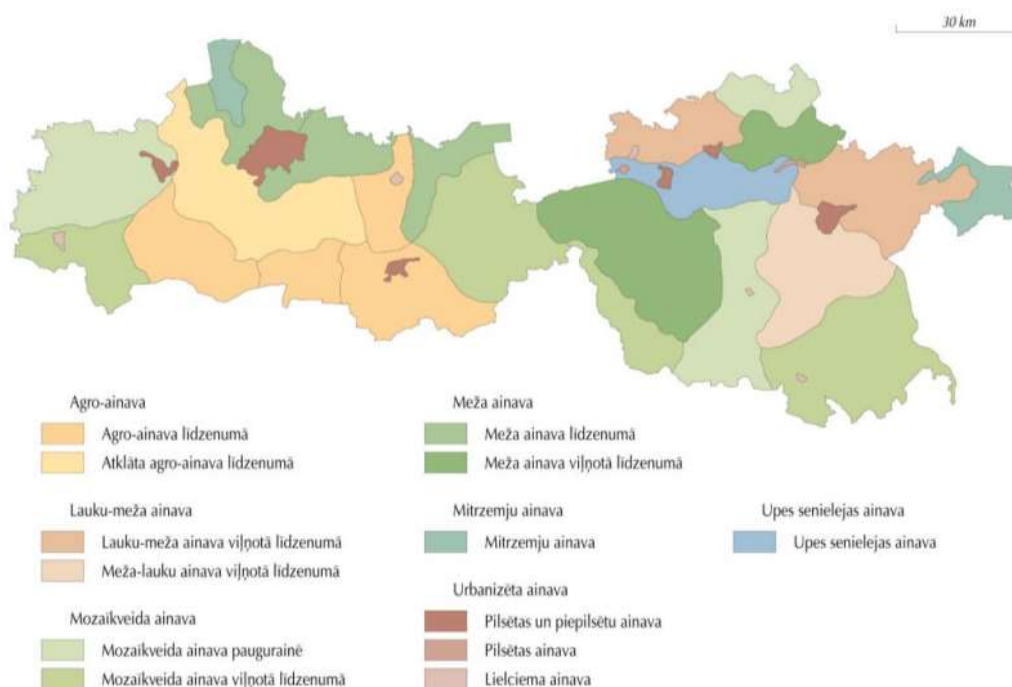

3.5.2. attēls. ZPR ainavu reģioni un apvidi

Dabas ainavas galvenās telpiskās struktūras ZPR ir cieši saistītas, ar reljefa lielformām, kas ietekmē teritorijas mitruma apstākļus un attiecīgo zemes seguma/lietojuma veidu, un ar reģionam īpašiem dabas elementiem (reljefa vidējformām), kas veidojušies ledāja darbības rezultātā (upju ielejas, paugurvalņi u.tml.).

Galvenās dabas ainavas vērtības var iedalīt šādās grupās (skat. 3.5.3. attēlu):

- mitrzemju ainavu telpas;
- mežu telpiskās struktūras;
- lielās upes (Lielupe un Daugava);
- Zemgales līdzenuma upju tīklojums;
- terasētās upju senielejas un ledāja kušanas ūdeņu ielejas;
- lielo ezeru ainavas (Zebrus, Lielaucis, Saukas ezeri);
- karsta kriteņu ainavas;
- iekšzemes kāpu grēdas un meži;
- valņu ainavas.

3.5.3. attēls. ZPR ainavu tipi

Lielākās un nozīmīgākās mitrzemju ainavu telpas jeb vienlaidus mitrzemes ir Ķemeru nacionālā parka un Teiču dabas rezervāta teritorijās.

Mežu telpiskās struktūras ZPR reģionā var iedalīt piecās lielās grupās:

- līdzenuma slapjie meži, kas atrodas uz smilšainajiem Baltijas ledus ezera nogulumiem (Tīreļu, Garozas, Misas meža ainavu apvidus),
- pauguraines meži, kas sastopami Zebrus-Lielauces un Sēlijas paugurvaļņa lauku ainavu apvidū un veido ekoloģiski daudzveidīgas mozaikveida ainavas,
- Viduslatvijas nolaidenuma pamatmorēnas līdzenuma vienlaidus meža masīvi Taurkalnes, Ziemeļsusējas un Odzes meža ainavu apvidū,
- Zemgales līdzenuma platlapju un priežu meža puduri,
- meža koridori līdzenuma upju ielejās.

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	Valsts nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju skaits un platība saglabāsies pašreizējā līmenī, iespējams neliels izveidoto mikroliegumu skaita un platības pieaugums. ĪADT Dabas aizsardzības plānu, kuros definēti attiecīgo teritoriju aizsardzības un	↔

		apsaimniekošanas mērķi, izstrādes un apstiprināšanas process ir saistīts ar Dabas aizsardzības pārvaldes budžetā šiem mērķiem atvēlētajiem ierobežotajiem finanšu resursiem, attiecīgi nav paredzams būtisks izstrādāto dabas aizsardzības plānu skaita pieaugums.	
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	Paredzama apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platības samazināšanās vai zālāju platību pamešanas vai uzāršanas rezultātā.	↘
	Invasīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	Paredzama invazīvo sugu ietekmēto platību palielināšanās un attiecīgi dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības un kvalitātes pasliktināšanās.	↘
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	Nav paredzama pārveidoto ūdensteču dabiskošanas un/vai dabiska tecējuma šķēršļu likvidēšanas pasākumu īstenošana, pārveidoto (degradēto) ūdensteču posmu garums saglabājas nemainīgs.	↔
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	Nav paredzama īpaši vērtīgo ainavu platību palielināšanās, ja netiek īstenota mērķtiecīga ainavu pārvaldība	↘
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	Netiek saglabātas vērtīgās ainavas, ja netiek izstrādāti ainavu pārvaldības plāni	↘
↗ Uzlabosies ←↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ←↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

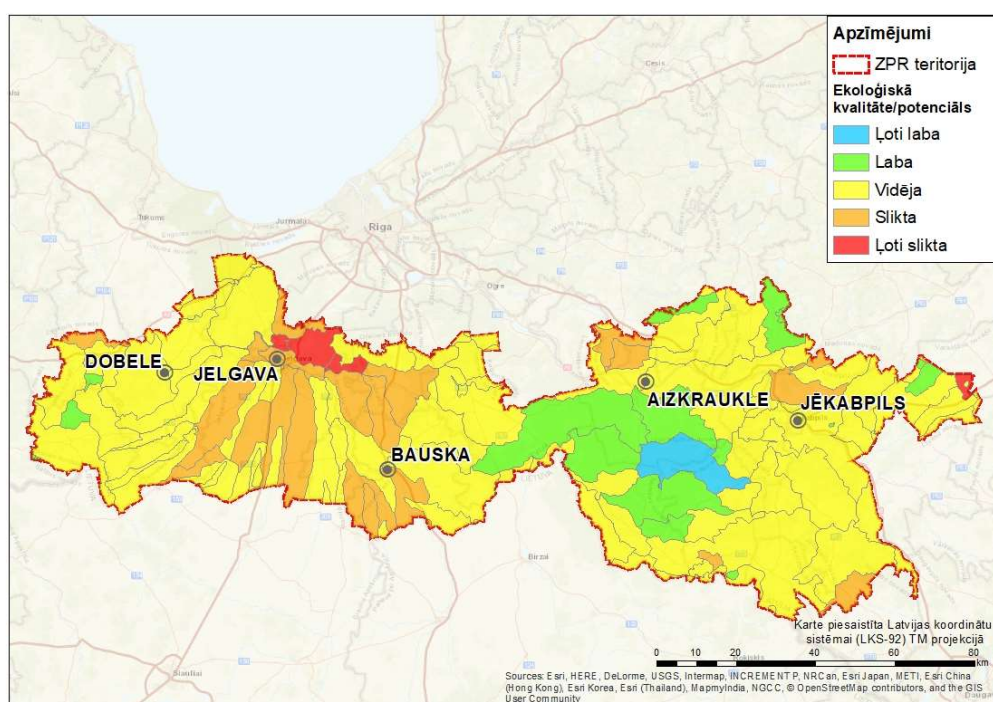
3.6. Ūdens kvalitāte un plūdu risks

Virszemes ūdeņu kvalitāte

Zemgales plānošanas reģiona teritorijas lielākā daļa ietilpst Lielupes upju baseina teritorijā, neliela daļa ietilpst arī Ventas un Daugavas sateces baseinos. Atbilstoši Lielupes, Daugavas un Ventas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu (UBAAP) 2022. – 2027. gadam projektam sabiedriskajai apspriešanai Zemgales plānošanas reģiona teritorijā ietilpst 130 ūdensobjekti (ŪO):

- 109 upju ŪO, t.sk. 12 stipri pārveidoti un 4 mākslīgi veidoti;
- 21 ezeru ŪO, t.sk. 1 stipri pārveidots un 2 mākslīgi veidoti.

UBAAP ir novērtēta katra ūdensobjekta ekoloģiskā kvalitāte. Vairāk nekā puse no Zemgales plānošanas reģiona teritorijā ietilpstošajiem upju ūdensobjektiem (68 ūdensobjekti jeb 62 %) pieder pie vidējas ekoloģiskās kvalitātes/klases. 1 ŪO (L162 Viesīte_1) ekoloģiskā kvalitāte ir novērtēta kā ļoti laba, 11 ŪO kā laba, 23 ŪO kā sliktā, bet 6 ŪO ekoloģiskā kvalitāte (D441MV Meirānu kanāls, L110MV Bērze_5, L127 Iecava_6, L128 Iecava_5, L130 Iecava_4 un L137MV Velnagrāvis) atbilst ļoti sliktai. Ezeru ŪO ekoloģiskā kvalitāte lielākoties atbilst vidējai (13 ezeru ŪO), 7 ŪO ezeru ekoloģiskā kvalitāte novērtētā kā laba, bet Krīgānu ezera (E078) kā sliktā. Informācija par upju un ezeru ūdensobjektu ekoloģisko kvalitāti/potenciālu ir attēlota 3.6.1. attēlā.

3.6.1. attēls. Virszemes ŪO izvietojums Zemgales plānošanas reģiona teritorijā un to ekoloģiskā kvalitāte/potenciāls (pēc Daugavas, Lielupes un Ventas UBAAP 2022. – 2027. gadam projekta sabiedriskajai apspriešanai)

Lielākajā daļā ŪO kā būtiska slodze ir novērtēta hidromorfoloģiskie pārveidojumi, kam seko biogēnu piesārņojums no punktveida un izkliedētajiem avotiem. Atsevišķos ŪO Lielupes upju

baseinā kā nozīmīgs slodzes avots ir norādīts pārrobežu ietekme. Lielupes, Daugavas un Ventas UBAAP 2022. – 2027. gadam kā galvenais mērķis ir norādīts sasniegt vismaz labas ekoloģiskās kvalitātes/potenciāla klases zemāko robežu visos ŪO/SPŪO, kā arī noteikti apsaimniekošanas mērķi, lai nodrošinātu biogēnu slodzes samazinājumu, ŪO nepārtrauktību un ekoloģisko caurlūdumu.

Hidromorfoloģiskie pārveidojumi upēs izpaužas ar gultnes dabiskuma, krastu dabiskuma un ūdens plūsmas dabiskuma izmaiņām, bet ezeru ūdensobjektos ir raksturojami galvenokārt kā hidroloģiskā režīma, dziļuma, substrāta sastāva un daudzuma, kā arī piekrastes zonas dabiskuma izmaiņas. Zemgales plānošanas reģionā par nozīmīgākajiem hidromorfoloģiskajiem pārveidojumiem ir uzskatāma upju taisnošana un meliorācijas sistēmu izveide. Bez upju gultnes dabiskuma izmaiņām kā citi būtiskākie hidromorfoloģiskie pārveidojumi minama krastu nostiprināšana, HES ietekme, plūdu aizsargdambju izveidošana, hidroloģiskā režīma regulējums.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumiem Nr. 834 „Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” un, pamatojoties uz augstu eutrofikācijas risku, kas pastāv intensīvas lauksaimniecības teritorijās Zemgales plānošanas reģionā, Lielupes upes baseins ir definēts kā īpaši jutīga teritorija. Veicot lauksaimniecības darbības īpaši jutīgajās teritorijās, ir jāievēro papildus prasības, kas ir vērstas uz ūdens piesārņojuma samazināšanu ar nitrātiem lauksaimniecības darbības rezultātā.

Par vienu no nozīmīgākajām piesārņojuma slodzēm uz virszemes ūdeņiem ir uzskatāms punktvēda piesārņojums, ko rada sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi. Zemgales plānošanas reģionā notekūdeņi tiek novadīti aptuveni 330 izplūdes vietās, kā arī kopējais novadītais notekūdeņu apjoms pēdējo 15 gadu laikā ir samazinājies no aptuveni 35 000 līdz aptuveni 33 000 tūkst. m³ gadā³⁵.

Lai samazinātu notekūdeņu radīto piesārņojumu, kopš 2008. gada Zemgales plānošanas reģionā ir īstenoti vairāk nekā 21 ES Kohēzijas fonda (3.5.1.1. aktivitāte „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000”) līdzfinansēts projekts, kuru ietvaros notekūdeņu attīrīšanas iekārtas uzbūvētas vai rekonstruētas Kalnciemā (līdz 2015. gada maijam), Bērzkalnos, Vecumniekos, Iecavā, Aucē, Ozolniekos un Viesītē un rekonstruētas esošās notekūdeņu attīrīšanas ietaises (NAI) Jēkabpilī, Pļaviņās, Koknesē, Bauskā un Skrīveros. Papildus ir/tiek īstenota kanalizācijas spiedvadu un paštecēs tīklu rekonstrukcija un paplašināšana. ERAF 3.4.1.1.aktivitātes „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000” ietvaros Zemgales plānošanas reģionā no 2007.-2013. gada plānošanas perioda īstenoti 69 projekti. To ietvaros līdz 2011. gada beigām ir uzbūvētas jaunas NAI Kārniņu, Kurmenes un Ērberģes ciemā un Jaunajā muižā un rekonstruētas NAI Vecumnieku novada Mīsas ciemā. Papildus daži ūdenssaimniecības infrastruktūras uzlabošanas projekti īstenoti arī apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 200, piemēram, Aknīstes novada Asares ciemā, Viesītes novada Elkšņu ciemā, Dobeles novada Aizstrautnieku un Bikstu ciemā. Pašvaldības aktīvi īsteno dažādus projektus saistībā ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstību. Piemēram, Dobeles novads īstenojot projektus, ir veicis kanalizācijas tīklu rekonstrukciju un paplašināšanu, jaunu kanalizācijas sūkņu staciju izbūvi (Miltiņu ciems, Šķības ciems, Lejasstrazdu ciems, divas jaunas stacijas Dobeles pilsētā), NAI rekonstrukcijas, ūdenstornā, ūdens sagatavošanas stacijas izbūvi, jauna dzeramā ūdens uzglabāšanas rezervuāra izbūvi, esošo rezervuāru rekonstrukciju.

Dzeramā ūdens kvalitāte

³⁵ Valsts statistikas pārskata „2-Ūdens”. Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/>

Zemgales plānošanas reģionā dzeramais ūdens lielākoties tiek iegūts no pazemes ūdens avotiem. Atbilstoši UBAAP 2022. – 2027. gadam projektam sabiedriskajai apspriešanai, Zemgales plānošanas reģions pilsēta ietilpst 10 pazemes ūdensobjektos:

- F2 – Famenas ūdens nesējslāņu komplekss
- F3 – Famenas ūdens nesējslāņu komplekss
- D7 – Pļaviņu-Amulas ūdens nesējslāņu komplekss
- D8 – Pļaviņu-Amulas ūdens nesējslāņu komplekss
- D10 – Pļaviņu-Amulas ūdens nesējslāņu komplekss
- D11 – Pļaviņu-Amulas ūdens nesējslāņu komplekss
- A5 – Arukila-Amatas ūdens nesējslāņu komplekss
- A6 – Arukilas-Amatas ūdens nesējslāņu komplekss
- A7 – Arukila-Amatas ūdens nesējslāņu komplekss
- A8 – Arukilas-Amatas ūdens nesējslāņu komplekss

Saskaņā ar Veselības inspekcijas apkopotajiem datiem par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību, un pēc auditmonitoringa rezultātiem (ūdens kvalitāte pārbaudīta ~10% no visiem ūdensvadiem) 2013. gadā Zemgales plānošanas reģionā tikai 42,5% no tiem iedzīvotājiem, kuriem ūdens tiek piegādāts no lielākajām centralizētajām ūdensapgādes sistēmām (30 sistēmas Zemgales statistiskajā reģionā, ņemti 37 ūdens paraugi) tika piegādāts normatīviem atbilstošs dzeramais ūdens, kas bija vissliktākais rādītājs starp reģioniem. Tā cēlonis, galvenokārt, bija saistāms ar Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem piegādājamā ūdens parametriem urbumos - ūdenim bija raksturīgs paaugstināts dzelzs un sulfātu saturs, cietība.

Jelgavas pilsētas pašvaldības uzņēmums SIA „Jelgavas ūdens” ir veicis ievērojamus ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcijas darbus, ieskaitot jaunu artēzisko urbumu izbūvi un esošo urbumu rekonstrukciju, jaunu maģistrālo ūdensvadu ierīkošanu, dzeramā ūdens sagatavošanas ietaises norobežojošo konstrukciju izbūvi, atdzelžošanas filtru uzstādīšanu, un tīrā ūdens rezervuāra rekonstrukciju. Ņemot vērā veiktos pasākumus, sākot no 2014. gada jūnija dzeramais ūdens Jelgavā atbilst Ministru Kabineta 2017. gada 14. novembra noteikumu Nr. 671 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām.

Veselības inspekcijas veiktā dzeramā ūdens kvalitātes auditormonitoringā 2019. gadā, neatbilstības paraugos konstatētas šajos ZPR novados: Aknīstes novadā (1 no 2 paraugiem konstatēts pārkāpums augsts dzelzs saturs), Dobeles novadā (1 no 3 paraugiem (Šķības ūdensapgādes sistēmā) konstatēts pārkāpums augsts sulfātu saturs), Iecavas novadā – Iecavas ūdensapgādes sistēmā pārkāpums augsts enterokoku saturs, savukārt Zālītes ūdensapgādes sistēmā – dzelzs saturs). Jelgavas novada Bērvircavas ūdensapgādes sistēmā konstatēts pārkāpums augsts mangānu un sulfātu saturs, savukārt Elejas, Kalnciema, Līvberzes skolas, Nākotnes, Sesavas, Vilces un Zaļenieku ūdensapgādes sistēmās normu pārsniedz sulfātu daudzums. Ozolnieku novada Ānes un Teteles ūdensapgādes sistēmā normu pārsniedz dzelzs un sulfāti. Viesītes novada ūdensapgādes sistēmā konstatēts pārkāpums augsts dzelzs un mangāna saturs. Pārējos novados novirzes no normas nav konstatētas.

Ūdens ieguve

Ūdeņu kvantitatīvo stāvokli ietekmē ūdens ieguve no virszemes un pazemes ūdensobjektiem.

Pēdējo 15 gadu laikā ūdens ieguves apjoms Zemgales plānošanas reģionā ir nedaudz samazinājies. Ja 2005. gadā tika iegūts aptuveni 43000 tūkst. m³ ūdens, tad 2020. gadā – nedaudz virs 40000 tūkst m³ ūdens, no kuriem nedaudz vairāk nekā puse tiek iegūta no virszemes avotiem³⁶.

Iegūtā ūdens apjomu veido izmantotais ūdens (t.sk. ražošanas vajadzībām, kā arī komunālajām un sadzīves vajadzībām), ūdens, kas nokļūst atgriezeniskajās sistēmās, un ūdens zudumi. Zemgales plānošanas reģionā lielākā daļa no izmantotā ūdens (aptuveni 70 %) tiek lietots ražošanas vajadzībām. Ūdens zudumi laika periodā no 2005. līdz 2020. gadam ir samazinājušies³⁷. Vidējais ūdens zudumu apjoms centralizētās ūdensapgādes sistēmās reģionā ir 20%. Vairākās plānošanas reģiona pilsētās ūdens zudumu apjoms būtiski pārsniedz vidējo rādītāju: Pļaviņās 46%, Jēkabpilī 34%, Bauskā 32%, Ikšķilē 33%.³⁸

Plūdu risks

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (pieņemta 2007. gada 23. oktobrī) un Ūdens apsaimniekošanas likums uzdod veikt plūdu riska sākotnējo novērtējumu visā valsts teritorijā, uz tā pamata noteikt būtiska plūdu riska apdraudētās teritorijas, izstrādāt iespējamo plūdu postījumu un riska kartes un sagatavot plūdu riska pārvaldības plānus katrai no tām. LVĢMC 2018. gadā izstrādāja Sākotnējo plūdu riska novērtējumu 2019.- 2024. gadam, kura ietvaros tika identificētas teritorijas ar nozīmīgu plūdu risku (turpmāk – nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas (NNPRT))³⁹. Kopumā Latvijas teritorijā identificētas 30 nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas, no tām 7 pilnībā atrodas Zemgales plānošanas reģionā, bet viena daļēji⁴⁰:

- Vecbērzes polderi (*Lielupes UAB*)
- Lielupes palienes polderi (*Lielupes UAB*)
- Jelgavas pilsēta (*Lielupes UAB*)
- Lielupes augštece (*Lielupes UAB*)
- Pļaviņas (*Daugavas UAB*)
- Sakas sala (*Daugavas UAB*)
- Jēkabpils (*Daugavas UAB*)
- Daugavpils līdz Līvāniem (*Daugavas UAB, daļēji atrodas ZPR*)

³⁶ Valsts statistikas pārskata „2-Ūdens”. Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/>

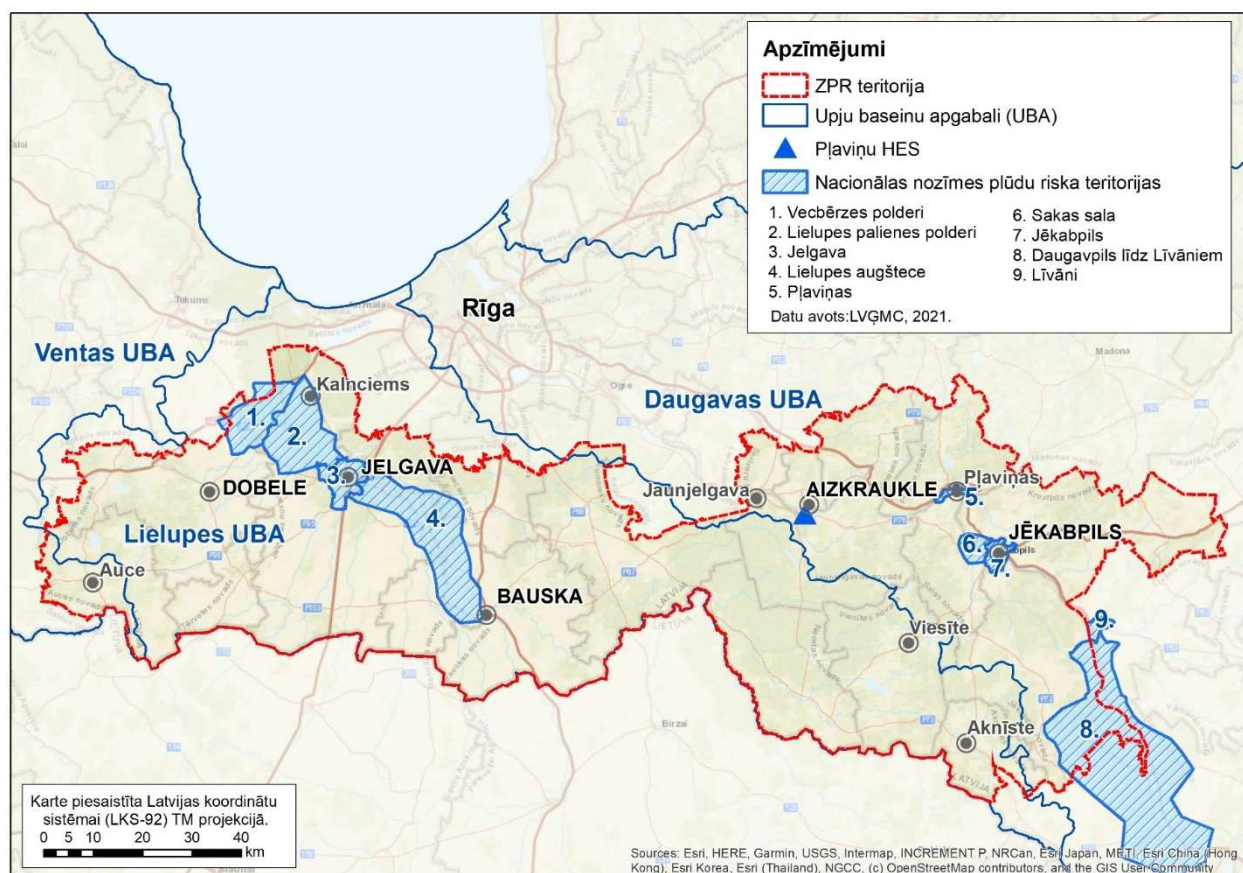
³⁷ Turpat

³⁸ Ūdensapgādes investīciju plāns 2021. – 2027. gadam. VARAM, 2020.

³⁹ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.- 2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁴⁰ Latvijas plūdu riska un plūdu draudu kartes, LVĢMC, 2021

<https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/vets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

3.6.2. attēls. Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas Zemgales plānošanas reģiona teritorijā

Plūdu cēloņi ir dabas un klimatiskie apstākļi, kas nosaka vai veicina plūdu veidošanos: nokrišņu intensitāte un slānis, gaisa temperatūra un mitrums, vēja virziens un ātrums, teritorijas reljefs, augu sega, hidroģeoloģiskie apstākļi, hidrogrāfiskais tīkls un tā stāvoklis, ūdensteču un ūdenstilpju sateces baseina lielums, upju gultnes morfometriskie un hidrauliskie parametri⁴¹.

Plūdu apdraudētās teritorijas pēc izcelsmes iedalāmas divās pamata grupās:

- teritorijas, kuras applūst dabas apstākļu ietekmes rezultātā;
- teritorijas, kuru applūšanu var izraisīt cilvēku darbības ietekme.

Līdzienā reljefa un upju hidrogrāfiskā tīkla īpatnību dēļ, kā galvenie plūdu avoti Zemgales plānošanas reģiona teritorijā identificējami pavasara pali un sniega kušanas ūdeņi.

LVĢMC, izstrādājot plūdu riska pārvaldības plānus 2022.-2027. gadam, veica pašvaldību aptauju par teritoriju applūšanu pēdējo 7 gadu periodā. Aizkraukles, Jēkabpils, Krustpils, Pļaviņu, Salas un Jelgavas pašvaldības norādīja, ir saskārušās ar plūdu izraisītām problēmām,

⁴¹ LVĢMC 2018. Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. - 2024. gadam.

kas radījušas zaudējumus. Vislielākie ekonomiskie zaudējumi saistīti ar apdraudēto ēku atjaunošanu un ceļu rekonstrukciju^{42,43}.

Zemgales plānošanas reģiona teritorijā dabiskas plūdu apdraudētas teritorijas ir palienes (upju un ezeru ielejas), kas applūst palu vai plūdu gadījumā. Neliela teritorija Zemgales plānošanas reģiona ziemeļu stūrī Lielupes upes krastā pie Tīreļiem atbilstoši LVĢMC plūdu riska kartēm ir pakļauta jūras vējuzplūdiem, kuri veidojas stipra vēja laikā, kad jūras ūdeņi ieplūst Lielupes grīvā, kā rezultātā tiek appludinātas zemākās vietas.

Spēcīgu lietusgāžu laikā īslaicīgi lokāli plūdi ir novērojami gan lielākās, gan mazākās pilsētās t.sk., Jelgavā un Jēkabpilī. Kā galvenais applūšanas iemesls pilsētu teritorijās minams lietus ūdens kanalizācijas sistēmu trūkums, to novecošanās, vai lietus ūdens novadīšanas sistēmu projektēto parametru neatbilstība. Stipru lietusgāžu laikā tiek appludinātas, arī līdzenās lauku teritorijas.

Kā plūdu apdraudētas teritorijas identificējamās arī polderu, HES un citu mākslīgu izpludinājumu teritorijas, ja netiek ievērota to uzturēšana tehniskā kārtībā, pareiza uzraudzība un ekspluatācija. Būtisks plūdu risks var veidoties arī šo hidrotehnisko būvju (ūdenskrātuvju) avārijas rezultātā.^{44,45}

Klimata pārmaiņu ietekmē pieaugot plūdu riskam, pieaug arī krastu erozijas risks, kas novērojams arī upju un ezeru krastos, un kuru nereti pastiprina antropogēnā darbība. Erozijs ir krasta nogāzē esošo iežu un sanešu noskalošana un aiztransportēšana no kādas krasta zonas joslas. Zemgales plānošanas reģiona teritorijā būtiska krasta erozijs, kuru rada vēja radītie ūdens uzplūdi, tiešs lauksaimniecības zemju tuvums upes krastam un veģetācijas apjoma samazinājums novērojams atsevišķos Svētes upes posmos.

Zemgales plānošanas reģiona teritorijā augstākie plūdu riski ir saistīti ar apdraudētajiem iedzīvotājiem. Jelgavas pilsētā plūdu riskam pakļauto iedzīvotāju skaits pavasara plūdus ir visaugstākais Latvijā – 16 580 cilvēki mazas varbūtības (0.5%) plūdus. Otrajā vietā ir plūdu risks videi, ar vislielāko applūstošo piesārņoto vietu skaitu (17) pavasara plūdus ar mazu varbūtību Jelgavas pilsētā. Kopumā visaugstākās plūdu riska indeksa vērtības Zemgales plānošanas reģiona teritorijā ir Jelgavas pilsētai (3.5), Lielupes augštecei un posmam no Daugavpils līdz Līvāniem (2.0)^{46,47,48}.

⁴² Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁴³ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

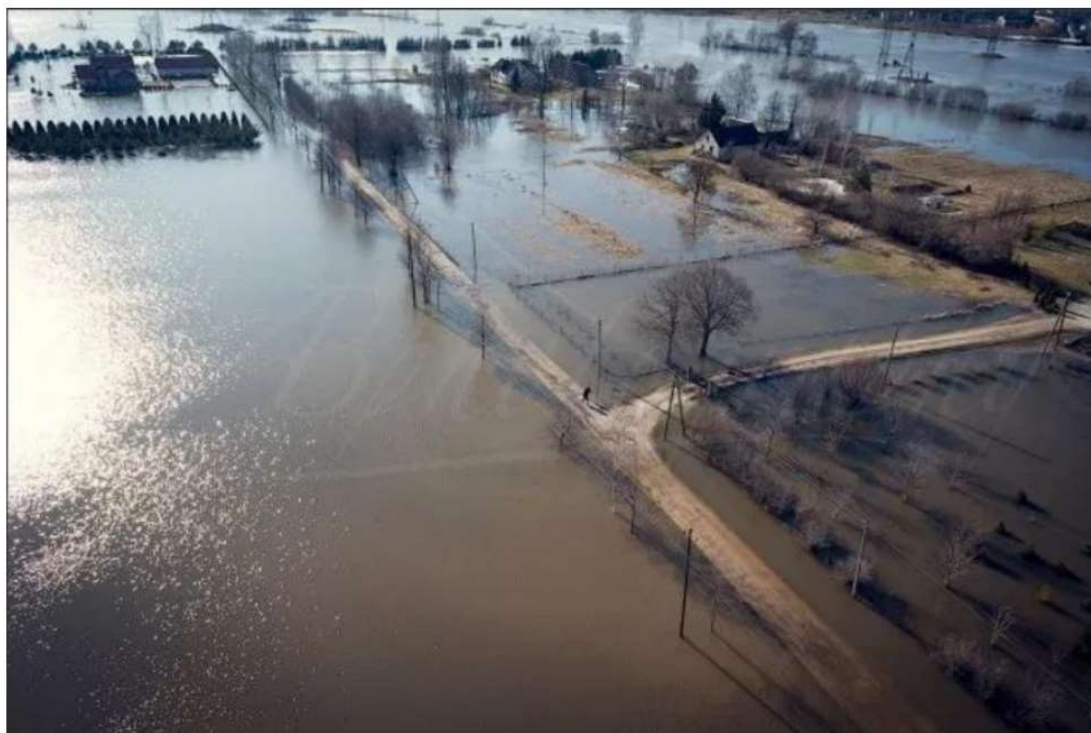
⁴⁴ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁴⁵ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁴⁶ Turpat.

⁴⁷ Turpat.

⁴⁸ Maksimālais plūdu riska indekss ir 5.

3.6.3. attēls. 2013. gada plūdi Lielupes palienes polderos⁴⁹

2020. gada 11. martā pamatojoties uz Ūdens apsaimniekošanas likuma 9. panta septīto daļu, VARAM ir apstiprinājusi iespējamo plūdu postījumu vietu un plūdu riska kartes⁵⁰, kuras publicētas LVĢMC tīmekļvietnē un ir brīvi pieejamas sabiedrībai.

Plūdu riska kartēs pavasara plūdu un jūras vējuzplūdu applūšanas platība tiek attēlota trīs plūdu riska scenārijiem:

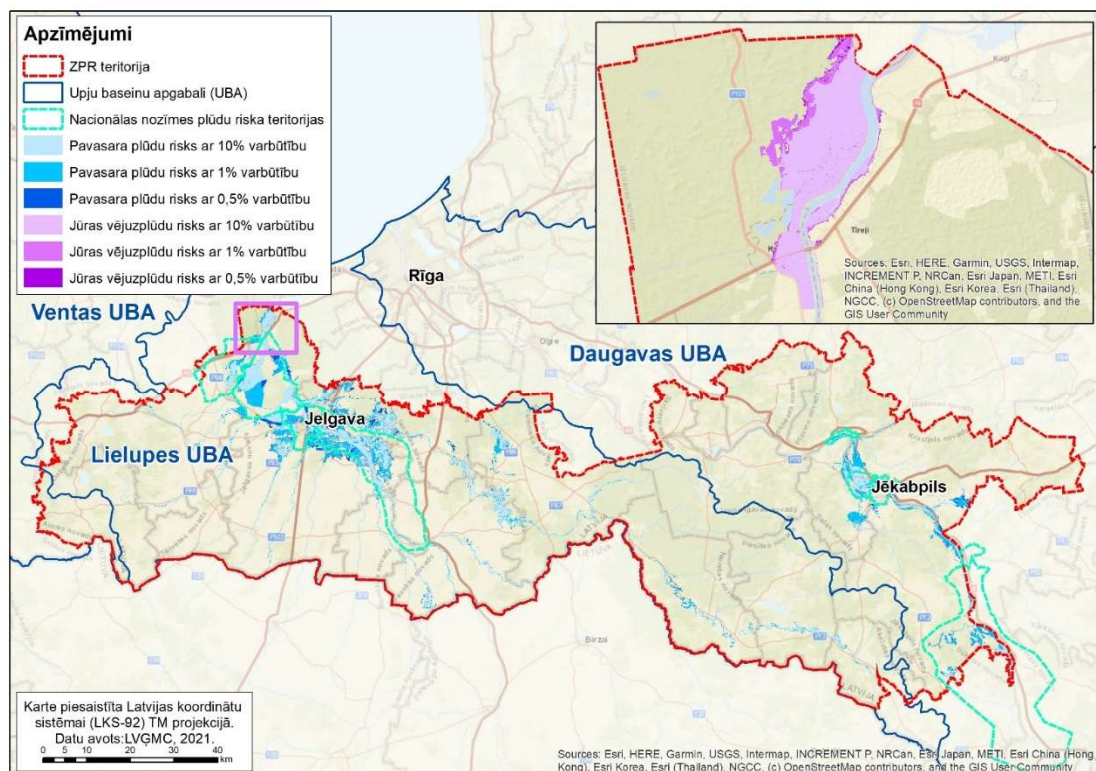
- mazas varbūtības plūdi – ārkārtēji, ekstremāli plūdi, kas atkārtojas reizi 200 gados vai retāk (plūdi ar 0.5% pārsniegšanas varbūtību);
- vidējas varbūtības plūdi – plūdi, kas atkārtojas reizi 100 gados vai retāk (plūdi ar 1% pārsniegšanas varbūtību);
- lielas varbūtības plūdi – bieži plūdi, kas atkārtojas reizi 10 gados vai retāk (plūdi ar 10% pārsniegšanas varbūtību).

Plūdu riskam visvairāk pakļautās teritorijas Zemgales plānošanas reģiona teritorijā atrodas teritorijas ziemeļrietumu daļā Lielupes upju baseina apgabalā (UBA) pie Jelgavas un tās apkārtnē, kā arī plānošanas reģiona ziemeļaustrumu daļā Daugavas upju baseinā (UBA) pie Jēkabpils un tās apkārtnē.

Plūdu riskam pakļautās teritorijas attēlotas 3.6.4. attēlā, bet nacionālas nozīmes plūdu risku teritoriju raksturlielumi sniegti 3.6.1. tabulā.

⁴⁹ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁵⁰ Rīkojums Nr.1-/45 Par iespējamo plūdu postījumu vietu karšu un plūdu riska karšu apstiprināšanu. VARAM, 2020.

3.6.4. attēls. Plūdu riskam pakļautās teritorijas ZPR

3.6.1.tabula. Zemgales plānošanas reģionā esošo Nacionālas nozīmes plūdu riska teritoriju (NNPRT) raksturlielumi^{51,52}

Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorija (NNPRT)	Plūdu riska indekss	Pavasara plūdu laikā applūstošā platība (km ²)			Pavasara plūdu laikā apdraudēto iedzīvotāju skaits			Pavasara plūdu laikā apdraudēto ēku platība (m ²)		
		Liela - 10%	Vidēja - 1%	Maza - 0.5%	Liela - 10%	Vidēja - 1%	Maza - 0.5%	Liela - 10%	Vidēja - 1%	Maza - 0.5%
Vecbērzes polderi	0.8	8.63	15.37	16.27	13	59	61	711	2 548	2 548
Lielupes palienes polderi	1.2	49.5	76.8	82.6	500-550	900-950	1 700-1 750	26 509	108 922	40 674
Lielupes augštece	2.0	57.35	96.13	105.86	1 870	2 942	3 678	76 191	249 529	356 281
Jelgavas pilsētas teritorija	3.5	10.92	20.19	22.83	7 069	13 279	16 580	103 773	547 400	695 111
Pļaviņas	1.4	0.13	1.35	1.75	31	651	773	144	68 531	98 662
Jēkabpils	1.3	0.92	1.54	2.57	656	801	1.395	1 142	8 396	91 481
Daugava no Daugavpils līdz Līvāniem*	2.0	126.94	174.76	189.19	2 854	3 326	3 464	74 891	139 352	157 567
Sakas sala	1.2	14.06	18.02	19.14	280	410	634	68 004	138 104	149 022
Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorija (NNPRT)	Pavasara plūdu laikā apdraudētā ĪADT platība (ha)			Pavasara plūdu laikā apdraudētā kultūras mantojuma platība (ha)			Pavasara plūdu laikā apdraudēto NAI / izgāztuvju skaits			
	Liela - 10%	Vidēja - 1%	Maza - 0.5%	Liela - 10%	Vidēja - 1%	Maza - 0.5%	Liela - 10%	Vidēja - 1%	Maza - 0.5%	
Vecbērzes polderi	-	25.6	35.7	-	-	-	-/-	-/-	-/-	
Lielupes palienes polderi	1610	1621	1623	-	-	-	- / 1	- / 1	1/1	
Lielupes augštece	288	335	349	20.76	25.77	26.35	2 / -	4 / -	6 / -	
Jelgavas pilsētas teritorija	218.2	220.3	220.4	3.37	18.31	24.04	- / -	- / 15	- / 17	
Pļaviņas	-	-	-	0.52	1.61	2.17	-/-	- / 3	1 / 5	
Jēkabpils	-	-	-	5.35	6.69	18.62	-/-	-/-	1/-	
Daugava no Daugavpils līdz Līvāniem*	3 471	3 969	4 141	8.09	12.39	13.35	-/4	-/4	-/4	
Sakas sala	-	-	-	0.06	0.47	0.72	1 / -	1 / -	1 / -	

* Plūdu riska teritorija daļēji atrodas Zemgales plānošanas reģiona teritorijā, informācija norādīta par kopējo NNPRT platību

⁵¹Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁵²Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

Klimata pārmaiņu ietekmē nokrišņu daudzums Latvijas teritorijā ir palielinājies par aptuveni 39 mm, kas ir aptuveni 6%. Palielinājies ir arī dienu skaits ar stipriem un ļoti stipriem nokrišņiem, visvairāk nokrišņu daudzums pieaudzis ziemas sezonā, tāpat pieaugums novērojams arī pavasara un vasaras sezonās. Analizējot upju kopējo noteci, ir konstatēta tendence notecei palielināties janvārī un februārī, bet samazināties aprīlī un maijā. Paredzams, ka tuvākajā nākotnē paaugstināsies ledus plūdu risks ziemas sezonā, jo atkušņi kopā nokrišņiem veicinās vižņu un ledus sastrēgumu veidošanos⁵³. 3.6.2. tabulā apkopota informācija par plūdu riska iespējamām izmaiņām klimata pārmaiņu ietekmē Zemgales plānošanas reģiona teritorijā esošajās nacionālās nozīmēs plūdu riska teritorijās^{54,55}.

3.6.2. tabula. Plūdu riska iespējamās izmaiņas NNPRT teritorijās klimata pārmaiņu ietekmē

*tuvākā nākotnē – laika posms no 2021. līdz 2040. gadam

Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorija (NNPRT)	Plūdu risks saistībā ar klimata pārmaiņām	
	Paaugstināsies ↗	Pazemināsies ↘
Vecbērzes polderi	lietus plūdi	pali
Lielupes palienes polderi	lietus plūdi	pali
Lielupes augšteces paliene	lietus un ledus plūdi (tuvākajā nākotnē)*	pali
Jelgava	lietus un ledus plūdi (tuvākajā nākotnē)*	pali
Jēkabpils	lietus un ledus plūdi (tuvākajā nākotnē)*	pali
Pļaviņas	lietus un ledus plūdi (tuvākajā nākotnē)*	pali
Daugavpils līdz Līvāniem	lietus un ledus plūdi (tuvākajā nākotnē)*	pali
Sakas sala	lietus un ledus plūdi (tuvākajā nākotnē)*	pali

Līdz šim, īstenojot Lielupes un Daugavas upju baseina apgabalu plūdu plānos 2016. – 2021. gadam ielānatos pasākumus, kā arī papildus pasākumus nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās, ir samazināta plūdu draudu ietekme^{56,57}:

- Vecbērzes polderi
 - Vecbērzes poldera apvadkanāla teritorijā un Jaunbērzes pagastā veikti atjaunošanas darbi valsts nozīmes ūdensnotekām Grieņu grāvis, ŪSIK kods 381652:01, pik.00/00-82/90 un Dreimaņu strauts, ŪSIK kods 381642:01, pik.00/00-90/00.
- Lielupes palienes polderi

⁵³ LVĢMC 2018. Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. - 2024. gadam.

⁵⁴ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁵⁵ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

⁵⁶ Turpat.

⁵⁷ Turpat.

- Īstenota Vārpas poldera sūkņu stacijas pārbūve, Auces polderu sūkņu stacijā atjaunots Ruduļa poldera aizsargdambis, īstenota Kalnciema poldera sūkņu stacijas un dambja pārbūve. Veikta valsts nozīmes ūdensnotekas Gātupes poldera krājbaseins, ŪSIK kods 3812255:01, pik.18/50-40/10 atjaunošana.
- Lielupes augštece
 - 2019. gadā Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projekta Nr. LLI-291 “Zaļās infrastruktūras pilnveidošana zemieņu upju ainavā” (ENGRAVE) ietvaros izstrādāts un apstiprināts pirmais Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns 2020.-2027. gadam. Plānā ir iekļauta sadaļa par plūdu riska teritorijām Lielupes upju baseinu apgabalā, kā arī viena no rekomendācijām minēta upju palieņu mitrzemju izveidošana augsta plūdu riska teritorijās. Veikta vairāku valsts nozīmes ūdensnoteku atjaunošana un realizēts projekts „Lielupes krasta posmu attīrīšana Ozolnieku novada teritorijā”, veicot Lielupes krastu attīrīšanu, dūņu un niedru norakšanu.
- Pļaviņu pilsētas teritorija
 - Laika posmā no 2014. gada līdz 2019. gadam veikta Pļaviņu HES augšas bjefa pastatņu celtņu sliežu ceļa siju un balstu dzelzsbetona konstrukciju atjaunošana.
- Jēkabpils pilsētas teritorija
 - Laika posmā no 2010. līdz 2014. gadam īstenots projekts “Jēkabpils aizsargdambju rekonstrukcija”.
 - Līdz 2022. gada beigām pilsētas teritorijā tiek realizēts projekts “Viestura ielas, Draudzības alejas un Jaunās ielas degradēto teritoriju atjaunošana un publiskās infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības attīstībai”. Projekta ietvaros tiks veikti ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu pārbūves darbi un lietus ūdens kanalizācijas tīklu izbūve.
- Daugava no Daugavpils līdz Līvāniem
 - Laika posmā no 2018.-2019. gadam Jēkabpils novada Dunavas pagastā tika realizēts projekts “Meliorācijas sistēmas pārbūve un atjaunošana Jēkabpils novada Dunavas pagastā”.
- Sakas sala
 - Pēc 2007. gada pavasara plūdiem Sakas salas plūdu riska teritorijā tika īstenoti vairāki pasākumi plūdu riska mazināšanai.

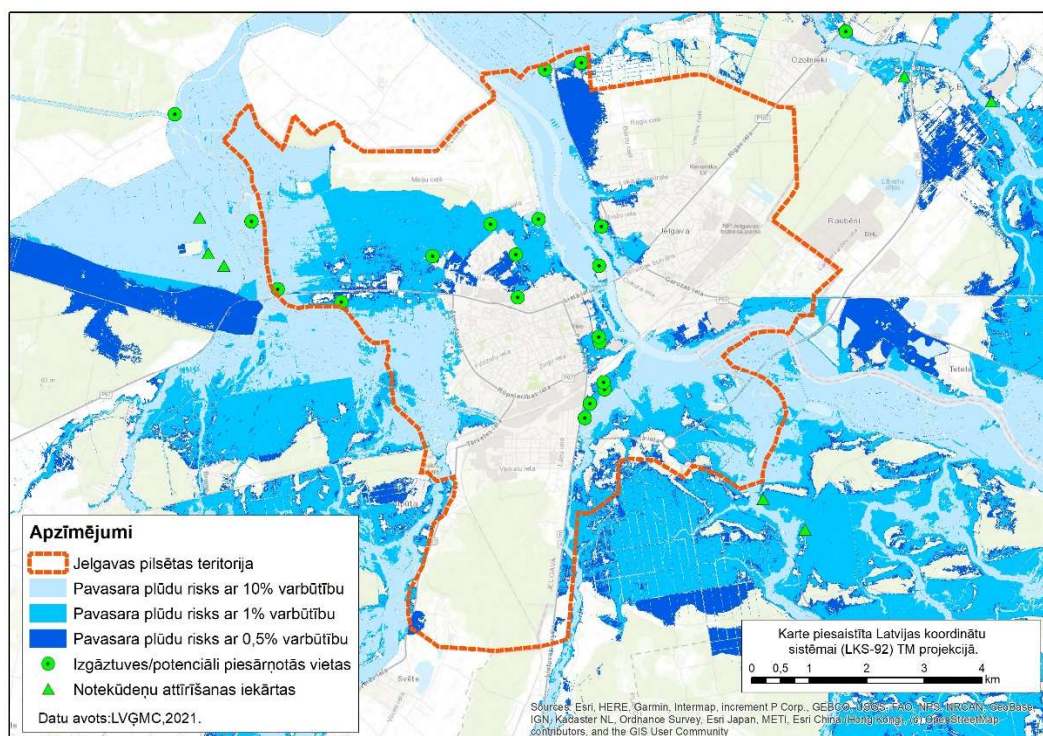
Jelgavas pilsēta

Plūdu risku Jelgavas pilsētai galvenokārt rada pavasara pali, kuru laikā, notiek sniega kušana un veidojas ledus sastrēgumi, kā arī intensīvie nokrišņi vasaras-rudens sezonā. Vējuzplūdu ietekme Jelgavas pilsētas teritorijā vērtējama kā maznozīmīga.

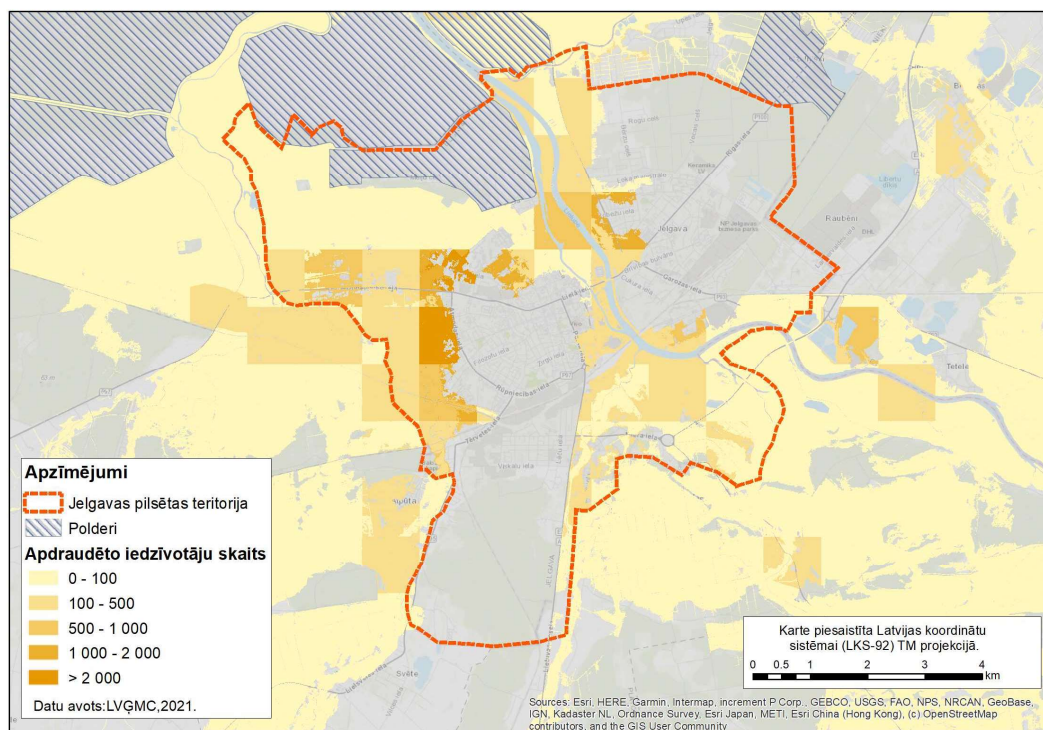
Atbilstoši Lielupes upju apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāna no 2022.-2027. gadam projektā, kurš šobrīd nodots sabiedriskajai apspriešanai, sniegtajai informācijai, Lielupes palienes applūšana sākas pie ūdens līmeņa atzīmes 1.55 LAS, bet pilsētas zemāko vietu applūšana pie ūdens līmeņa atzīmes 2,65 m LAS. Pēdējo gadu liekākie plūdi Lielupē tika reģistrēti 2010. gadā, kad ledus sastrēguma rezultātā ūdens līmenis paaugstinājās līdz 3,47 m LAS (plūdi ar 5 % varbūtību), kā rezultātā Jelgavas pilsētai tika nodarīti zaudējumi aptuveni 100 000 EUR apmērā. Augsts palu līmenis tika sasniegts arī 2013. gada aprīlī, kad kritisks ūdens līmenis Jelgavas pilsētas teritorijā noturējās 4 dienas, šajā pašā laikā Svētes upē tika sasniegts ūdens līmenis 3.73 m LAS, kā rezultātā tika appludinātas pilsētas zemākās teritorijas.

2014. gada oktobrī pēc Dobeles meteoroloģisko novērojumu stacijas datiem tika sasniegts jauns diennakts maksimālā nokrišņu daudzuma rekords oktobra mēnesī 74,3 mm, kā rezultātā Lielupē, Svētē un tās pietekās paaugstinājās ūdens līmenis, appludinot upju palienes. Savukārt, Jelgavas pilsētas teritorijā šo intensīvo lietusgāžu rezultātā tika skarti 86 objekti, radot vairāk nekā 10 000 EUR lielus zaudējumus.

Kā jau minēts iepriekš, Zemgales plānošanas reģiona teritorijā augstākais plūdu riska indekss ir Jelgavas pilsētai – 3.5. Jelgavas pilsētas teritorijā atrodas vislielākais plūdu riskam pakļautais iedzīvotāju skaits Latvijas teritorijā, kā arī Jelgavas pilsētā atrodas 17 piesārņotas vietas, kuras ir pakļautas pavasara plūdiem ar mazu varbūtību. Jelgavas pilsētas applūstošo teritoriju raksturlielumi apkopoti 3.6.1. tabulā, savukārt applūstošās teritorijas, NAI, piesārņotās vietas attēlotas 3.6.5. attēlā, savukārt 3.6.6. attēlā attēlots pavasara plūdu riskam pakļauto iedzīvotāju skaits (iekļaujot visus scenārijus).

3.6.5.attēls. Pavasara plūdu riskam pakļautās teritorijas Jelgavas pilsētā un tās apkārtnē

3.6.6.attēls. Apdraudēto iedzīvotāju skaits pavasara plūdu riskam pakļautajās teritorijās Jelgavas pilsētā un tās apkārtnē

Lai samazinātu plūdu riska draudus, Jelgavas pilsētā un tās apkārtnē ir īstenoti vairāki projekti plūdu riska mazināšanai⁵⁸:

- Projekta "Zaļās infrastruktūras pilnveidošana zemieņu upju ainavā (ENGRAVE)" ietvaros izstrādāts Svētes upes atvēršanas plāns.
- Projekta "Kompleksu pasākumu īstenošana Svētes upes caurplūdes atjaunošanai un plūdu apdraudējuma samazināšanai piegulošajās teritorijās" ietvaros veikta vairāku grāvju pārtīrīšana un caurteku izbūve, kā arī attīstīta zaļā infrastruktūra, rezultātā samazinot applūšanas risku 4,05 km² lielā teritorijā.
- Projekta "Jelgavas lidlauka poldera dambja pārbūve plūdu draudu novēršanai" ietvaros veikta vairāku hidrotehnisko būvju izbūve un pārbūve, rezultātā samazinot applūšanas risku 5,41 km² lielā teritorijā un uzlabojot dzīves kvalitāti 38 409 Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem.
- Centrālās Baltijas jūras reģiona projekta iWater ietvaros attīstīts daudzfunkcionāls lietus ūdens pārvaldības modelis.
- ZMNĪ veikuši valsts nozīmes ūdens notekas Romas grāvis (ŪSIK 385212:01, pik.00/00-81/80) atjaunošanu.

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	Īstenojot paredzētos pasākumus, uzlabosies ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitāte	↗
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	Palielināsies pieslēgumu skaits centralizētajai kanalizācijas sistēmai pilsētu un ciemu teritorijās.	↖↗
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	Ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības notekūdeņu savākšanai un apsaimniekošanai, palielināsies attīrīto notekūdeņu īpatsvars.	↖↗
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	Palielināsies pieslēgumu skaits pilsētu un ciemu ūdensapgādes sistēmām.	↖↗
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	Īstenojot efektīvus plūdu riska samazināšanas pasākumus, apdraudēto teritoriju platība nemainīsies vai tiks samazināta.	↔
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	Īstenojot efektīvus plūdu riska samazināšanas pasākumus, apdraudēto	↔

⁵⁸ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, projekts sabiedriskajai apspriešanai. LVĢMC, 2021.

		iedzīvotāju skaits nemainīsies.	
↗ Uzlabosies ← ↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ← ↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

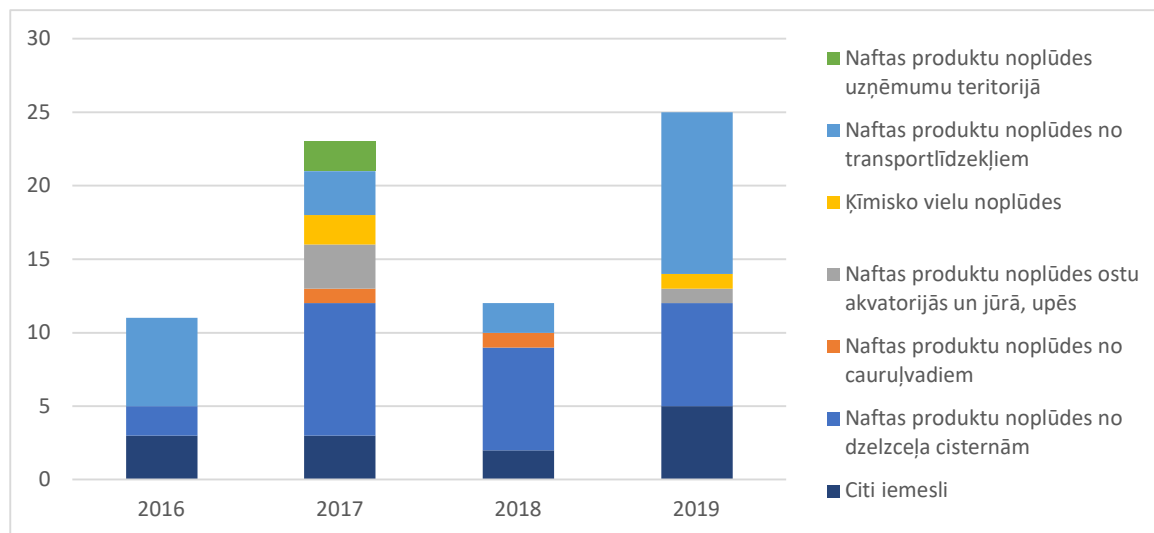
3.7. Augsne un piesārņojums

LVĢMC uztur piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru.⁵⁹ Datubāzē ir pieejama informācija par 3 vietu kategorijām:

- nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta),
- potenciāli piesārņota vieta,
- piesārņota vieta.

Attiecībā uz augsnes piesārņojumu ir iespējams izdalīt vairākus piesārņojuma avotus. Kā būtiskākie augsnes piesārņotāji jāmin rūpnieciskie piesārņojuma avoti, lauksaimniecība (ņemot vērā, ka ZPR atrodas nitrātu jutīgajā teritorijā), vēsturiskais piesārņojums no PSRS militārajām aktivitātēm, kā arī avārijas situācijas.

Statistikas dati par avārijas situācijām, kas saistītas ar vides piesārņojumu, ir attēloti 3.7.1. attēlā. 2019. gadā tika fiksētas 25 avārijas situācijas, kā rezultātā tika piesārņota vide ZPR. Lielākā daļa avāriju katru gadu ir saistītas ar naftas produktu noplūdi no transportlīdzekļiem.⁶⁰ Jāatzīmē, ka kopš 2015. gada nav reģistrēta neviena avārija, kas saistīta ar būtiskām dzelzceļa bīstamo kravu noplūdēm⁶¹.

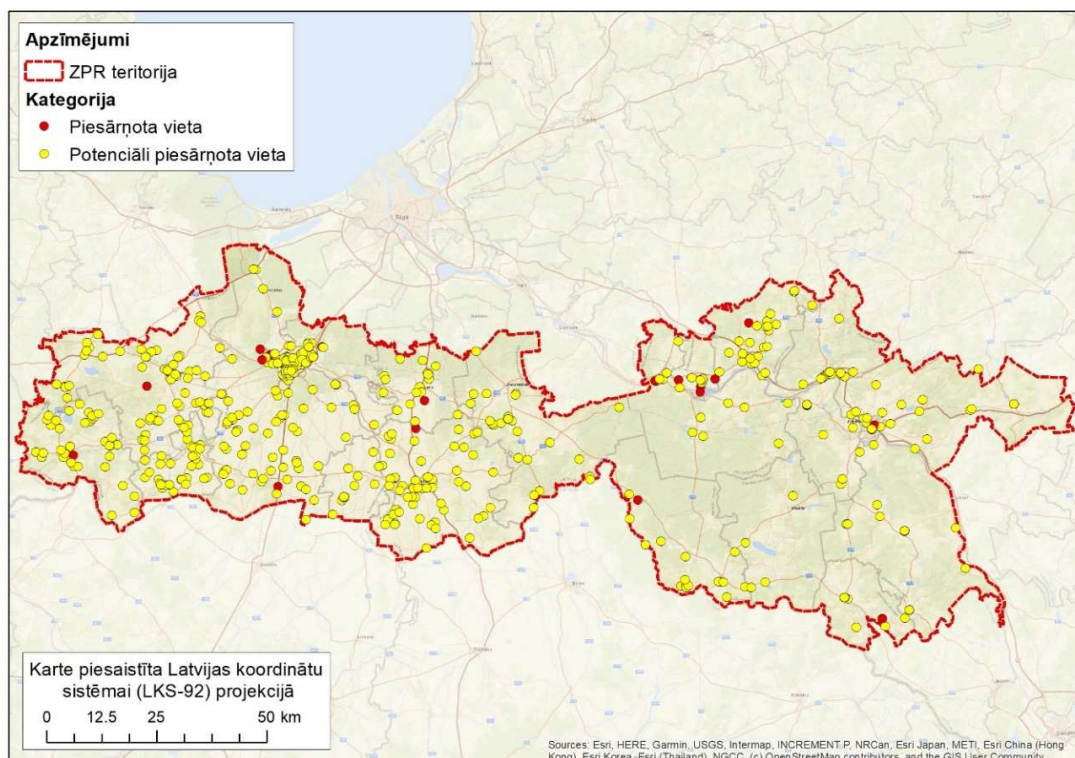
⁵⁹ LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, www.meteo.lv

⁶⁰ Valsts vides dienests, <https://www.vvd.gov.lv/>

⁶¹ Satiksmes ministrijas sniegtā informācija Vides pārskata izstrādes laikā

3.7.1. attēls. Avārijas situācijas, kas saistītas ar vides piesārņošanu, Zemgales plānošanas reģionā.

Saskaņā ar piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru Zemgales plānošanas reģionā ir izdalītas 24 piesārņotas vietas, 561 potenciāli piesārņota vieta un 37 vietas,⁶² kuras atbilst kategorijai “nav piesārņota vieta”. 3.7.2. attēlā norādītas Zemgales plānošanas reģiona teritorijā reģistrēto piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu izplatība. Lielākoties tās atrodas reģiona rietumu daļā, ar vislielāko koncentrāciju Jelgavas pilsētā, kur atrodas daudzi rūpnieciskie uzņēmumi.⁶³

3.7.2. attēls. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Zemgales plānošanas reģionā⁶⁴

Publiski dati par kopējo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu platību Zemgales plānošanas reģionā ir pieejami par 2016.-2018. gadu. Apskatītajā laika periodā Zemgales plānošanas reģionā piesārņotas vietas aizņēma 60,1 ha lielu platību, bet potenciāli piesārņotas vietas – 1023,7 ha lielu platību.⁶⁵

Jelgavas šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve „Kosmoss” veidojusies laika posmā no 1965.-1987. gadam, kad šajā vietā tika deponēti šķidrie un toksiskie atkritumi no ādu apstrādes fabrikas, kā arī atkritumi no Rīgas autobusu fabrikas (RAF), lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas u.c. Atkritumi kopā ar ūdeni un dūņām bija izvietoti 4 atklāta tipa dīķos, kā rezultātā tie tika pakļauti izskalošanai un piesārņojošās vielas (hlorīdi, sulfāti, organiskās skābes, amonijs, kā arī smagie metāli) nokļuva pazemes ūdeņos. Laika periodā no 2009.-

⁶² LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, www.meteo.lv. No reģistra 15.06.2021.

⁶³ Turpat

⁶⁴ Turpat

⁶⁵ [6. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas | Reģionālās attīstības indikatoru modulis \(raim.gov.lv\)](#)

2013. gadam īstenots projekts „Jelgavas šķidro bīstamo atkritumu izgāztuves „Kosmos” sanācijas darbi”. Projekta rezultātā iekapsulēts 5,16 ha īpaši bīstamo vielu infiltrācijas avots, attīrīti 18,8 ha vēsturiski piesārņotajam areālam piegulošās teritorijas, 51 600 m³ apjomā samazināts stipri piesārņoto gruntsūdeņu areāls, par 10 000 m³ samazināts stipri piesārņoto virszemes ūdeņu daudzums. Projekta ietvaros izveidota monitoringa sistēma ar 7 urbumiem gruntsūdeņu piesārņojuma kontrolei.⁶⁶

Aizkraukles pilsētas teritorijā Pļaviņu HES tuvumā bijušās dzelzsbetona izstrādājumu rūpnīcas teritorijā Dzelzeļa ielā 10 atrodas piesārņota vieta, kura ir iekļauta Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā kā piesārņota vieta ar Nr. 32015/2810. Dzelzsbetona izstrādājumu rūpnīca darbojusies laika periodā no pagājušā gadsimta 50-60-tajiem gadiem līdz 1994. gadam un bija izvietota Daugavas virspalu terasē 200 m attālumā no Daugavas. Teritorijā 23 300 m² platībā atradās pazemes un virszemes naftas produktu tvertnes, estakāde, kurtuve. Uzņēmuma likvidācijas laikā grunts tika intensīvi piesārņota ar naftas produktiem. 1999. gadā, pēc Aizkraukles pilsētas domes pasūtījuma, SIA „VentEko” veica vēsturiski piesārņotās vietas izpēti, kā rezultātā tika konstatēts, ka piesārņojums gruntī un gruntsūdenī atrodas 10-12 m dziļumā, Daugavas pazemes ūdens horizontā tika konstatēts līdz 1,12 m biezs peldošais naftas produktu slānis, tika aprēķināts, ka kopumā teritorijā atrodas 258,41 t naftas produktu. Šīs teritorijas attīrīšana no naftas produktu piesārņojuma ir valstiska līmeņa prioritāte, kas iekļauta plānošanas dokumentos. Sanācijas darbu sākšana plānota ne vēlāk par 2024. gadu.

Šobrīd ir izveidots nākamais prioritāri sanējamo vietu saraksts Latvijā, kur 5.vietā ierindojas Pansionāta “Jelgava” mazuta katlu māja Kalnciema ceļā 105B un 109B, Jelgavā. Piesārņotās teritorijas kopējā platība ir 20,4 ha (piesārņojuma platība 0,45 ha).⁶⁷

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	Īstenojot plānotos un sagatavošanā esošos sanācijas projektus, paredzams, ka piesārņoto vietu skaits samazināsies	↗
	Attīrīto piesārņoto vietu platība, ha	Īstenojot plānotos un sagatavošanā esošos sanācijas projektus, paredzams, ka attīrīto piesārņoto vietu platība palielināsies	↗
↗ Uzlabosies ←↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ←↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

⁶⁶ LIELUPES UPJU BASEINU APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS UN PLŪDU RISKĀ PĀRVALDĪBAS PLĀNS 2022. - 2027. GADAM, LVĢMC, 2019

⁶⁷ Turpat

3.8. Kultūrvēsturiskās vērtības

Saskaņā ar Zemgales reģionālā ainavas un zaļās infrastruktūras plānu 2020. – 2027. gadam kultūrvēsturiskais mantojums ir būtiska ainavas vērtība un arī ainavas sociālais un ekonomiskais resurss, kas veido arī nozīmīgu ekosistēmu kultūras pakalpojumu daļu. Kultūrvēsturiskais mantojums ainavu plānošanas kontekstā ir apzināms un novērtējams šādā skatījumā:⁶⁸

- kultūrvēsturiskais mantojums kā valsts un vietējas nozīmes aizsardzības piemineklis;
- kultūrvēsturiskais mantojums kā nozīmīgs ainavas vizuālais elements;
- kultūrvēsturiskais mantojums kā tūrisma resurss;
- kultūrvēsturiskais mantojums kā vietas attīstības resurss;
- kultūrvēsturiskais mantojums kā nozīmīga kultūrvēsturiskā mantojuma ainava.

Latvijas Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauti vairāk nekā 7370 pieminekļi, kas iedalīti sekojošās grupās: arheoloģija, arhitektūra, pilsētbūvniecības, vēsturiska notikumu vieta, kā arī industriālie, mākslas un vēstures pieminekļi. No tiem Zemgales plānošanas reģiona robežās atrodas 939 kustamie un nekustamie kultūras pieminekļi (informācija par kustamajiem mākslas pieminekļiem drošības apsvērumu dēļ datu bāzes publiskajā daļā nav pieejama).⁶⁹

Visvairāk Zemgales plānošanas reģionā ir tieši arhitektūras pieminekļu. Arhitektūras pieminekļi ir: celtnes, kulta celtnes, dzīvojamās ēkas, sabiedriskās ēkas, aizsardzības un inženiertehniskās būves, tautas celtniecības objekti, dārzi un parki. Zemgales plānošanas reģiona arhitektūras mantojumā ir sastopami gandrīz visi stili.

Mākslas pieminekļi ir tēlotājas, dekoratīvās un lietišķās mākslas darbi un mākslas amatniecības izstrādājumi, kas raksturo vēsturisko stilu periodus un latviešu nacionālo mākslu, kā arī kapu pieminekļi, glezniecības un dekoratīvās glezniecības darbi u.t.t..

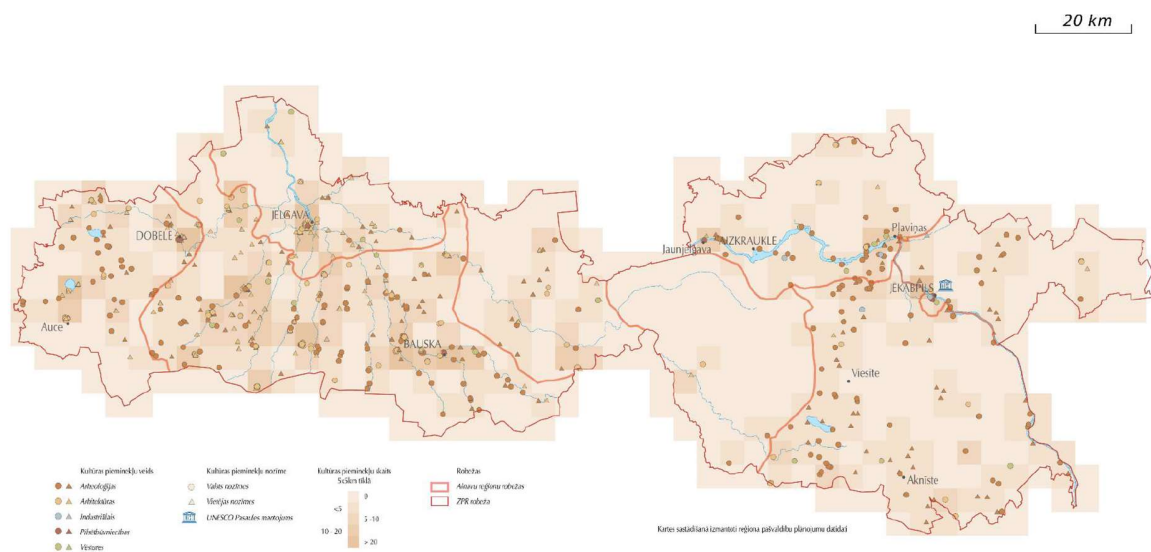
Vēstures pieminekļi ir teritorijas, vietas, ēkas, būves, priekšmeti, kas var nodrošināt Latvijas vēstures nozīmīgāko notikumu un personu piemiņas glabāšanu. Zemgales plānošanas reģionā raksturīgi piemēri ir mākslas zinātnieka K. Eliasa un gleznotāja Ģ. Eliasa dzimtas mājas, rakstnieka J. Jaunsudrabiņa un gleznotāja A. Štrāla dzīves vieta.

Zemgales reģionālā ainavas un zaļās infrastruktūras plāna 2020. – 2027. gadam ietvaros tika apzināts un atzīts kultūrvēsturiskais mantojums. Tas ir attēlots 3.8.1. attēlā, balstoties uz NKMP pieminekļu saraksta tipoloģiskām grupām: arheoloģijas, arhitektūras, industriālais, pilsētbūvniecības, vēstures, vēsturisku notikuma vietu un arhitektūras (pilsētbūvniecības) kategorijām. Mākslas pieminekļi (galvenokārt iekštelpu elementi) šajā teritoriālajā raksturojumā nav iekļauti. Atsevišķi ir parādītas arī pieminekļu vērtības grupas: valsts vai vietējas nozīmes piemineklis.⁷⁰

⁶⁸ ZEMGALES REĢIONĀLAIS AINAVAS UN ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS PLĀNS 2020. – 2027. GADAM, SIA Delta Kompānija, 2019

⁶⁹ Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes uzturētā datu bāze www.mantojums.lv

⁷⁰ ZEMGALES REĢIONĀLAIS AINAVAS UN ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS PLĀNS 2020. – 2027. GADAM, SIA Delta Kompānija, 2019

3.8.1. attēls. Zemgales plānošanas reģiona kultūrvēstures pieminekļi⁷¹

Aspekts	Kritērijs	Paredzamās tendences apraksts	0 alternatīva
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	Pakāpeniski pieaug kultūrvēsturisko pieminekļu skaits un uzlabojas pieminekļu aprūpes pakalpojumu kvalitāte. Prognozējama līdzīga tendence nākotnē.	↖ ↗
↗ Uzlabosies ↖ ↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖ ↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies			

⁷¹ Turpat

4. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

ZPR AP2027 īstenošanas būtiskāko ietekmju novērtējums tika veikts vairākos līmeņos, vērtējot katru no deviņām AP2027 prioritātēm un tajās noteiktās rīcībās. Ietekmes identificētas un raksturotas rīcību līmenī; savukārt vērtējot rīcību ietekmes, tika ņemts vērā investīciju projektu saraksts.

Ja prioritātes un rīcību izstrādes ietvaros tika identificēti alternatīvie attīstības risinājumi, tie tiek aprakstīti un arī izvērtēti 4.1. – 4.9. apakšnodaļās. Vērtējot rīcību īstenošanas ietekmes, aprakstītas tikai būtiskās identificētās ietekmes vai vērā ņemami apsvērumi, kuri ir nozīmīgi rīcību īstenošanas kontekstā. Savukārt katras apakšnodaļas noslēgumā sniegts pārskats ar vērtējumu attiecībā uz visiem vides aspektiem un salīdzināta AP2027 īstenošanas un 0. scenārija alternatīvas – attiecīgi, norādīts, kā attiecīgās AP2027 prioritātes īstenošana ietekmēs 0. scenārija ietvaros paredzamo tendenci.

Veicot uzdevumu īstenošanas ietekmes novērtējumu, tika vērtēta ietekme uz šādiem vides aspektiem:

- Klimata pārmaiņas
- Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana
- Gaisa kvalitāte
- Vides troksnis
- Bioloģiskā daudzveidība un ainavas
- Ūdens kvalitāte un plūdu risks
- Augsne un piesārņojums
- Kultūrvēsturiskās vērtības

Izvērtējums tika veikts, pamatojoties uz ietekmes vērtēšanas kritērijiem, kas noteikti, balstoties uz ārējos un reģiona pašvaldību dokumentos noteiktajiem mērķiem un saistībām, kā arī pieejamajiem indikatoriem, kuri tiek izmantoti vides stāvokļa izmaiņu raksturošanai pašvaldībā. Ietekmes vērtēšana veikta, pamatojoties uz tabulā zemāk apkopotajiem kritērijiem.

Aspekts	Kritērijs
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums

	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits

Ietekmju raksturošanai izmantoti tabulā zemāk iekļautie simboli.

Simbols	Paskaidrojums
++	Nozīmīga pozitīva ietekme. Ļoti iespējams, ka prioritātes un rīcību īstenošana veicinās būtiskus kvantitatīvus vai kvalitatīvus uzlabojumus vides/ aspekta kvalitātē; tiks sasniegti normatīvajos aktos un vadlīnijās noteiktie vides kvalitātes normatīvi.
+	Vērā ņemama pozitīva ietekme. Iespējams, ka prioritātes un rīcību īstenošana veicinās kvantitatīvus vai kvalitatīvus uzlabojumus vides/aspekta kvalitātē, salīdzinot ar pamatstāvokli.
0	Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma. Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas vides/ aspekta stāvoklī vai ietekme nav zināma (t.sk., dēļ informācijas trūkuma par pamatstāvokli), vai tā nav viennozīmīga.
-	Vērā ņemama negatīva ietekme. Iespējams, ka prioritātes un rīcību īstenošana veicinās kvantitatīvu vai kvalitatīvu vides stāvokļa/aspekta kvalitātes pasliktināšanos, salīdzinot ar pamatstāvokli.

--	Nozīmīga negatīva ietekme. Ļoti iespējams, ka prioritātes un rīcību īstenošanas rezultātā var tikt pārkāpti normatīvajos aktos noteiktie vides/ aspekta kvalitātes robežlielumi vai normatīvo aktu prasības vides jomā, vai var rasties būtiska negatīva ietekme uz vidi/ aspektu, salīdzinot ar pamatstāvokli.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga, var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme.

Apakšnodaļās ietvertas arī tabulas ar ieteikumiem ietekmes mazināšanai vai risinājumiem, kas būtu ņemami vērā, īstenojot plānošanas dokumentu. Savukārt pēdējā apakšnodaļā (4.10. apakšnodaļa) sniegts apkopojums par ietekmju mijiedarbību.

Vērtējums veikts AP2027 projektam - 3. redakcijai, kas tika sagatavota uz sabiedrisko apspriešanu. Pēc sabiedriskās apspriešanas AP2027 projekts tika papildināts. Vides pārskata ietvaros tika vērtēts, vai sniegtie ieteikumi ietekmju mazināšanai ir ņemti vērā.

4.1. Prioritāte - Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā

Galvenais mērķis ir nodrošināt kvalitatīvas, mūsdienīgas izglītības iespējas un tās vienlīdzīgu pieejamību reģiona iedzīvotājiem visa mūža garumā:

- Nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu izglītību visos izglītības līmeņos, attīstot izglītības iestāžu infrastruktūru un ieviešot inovatīvus risinājumus; radīt izglītojamiem drošu, atbilstošu un iekļaujošu vidi ZPR izglītības iestādēs.
- veicināt mūžizglītības kultūru un stiprināt pieaugušo izglītības nozīmi, tās piedāvājumu sasaisti ar tautsaimniecības vajadzībām, saskaņā ar reģiona ekonomisko specializāciju;
- pētniecības un zinātnes potenciāla attīstība;

Prioritārā virzienā iekļautas šādas rīcības (skat. zemāk), bet tās neatstās tiešu pozitīvu vai negatīvu ietekmi:

RV.1.1. Modernas, inovatīvas izglītības vides attīstība;

RV1.2. Izglītības procesa individualizācija un starpnozaru sadarbība izglītības izcilībai, izglītojamo inovācijas, tehnoloģiju prasmju un radošumu attīstībai;

RV 1.3 Vienlīdzīgas izglītības iespējas visiem

RV1.4. Mūžizglītības kultūras veicināšana nodarbinātībai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes nodrošināšanai

R 1.5. Pētniecības un zinātnes potenciāla attīstība

Prioritāte nav tieši vērsta un saistīta ar vides aizsardzības jomu, kā arī ar SIVN procesā vērtējamajiem aspektiem. Neskatoties uz to, daži rīcības virzieni iekļauj elementus, kas var palīdzēt sasniegt arī vides mērķus. Piemēram, zem RV1.1 ir paredzēts atjaunot skolas ēkas, uzlabojot to energoefektivitāti, kas var pozitīvi ietekmēt gan klimata pārmaiņu aspektu, gan gaisa kvalitāti. Savukārt RV1.5 cita starpā akcentē videi draudzīgu tehnoloģiju ("zaļo" tehnoloģiju) izstrādi. Prioritātes ietvaros nav noteikti indikatori, kas būtu tieši piemērojami vides aspektu kontekstā.

Pozitīvu netiešu ietekmi uz vidi atstās rīcības: R.1.1.1. Mūsdienīgas, pieejamas un inovatīvas vides veidošana izglītības iestādēs mācību procesa nodrošināšanai, t.sk. ieguldījumi pārejai uz klimatneitralitāti. (R.1.5.1).

R.1.5.3. Sadarbība RIS3 pētniecības un inovācijas izcilības centru attīstībai un izveidei Zemgales reģionā (zināšanu ietilpīga bioekonomika, viedie materiāli, energoefektivitātes tehnoloģijas, radošās industrijas u.c.), attīstot izcilības centrus arī citās RIS3 jomās, pārvaldības un analītiskās kapacitātes celšana.

Klimata pārmaiņas un gaisa kvalitāte

Ņemot vērā, ka RV 1.1 ietvaros uzsvars cita starpā tiek likts uz energoefektivitātes pasākumu īstenošanu izglītības iestādēs, kas tiek atspoguļots arī R.1.1.1 iekļautajās rīcībās, veicot SIVN, tika rekomendēts noteikt arī rīcības sasniedzamos indikatorus, kas būtu īpaši vērsti uz energoefektivitātes paaugstināšanu izglītības iestādēs. Rekomendācija tika ņemta vērā, un aktuālajā plānošanas dokumenta redakcijā tika noteikts indikators "Izglītības iestādes, kurās īstenoti energoefektivitātes pasākumi".

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana

Aprites ekonomikas principu ieviešanas kontekstā pozitīvi vērtējama rīcība R.1.1.1.5 Atbalstīt inovatīvus risinājumus izglītības vides uzlabošanai (piem. ilgtspējīga, veselīga, bezatkritumu (zaļais kurss) ēdināšanas pakalpojuma attīstīšana izglītības iestādēs, pārņemot skandināvu pieredzi).

Investīciju projekti

Klimata pārmaiņas un gaisa kvalitāte

Investīciju projektu sarakstā iekļauti konkrētu izglītības iestāžu energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi, kas kopumā vērtējami pozitīvi klimata pārmaiņu un gaisa kvalitātes kontekstā. Tomēr, lai sasniegtu būtiskus emisijas samazinājumus, jāpanāk plašs tvērums un jānosaka rezultatīvie rādītāji mērķu sasniegšanai.

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana

Plānotā Jelgavas novada pilotprojekta "Ilgtspējīga, veselīga bezatkritumu (zaļais kurss) ēdināšanas pakalpojumu attīstīšana izglītības iestādēs" īstenošana ļaus izvērtēt optimālāko risinājumu ilgtspējīgas ēdināšanas palpojumu attīstībai. Ieteicams veicināt labās prakses pārnesi uz citām reģiona pašvaldībām un citiem plānošanas reģioniem.

Prioritātes ietekmes vērtējums

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	0
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↖↗	0
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	0
Atkritumu apsaimniekošana un	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites	↖↗	+

aprites ekonomika principu ieviešana	ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem		
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↔ ↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	+
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	+
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↔ ↗	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas	↔	0
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	0
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↔ ↘	0
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	0
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0
	Iedzīvotāju daļa, kas naktī pakļauti par 45 dB(A) lielākam troksnim, %	↔ ↘	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↔ ↘	0
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↗	0
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	0
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	0
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	0
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	0
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	0
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↔ ↗	0
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↔ ↗	0
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↔ ↗	0
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	0
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	0

Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	0
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↖	0
↗ Uzlabosies ↖ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↘ Nebūtiski pasliktināsies ↙ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

Ieteikumi ietekmes mazināšanai

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
1.	Papildināt Rīcības RV 1.1. sasniedzamos indikatorus ar energoefektivitātes indikatoru	Noteikt papildu indikatoru, kas atspoguļotu īstenoto energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanu izglītības iestādēs (skaits).	Iestrādāts. Papildināta indikatoru tabula pie RV 1.1 ar indikatoru "Izglītības iestādes, kurās īstenoti energoefektivitātes pasākumi".

4.2. Prioritāte - Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana

Galvenie mērķi ir: - Nodrošināt ilgtspējīgu sociālo pakalpojumu attīstību reģionā, uzlabojot to pieejamību, dažādību, kvalitāti un atbilstību reģiona iedzīvotāju vajadzībām. - Paaugstināt reģiona iedzīvotāju līdzestību savas veselības saglabāšanā, veicinot veselības pakalpojumu pieejamību un īstenojot veselības veicināšanas pasākumus. - Palielināt sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju iespējas piedalīties ekonomikā, izglītībā, kultūrā un dažādās sabiedriskās aktivitātēs attīstot un pilnveidojot vides pieejamību un mazinot sabiedrībā pastāvošos stereotipus un veicinot sociālo iekļaušanu.

Prioritārajā virzienā ir iekļauti šādi rīcības virzieni (skat. zemāk), kas neatstās tiešu pozitīvu vai negatīvu ietekmi uz vidi:

RV2.1. Nodrošināt ilgtspējīgu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstību reģionā, uzlabojot sociālo pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un atbilstību reģiona iedzīvotāju vajadzībām

RV2.2. Veicināt veselības aprūpes pakalpojumu attīstību reģionā, uzlabojot pakalpojumu pieejamību un iedzīvotāju veselībratību

RV2.3. Vienlīdzīgas izglītības iespējas visiem

RV2.4. Mūžizglītības kultūras veicināšana nodarbinātībai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes nodrošināšanai

RV 2.5. Nodrošināt ilgtspējīgu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstību reģionā, uzlabojot sociālo pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un atbilstību reģiona iedzīvotāju vajadzībām

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Prioritāte nav tieši vērsta un saistīta ar vides aizsardzības jomu, kā arī ar SIVN procesā vērtētajiem aspektiem. Neskatoties uz to, uz veselības pakalpojumu pieejamības veicināšanu vērstie pasākumi kopumā var samazināt sabiedrības ievainojamību pret dažādiem vides riskiem (piem., klimata pārmaiņas un ar to saistītie veselības riski, ar sliktu gaisa kvalitāti saistītās elpceļu problēmas).

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte

Rīcības, kas vērstas uz tehnoloģiskiem uzlabojumiem, kas nodrošina attālinātu sociālo pakalpojumu sniegšanu (R 2.1.4), samazina nepieciešamību apmeklēt attiecīgās iestādes klātienē, tādējādi netieši samazinot transporta radītās SEG un gaisa piesārņojošo vielu emisijas.

Investīciju projekti

Prioritārajā virzienā ietvertie projekti neradīs vērā ņemamu ietekmi uz vidi.

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	0
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↔↗	0
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	0
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↔↗	0
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↔↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	0
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	0
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↔↗	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
	Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NO _x) emisijas	↔
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	0
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↔↘	0

	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	0
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0
	Iedzīvotāju daļa, kas naktī pakļauti par 45 dB(A) lielākam troksnim, %	↙	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↙	0
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↗	0
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	0
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	0
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	0
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	0
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	0
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↙↗	0
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↙↗	0
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↙↗	0
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	0
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	0
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	0
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↙↗	0
↗ Uzlabosies ↙↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↙↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

4.3. Prioritāte - Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja

Galvenais mērķis ir sakārtot uzņēmējdarbības ekosistēmu un infrastruktūru, veicināt zināšanu pārnesi un inovācijas Zemgales ekonomikas specializācijas un RIS 3 nozarēs un paaugstināt Zemgales uzņēmēju konkurētspēju pasaules tirgos.

Ar dažādiem rīcības virzieniem ir paredzēts:

- veicināt uzņēmējdarbībai pievilcīgas vides attīstību, sakārtojot uzņēmējdarbības infrastruktūru pašvaldībās, un koordinēt *penta helix* sadarbības modeli;
- koordinēt uzņēmēju un zinātnieku ciešāku sadarbību un veicinot zināšanu pārnesi un inovācijas Zemgales ekonomikas specializācijas un RIS 3 nozarēs;
- veicināt investīciju piesaisti pašvaldībām un uzņēmējiem;
- piesaistīt cilvēkkapitālu, uzņēmīguma un atvērtās inovācijas kompetenču stiprināšanai (t.sk. tūrismā);
- sekmēt vietējo ražotāju sadarbību un kompetenci; veicināt uzņēmēju starptautisko tirgu apguvi, kā arī ekodizaina principu piemērošanu.

Prioritārajā virzienā ir iekļauti šādi rīcības virzieni (skat. zemāk):

RV3.1. Uzņēmējdarbībai pievilcīgas vides attīstība un infrastruktūras sakārtošana

RV3.2 Zināšanu pārnese un tehnoloģiju pārnese Zemgales ekonomikas specializācijas un RIS 3 nozarēs

RV3.3. Kapacitātes stiprināšana investīciju un finanšu kapitāla piesaistē

RV3.4. Cilvēkkapitāla piesaiste, uzņēmīguma un atvērtās inovācijas kompetenču stiprināšana (t.sk. tūrismā)

RV3.5. Veicināt konkurētspēju vietējā un globālajā tirgū

RV3.3.6. Tūrisma produktu un pakalpojumu piedāvājuma un konkurētspējas veicināšana

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Prioritāte ir vērsta uz ekonomikas un uzņēmējdarbības attīstību, kas saistīta ar uzņēmējdarbības un ražošanas tālāku attīstību. Apzinoties šīs prioritātes nozīmi reģiona ilgtspējīgā attīstībā, SIVN ietvaros vērtēts, vai tiek nodrošināta un plānota vides un ekonomikas integrēta un līdzsvarota attīstība. Jāatzīmē, ka prioritātes ietvaros ir paredzēts īstenot rīcības, kas vērstas uz AER izmantošanas veicināšanu un virzību uz klimatneitralitāti, kas vērtējams pozitīvi klimata pārmaiņu kontekstā, tomēr konkrēto rīcību līmenī svarīgi izvērtēt, vai atsevišķiem projektiem nav iespējamās negatīvas mijiedarbības ar citiem vides aspektiem, piem., bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un gaisa kvalitāte.

Plānotie rīcības virzieni vērsti uz transporta infrastruktūras un ražošanas, t.sk. piesārņojošo darbību, attīstību, kam potenciāli var būt negatīva ietekme uz vidi, līdz ar to jānodrošina nacionālajos normatīvajos aktos noteikto vides novērtējuma procedūru veikšana pirms paredzēto darbību īstenošanas.

Pozitīvi vērtējama Ekodizaina principu piemērošana un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros.

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte

Vērtējot prioritātes kontekstā noteiktos rīcības virzienus un pašas rīcības, pozitīvi vērtējams atbalsts AER izmantošanas veicināšanā reģionā (R.3.1.1, kur uzsvēta elektrība, biometāns un ūdeņradis, un R.3.3.1, kur cita starpā paredzēta vēja parka izbūves veicināšana). Lai arī AER izmantošanas popularizēšana var veicināt SEG emisijas samazināšanu, AER veidi jāvērtē kontekstā ar citiem faktoriem, t.sk., gaisa kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, kā ietvaros negatīva ietekme var rasties no konkrētu AER izmantošanas (t.sk., biomasas). Līdz ar to, vērtējot, kādus AER veidus atbalstīt īstenojot plānošanas dokumentu, īpaši R.3.1.1 ietvaros, kur konkrēti AER veidi nav identificēti, rekomendēts atbalstīt tādu AER popularizēšanu, kur novērojamas pozitīvas sinerģijas, nevis ietekmju pārnese uz citiem vides aspektiem.

Bioloģiskā daudzveidība un ainavas

Rīcības virziena ietvaros paredzētie pasākumi tūrisma produktu klāsta un kvalitātes uzlabošanai no vienas puses var radīt papildu slodzi uz dabas vērtībām (īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgām platībām), ko iespējams mazināt - apzinot attiecīgo teritoriju slodzes noturību, nodrošinot tūrisma un rekreācijas slodzes monitoringu un pielāgojot rekreācijas slodzi teritoriju ekoloģiskajai kapacitātei. Rīcības virziena 5.2. aprakstā šis aspekts ir identificēts: Paredzot teritorijas izmantošanu rekreācijai un tūrismam, noteikti jāņem vērā atbilstošās teritorijas vides ietilpība. No otras puses tūrisma infrastruktūras attīstība un uzlabošana var mazināt rekreācijas negatīvo slodzi uz dabiskajām ekosistēmām, piemēram, uz ezeru un upju ekosistēmām. Degradēto teritoriju revitalizācija var atstāt pozitīvu ietekmi uz ainavu kvalitāti.

Ūdens kvalitāte, augsnes piesārņojums

Uzņēmējdarbības un ražošanas tālāka attīstība, sakārtojot un izveidojot atbilstošu infrastruktūru (industriālo zonu attīstība, loģistikas centru izveide u.c.), var radīt papildu slodzi uz ūdeņiem un augsni un līdz ar to radīt papildu riskus sasniegt labu ūdens kvalitāti ūdensobjektos. Tomēr, piemērojot atbilstošu IVN procedūru (Sākotnējais IVN vai pilnais IVN), šos riskus var būtiski samazināt, izvērtējot un īstenojot atbilstošus ietekmes uz vidi samazinošus pasākumus.

Konkurētspējīgu tūrisma galamērķu izveide un attīstība (3.6.1.) paredz integrētu ūdenstūrisma attīstību reģionā – ūdenstilpju un ūdensteču sakopšanas darbus un blakus pakalpojumu attīstību, kas var atstāt gan pozitīvu, gan negatīvu ietekmi uz ūdensobjektu kvalitāti.

Investīciju projekti

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte

Prioritātes ietvaros investīciju plānā ir iekļauti vairāki projekti, kas ir vērsti uz jaunu rūpniecības teritoriju attīstību. Jaunas rūpnieciskās darbības lielākoties saistītas ar jaunu piesārņojuma avotu (t.sk. SEG emisijas un gaisa piesārņojošās vielas). Tomēr pozitīvi vērtējams, ka dažos gadījumos (skat. Projektus zaļo industriālo teritoriju izveidei) tieši atsauca uz klimatneitrālas ekonomikas veicināšanu un AER izmantošanu. Arī projektu līmenī jānorāda, ka izvēloties atbalstāmo AER veidu, svarīgi izvērtēt to, vai netiek veikta ietekmju pārnese (piem., veicinot biomasas izmantošanu, kura rada negatīvas ietekmes gaisa kvalitātes kontekstā un var arī negatīvi ietekmēt bioloģiskās daudzveidības aspektus). Pozitīvi vērtēti arī

tādi projekti, kas nodrošinās “zaļo” elektro uzlādes punktu uzstādīšanu publiskās/ tūrisma vietās (izmantojot saules paneļus), kas būs paredzēti viedierīču, elektroauto, kā arī elektro velosipēdu uzlādei.

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana

Pozitīvi vērtējams projekts “Zemgales industriālā parka izveide”, kas paredz Zaļajā industriālajā zonā izvērst inovatīvu un augstās tehnoloģijās balstītu, klimatneitrālu bioekonomikas produktu ražošanu.

Bioloģiskā daudzveidība, ainavas, ūdens kvalitāte

Pozitīvi vērtējams projekts “Industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Dārza, Rūpniecības un Torņu ielu rajonā, uzlabojot to atbilstību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām” Aizkrauklē. Degradēta vide ar neizbūvētiem un nepabeigtiem ietvju un brauktuviņu posmiem, neizbūvētiem lietus kanalizācijas un ielu apgaismojuma posmiem, nesakārtotiem automašīnu stāvlaukumiem pārtaps par mūsdienīgas pilsētvides ainavas sastāvdaļu. Pozitīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību atstās projekti, kuri paredz zaļās infrastruktūras izbūvi tūrisma attīstībai.

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	+/-
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↖ ↗	+
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	0
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↖ ↗	+
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↖ ↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	0
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	0
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↖ ↗	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NO _x) emisijas	↔	+/-
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	+/-
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↖ ↘	+/-
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	+/-
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0

	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↔	0
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	↗	0
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	0
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	+/-
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	+/-
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	0
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	+/-
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↔↗	+/-
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↔↗	0
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↔↗	0
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	0
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	0
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	+/-
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↔↗	0
↗ Uzlabosies ↔↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↔↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
1.	Neizmantojot biomasu kā AER	Lai gan biomasas tiek klasificēta kā AER, veicinot biomasas izmantošanu, tiek radīta ietekmes pārnese uz citām jomām, t.sk., gaisa kvalitāti un bioloģisko daudzveidību	Tiks ņemts vērā īstenošanas gaitā. Sniegts skaidrojums: Plānojot aktivitātes un projektus par AER tiks ņemts vērā ieteikums plānot aktivitātes, kas nemazina bioloģisko daudzveidību un nerada negatīvas sekas gaisa kvalitātei, kā arī nekonzentrēties tikai uz biomasu kā AER un popularizēt jaunās AER tehnoloģijas, kas neatstāj negatīvas sekas uz gaisa kvalitāti. Plānojot projektus un aktivitātes veicināt

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
			uzņēmēju un zinātnieku sadarbību šo jautājumu pētīšanai un uzlabošanai.

4.4. Prioritāte - Viedā mobilitāte un infrastruktūra

Galvenais mērķis ir nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti nodarbinātības un pakalpojumu sasniedzamībai, viedas un energoefektīvas mobilitātes attīstībai. Prioritātes ieviešana sekmēs kvalitatīvas un pieejamas transporta infrastruktūras un pakalpojumu attīstību, videi draudzīgu transporta sistēmas attīstību, nodrošinot reģionālo sasniedzamību un iekļaujošus sabiedriskā transporta pakalpojumus.

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte, troksnis

Prioritātes ietvaros noteiktie rīcības virzieni iezīmē svarīgus ar klimata pārmaiņām saistītus izaicinājumi transporta sektorā, t.sk., Zaļajā Kursā noteiktais 90% transporta SEG samazinājums līdz 2050. gadam, lai sasniegtu klimatneitralitāti. Lai nodrošinātu šī mērķa sasniegšanu, jāvirzās uz ievērojamu mobilitātes konceptu maiņu, izvirzot kā prioritāti kājāmgājējus → velosipēdistus → sabiedrisko transportu un pēdējā vietā privāto autotransportu. Līdz ar to būtu vairāk jāliek uzsvars uz pilsētu centru atslogošanu no privātā autotransporta, veloinfrastruktūras nodrošināšanu, kā arī ērtu starppilsētu sabiedrisko transportu. Ilgtspējīga mobilitāte un privātā autotransporta samazināšanas veicināšana rada pozitīvas sinerģijas vairākās vides jomās – klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte, vides troksnis. Kā arī autotransporta emisiju samazinājums (t.sk., paskābinošās vielas, smagie metāli) netiešā veidā pozitīvi ietekmē arī bioloģisko daudzveidību, kā arī augsnes un ūdens kvalitāti.

Lai novērtētu vienu no būtiskiem šajā prioritātē izvirzītiem uzdevumiem – nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu transporta pakalpojumu attīstību, kā arī nodrošināt iekļaujošus sabiedriskā transporta pakalpojumus, tika rekomendēts noteikt atbilstošu indikatoru, kas ļauj novērtēt sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanas tendences un nepieciešamības gadījumā atbilstoši precizēt plānotās rīcības. Rekomendācija tika ņemta vērā un aktuālajā plānošanas dokumenta redakcija tika papildināta ar indikatoriem “Sabiedriskajā pasažieru autotransportā pārvadāto pasažieru skaits reģionā” un “Sabiedriskajā dzelzceļa pasažieru transportā pārvadāto pasažieru skaits reģionā”.

Prioritātē ir iekļautas šādas rīcības

R 4.4.1. Attīstības centru sasniedzamības nodrošināšana

4.4.2. Ilgtspējīga un moderna mobilitāte

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte

Prioritātes ietvaros paredzēts īstenot vairākus mobilitāti attīstošus projektus un rīcības. Neviennozīmīgi gaisa kvalitātes un klimata pārmaiņu kontekstā vērtējami projekti, kas ir orientēti uz autoceļu infrastruktūras uzlabojumiem un attīstību, jo tie netiešā veidā var veicināt privātā autotransporta izmantošanu, kas ir starp lielākajiem gaisa piesārņojošo vielu un SEG emisijas avotiem. Autotransports ir nozīmīgs slāpekļa dioksīda, benzola, daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5}, kā arī CO₂ emisijas avots. Līdz ar to ir būtiski, ka paralēli rīcībām un projektiem, kas veicina autotransportam labvēlīgu infrastruktūras attīstību zem RV 4.1, paralēli tiek nodrošināta sabiedriskā transporta attīstība un ilgtspējīga mobilitāte RV 4.2 ietvaros, kas veicinātu pāreju uz ilgtspējīgākiem mobilitātes veidiem – sabiedriskais transports, elektrotransports, velotransports. Pozitīvi vērtējama mobilitātes punktu izveide (Rīcība 4.2.1) un mikromobilitātes veicināšana (Rīcība 4.2.2).

Jānorāda, ka, īstenojot tādas rīcības kā Upju transporta attīstība Lielupē un Daugavā (Rīcība 4.2.4), jāveicina mazpiesārņojoša vai nulle emisiju ūdenstransporta izmantošana. Fosilā kurināmā izmantošana ūdens transportā rada negatīvu ietekmi gan gaisa kvalitātes, gan klimata pārmaiņu kontekstā.

Bioloģiskā daudzveidība, ainavas, ūdens kvalitāte, plūdu risks, augsne un piesārņojums

Prioritātē iekļautās rīcības paredz dažādu transporta infrastruktūras objektu attīstību, būvējot jaunus tiltus un pārvadus, apvedceļu izbūvi, "park&ride" infrastruktūras attīstību, uzlabojot esošo ceļu un ielu kvalitāti u.c. Šie projekti gan tiešā, gan netiešā veidā var atstāt ietekmi uz ainavu, bioloģisko daudzveidību un ūdens kvalitāti, gan būvniecības laikā, gan ekspluatācijas laikā. Tāpat šo infrastruktūras objektu realizācija var sekmēt plūdu riskus. Tomēr ietekmes uz vidi novērtējuma veikšana projektiem un ietekmju mazinošu pasākumu īstenošana varētu izslēgt vai mazināt negatīvās ietekmes.

Īstenojot dažādus transporta infrastruktūras projektus, jāveicina ilgtspējīgu lietusūdens apsaimniekošanas risinājumu izmantošana, kas mazinās gan plūdu risku, gan potenciālo ietekmi uz ūdens kvalitāti.

Pozitīvi vērtējama R4.1.7., kas paredz sabiedriskā transporta pieejamības nodrošināšanu un R4.2.2, kas paredz mikromobilitātes infrastruktūras attīstību. Šīs rīcības veicinās privāto automašīnu lietošanu un, līdz ar to gaisa piesārņojuma samazināšanos un netieši ietekmju samazināšanos uz bioloģisko daudzveidību un ūdens kvalitāti.

R4.2.4. paredz Upju transporta attīstību Lielupē un Daugavā kravu pārvadājumiem, rekreācijas nodrošināšanai, tūrisma attīstībai, kas var atstāt negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un ūdens kvalitāti. Tāpēc projektiem šīs rīcības ietvaros būtu piemērojamas dažāda līmeņa ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras.

Investīciju projekti

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte, bioloģiskā daudzveidība un ūdens kvalitāte

Investīciju projektu sarakstā ir iekļauti daudzveidīgi ilgtspējīgu mobilitāti veicinoši projekti, to starpā – veloinfrastruktūras attīstība, "park&ride" izbūve, mikromobilitātes risinājumi, elektromobiļu un bīzmešu/mazizmešu transportlīdzekļu iegāde, multimodāla satiksmes termināla izveide, uzlādes vietu izbūve u.t.t. Šādu projektu īstenošana tiek vērtēta pozitīvi gan klimata pārmaiņu, gan gaisa kvalitātes kontekstā un ilgtermiņā sekmēs autotransporta radīto emisiju samazinājumu un, līdz ar to, arī netieši samazināsies ietekme uz bioloģisko daudzveidību, uz augsnes piesārņojumu un ūdens kvalitāti. Savukārt

daudzskaitlīgie autoceļu infrastruktūras attīstības projekti, kas veicina reģionālo mobilitāti, izmantojot privāto autotransportu, vērtējami neviennozīmīgi, jo netiešā veidā var veicināt privātā autotransporta izmantošanu, ja tas būs ērtākais veids, kā pārvietoties attiecīgajās teritorijās.

Investīciju projekts "Upju kravu transporta attīstība Lielupes upes baseinā" paredz izpēti, upes gultnes tīrīšanu. Šāda veida projekts var atstāt potenciāli negatīvu ietekmi gan uz upes biodaudzveidību, gan uz ūdens kvalitāti. Šādam projektam būtu piemērojams vismaz sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums.

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	+/-
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↖↗	+
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	0
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↖↗	0
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↖↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	0
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	0
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↖↗	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas	↔	+/-
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	+/-
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↖↘	0
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	+/-
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↖↘	+/-
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	↗	+
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	+/-

	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	0
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	+/-
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	+/-
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	+/-
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↖↗	0
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↖↗	0
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↖↗	0
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	+/-
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	+/-
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	+/-
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↖↗	0
↗ Uzlabosies ↖↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
1.	Rekomendējams noteikt atbilstošu indikatoru, kas ļauj novērtēt sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanas tendences	Noteikt papildu indikatoru, kas atspoguļotu pasažieru skaitu sabiedriskajā transportā.	Iestrādāts. 4.prioritāte papildināta ar diviem jauniem indikatoriem: 1. Sabiedriskajā pasažieru autotransportā pārvadāto pasažieru skaits reģionā un 2. Sabiedriskajā dzelzceļa pasažieru transportā pārvadāto pasažieru skaits reģionā.
2.	Īstenot ilgtspējīgus lietusūdens apsaimniekošanas risinājumus (R4.1.)	Izbūvējot vai atjaunojot transporta infrastruktūru, veicināt ilgtspējīgu lietusūdens drenāžas risinājumu izveidi, pamatojoties uz zaļās infrastruktūras un ekosistēmu pakalpojumu pieeju	<i>Rekomendēts ņemt vērā projektu īstenošanas ietvaros</i>
3.	Izstrādājot transporta infrastruktūras būvniecības un rekonstrukcijas projektus, šķērsprofilos ņemt vērā plūdu	Pareizi izstrādājot tehniskos projektus, tiks mazināts plūdu risks apkārtējās teritorijās	<i>Rekomendēts ņemt vērā projektu īstenošanas ietvaros</i>

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
	faktorus, kā arī mainīgos plūdu ūdens līmeņus attiecīgās teritorijās (R4.1.)		
4.	Investīciju projektos vēl lielāks uzsvars jāliek uz mikromobilitāti un darbībām, kas veicinātu sabiedriskā transporta izmantošanas intensitātes straujāku pieaugumu		Tiks ņemts vērā īstenošanas gaitā. Sniegts skaidrojums: Pašvaldības tiks informētas par nepieciešamību papildus plānot mikromobilitātes un sabiedriskā transporta attīstības projektus atbilstoši rīcību virzieniem.

4.5. Prioritāte - Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika

Šī ZPR AP prioritāte ir visvairāk saistīta ar ietekmēm uz vidi.

<p>Galvenie rīcības virzienu mērķi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energoresursu racionāla izmantošana un pārvaldība, lai sekmētu ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību un ierobežotu klimata pārmaiņas; - nodrošināt ilgtspējīgu videi draudzīgu ūdens resursu apsaimniekošanu; - veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un attīstīšanu, veicot zaļās infrastruktūras objektu un vides elementu veidošanu; - palielināt prasības dzeramā ūdens kvalitātes standartam, ieviešot minimālās higiēnas prasības materiāliem, kas nonāk tiešā saskarē ar krāna ūdeni (piemēram, caurules vai krāni), lai izslēgtu piesārņojuma riskus, un attīstīt alternatīvās notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģijas Latvijā; - nodrošināt ilgtspējību veicinošu saimniekošanas modeli, kura būtība ir produktu, materiālu un resursu vērtības noturēšanā ekonomikā pēc iespējas ilgāk, vienlaikus samazinot gan izejvielu patēriņu un atkritumu apjomu, gan arī ietekmi uz vidi;
--

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Lai veicinātu aprites ekonomikas principu ieviešanu, plānošanas dokumentā ir noteikti vairāki rīcības virzieni, kas ir tieši vērsti uz atkritumu daudzuma samazināšanu, sabiedrības izglītošanu un atbalstu uzņēmumu pārejai no atkritumu apsaimniekošanas uz resursu apsaimniekošanu.

Pozitīvi vērtējams tas, ka plānošanas dokumentā kā viens no sasniedzamajiem indikatoriem ir noteikts "sadzīvē radītais atkritumu daudzums". Šis indikators raksturo plānošanas dokumenta īstenošanas efektivitāti attiecībā uz aprites ekonomikas principu ieviešanu. 2021. gada 12. maijā Eiropas Komisija pieņēma "ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plānu"⁷², kas paredz līdz 2030. gadam samazināt sadzīvē radušos atkritumu apjomu par 50%. Tomēr, jāņem vērā, ka statistikas datu nepilnību dēļ, nav iespējams precīzi uzskaitīt plānošanas reģionā radīto sadzīves atkritumu daudzumu. Līdz ar to AP

⁷² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0400&from=EN>

2027 tiek izmantotas valsts līmeņa indikatoru vērtības, kas neļaus pilnvērtīgi izvērtēt rādītāju izmaiņas plānošanas reģiona līmenī.

Prioritātes ietvaros iekļautas rīcības un pasākumi veicinās bioloģiskās daudzveidības stāvokļa uzlabošanu reģionā.

5. prioritāte ietver šādas rīcības:

RV4.5.1. Energoefektivitātes veicināšana, atjaunojamie energoresursi

RV4.5.2. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, zaļās infrastruktūras veidošana

RV4.5.3. Pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšana

RV4.5.4. Vides infrastruktūras attīstība

RV4.5.5. Arites ekonomikas ieviešanas veicināšana

RV4.5.6. Degradēto teritoriju un vēsturiski piesārņoto vietu sanācija

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte, plūdu risks

Jānorāda, ka ņemot vērā reģiona nozīmi lauksaimniecībā nacionālajā līmenī un to, ka lauksaimniecība ir trešais lielākais emisiju sektors Latvijas SEG inventarizācijā, kas radīja 19,8% (2202,37 kt CO₂ ekv.) no kopējām Latvijas SEG emisijām 2019. gadā, tika rekomendēts iekļaut rīcības, kas vērstas uz SEG emisiju samazināšanu no lauksaimniecības sektora. Rekomendācija tika ņemta vērā un aktuālajā plānošanas dokumenta redakcijā tika ietverta jauna aktivitāte A 5.3.5.3. "Rīcības, kas vērstas uz SEG un nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisiju samazināšanu no lauksaimniecības sektora". No gaisa kvalitātes viedokļa pozitīvi vērtējams rīcības virziens, kas saistīts ar veco individuālo apkures sistēmu modernizāciju, kā arī AER īpatsvara palielināšanu un energoefektivitātes paaugstināšanu. Vienlaikus jānorāda, ka vērtētās programmas redakcijas rīcības virzieni iekļauj rīcības, kurām var identificēt potenciālu negatīvu ietekmi, t.sk., biomasas izmantošanas veicināšana (kas var radīt negatīvas ietekmes gaisa kvalitātes kontekstā, kā arī veicināt neilgtspējīgu mežsaimniecību, ja jautājums netiek risināts kompleksi ar bioloģiskās daudzveidības aspektu).

No vides aspektu viedokļa kā neatbilstoša vērtēta kūdras nozares ilgtspējīga attīstībai definētās rīcības klimatneitralitātes un gaisa piesārņojuma kontekstā, jo pretēji vērtētajā dokumentā formulētajam šīs rīcības virzienam "AER ieguves/ražošanas pasākumi", jānorāda, ka kūdra netiek uzskatīta par AER un kūdras kā kurināmā izmantošana būtu viennozīmīgi jāsamazina.

Klimatnoturīguma veicināšanas kontekstā pozitīvi vērtējama rīcība, kas vērsta uz publisko dzeramā ūdens ņemšanas vietu izbūvi (R.5.4.1).

Zaļās un zilās infrastruktūras ieviešana (zaļās sienas, jumtu dārzi, dīķi, strūklakas u.c.) (R5.3.1.) veicinās plūdu riska mazināšanu. Tomēr tika rekomendēts rīcībās iekļaut šo pasākumu koordinēšanu, ja tie tiek realizēti viena ūdensobjekta ietvaros, lai mazinātu ietekmi uz ūdensobjektu kā tādu un īpaši uz tā hidromorfoloģiskajām īpašībām. Rekomendācija tika ņemta vērā un aktuālajā plānošanas dokumenta

redakcijā rīcība R.5.3.1. tika izteikta šādā redakcijā: “Zaļās un zilās infrastruktūras izveide pielāgošanas klimata pārmaiņām sekmēšanai, šo pasākumu koordinēšana ūdensobjektu robežās”.

R5.4.3. Paredz pilsētu un apdzīvotu vietu lietusūdeņu noteces sistēmu attīstību, kas mazinās plūdu risku.

Atkritumi un aprites ekonomika

Kopumā P5 aptver atsevišķas atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas principu ieviešanas aspektus. Līdz ar to tika rekomendēts izstrādāt reģiona aprites ekonomikas rīcības plānu (vai “ceļa karti”). Šāds plāns veicinātu visaptverošu un atbilstoši mērķētu rīcību ieviešanu un to ietekmes novērtēšanu plānošanas reģionā, kā arī, vecinātu reģionālo simbiozi (pašvaldību sadarbību) aprites ekonomikas principu ieviešanā. Rekomendācija tika ņemta vērā, un aktuālā plānošanas dokumenta redakcija tika papildināta ar jaunu aktivitāti A 5.5.1.5. “Aprites ekonomikas ZPR Rīcības plāna izstrāde”.

Rīcība 5.1.6 paredz zaļā publiskā iepirkuma kritēriju piemērošanu tikai enerģētikas nozarē, netiek plānots kritēriju papildināt ar aprites ekonomikas principu ievērošanu atbilstoši Rīcības plānā pārējai uz aprites ekonomiku (2020.-2027.) definētajam rīcības virzienam “Pašvaldību lomas stiprināšana aprites ekonomikas principu ieviešanā”. Paredzams, ka šādas rīcības tiks ietvertas plānotajā reģiona līmeņa aprites ekonomikas rīcības plānā.

Plānošanas dokumenta sākotnējās redakcijas novērtējumā tika konstatētas vairākas nepilnības rīcību aprakstos, kas tika koriģētas un papildinātas ņemot vērā sniegtos ieteikumus (skat. tabulu “Ieteikumi ietekmes mazināšanai”).

Rīcība R.5.5.5 īstenojama sinerģijā ar P3 “Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja”, kuras ietvaros plānotas rīcības inovāciju un tehnoloģiju attīstībā, kas ir tieši saistītas ar aprites ekonomikas principu ieviešanu uzņēmējdarbībā.

Bioloģiskā daudzveidība

Uz bioloģisko daudzveidību tieši vērsta ir rīcība RV5.2. Rīcība paredz Natura 2000 teritoriju apsaimniekošanas pasākumu īstenošanu, aizsargājamu biotopu un aizsargājamu sugu dzīvotņu kopšanas pasākumus, tūrisma infrastruktūras izveidi ĪADT, ainavu pārvaldības uzlabošanu, zaļās infrastruktūras izveidi ĪADT, invazīvo sugu izplatības ierobežošanu. Šīs visas plānotās rīcības atstās pozitīvu ietekmi, jo tās ir vērstas uz dabas daudzveidības saglabāšanu, biotopu un aizsargājamu sugu dzīvotņu stāvokļa uzlabošanu vai bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu dabisku/daļēji dabisku ekosistēmu atjaunošanu. Tomēr jāatzīmē, ka ZPR rietumu daļā aizsargājamu dabas teritoriju un dabas daudzveidībai nozīmīgu platību īpatsvars ir būtiski zemāks par valstī vidējo, tāpat attiecīgajā reģionā esošais plašais upju hidroloģiskais tīkls vērtējams kā īpaši ietekmēts - vairums upju ir pārveidotas un sliktā ekoloģiskajā stāvoklī.

Pozitīvi vērtējams, ka paredzētas rīcības ir vērstas uz sabiedrības apziņas veidošanu un informāciju par bioloģisko daudzveidību. Rīcības virzienā paredzētie pasākumi (sadarbība ar LLU pētījumu datu digitalizācijā, dažādu izglītojošu pasākumu organizēšana, informācijas centru veidošanas) vērtējami kā plaši, aptveroši un ar būtisku pozitīvu ietekmi.

RV4.5.3.: Rīcības virzienā identificēti reģiona specifikai atbilstoši pasākumi, kuru mērķis ir ūdeņu ekosistēmu stāvokļa uzlabošana, gan nodrošinot upju un to krastu apsaimniekošanas uzlabošanu, kas

veicinātu upju dzīvotņu stāvokļa uzlabošanu un vienlaikus kalpotu kā plūdu ietekmi mazinoši pasākumi, gan arī paredzot pasākumus ūdensteču ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanai, mazinot intensīvas lauksaimnieciskās darbības platību radītās slodzes. Veicot SIVN, tika rekomendēts papildināt Rīcības virzienu ar jaunu indikatoru, kas ļautu novērtēt stāvokļa uzlabojumu attiecībā uz upju dabiska plūduma atjaunošanu (šāds pasākums identificēts kā viena no prioritātēm ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijā 2030). Indikators uzdevums būtu novērtēt progresu upju dabiska tecējuma atjaunošanai, kas būtu vērtējams kā atjaunota dabiska plūduma upju posmu kopgarums (km) vai proporcijas (%) izmaiņas pārveidotu un dabisku upju posmu kopgarumā. Rekomendācija tika ņemta vērā un aktuālajā plānošanas dokumenta redakcijā 5.2.rīcības virzienam pievienots 8.indikators "Stāvokļa uzlabojums attiecībā uz upju dabiska plūduma atjaunošanu".

Ūdens kvalitāte, augsnes piesārņojums

Ūdens kvalitātes uzlabošanas jautājumi ir ietverti rīcības virzienā RV5.4. – Vides infrastruktūras attīstība. Rīcības vērstas uz dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanu, pielietojot ūdens apgādē materiālus, lai izslēgtu piesārņojuma risku, kas vērtējams pozitīvi. Tāpat pozitīvi vērtējams, ka tiek meklēti inovatīvi notekūdeņu attīrīšanas risinājumi mazām apdzīvotajām vietām un tūrisma mītnēm, kas kopumā veicinās piesārņojuma nenonākšanu ūdens objektos un sekmēs mērķa sasniegšanu - "labas ūdens kvalitātes sasniegšana ūdensobjektos". Pozitīvu ietekmi uz potenciālo augsnes piesārņojumu un ūdens kvalitāti ūdensobjektos atstās notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstība (R5.4.2.)

R5.6. ietver degradēto teritoriju sakārtošanu un vēsturiski piesārņoto vietu sanāciju, kas viennozīmīgi atstās pozitīvu ietekmi uz augsni un tās piesārņojuma samazināšanu, kā arī uz ūdeņu kvalitāti.

Investīciju projekti

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte

Ņemot vērā, ka prioritāte ir tiešā veidā orientēta uz klimata pārmaiņu un vides aizsardzības jautājumiem, lielākā daļa projektu ir saistīti ar pozitīvu ietekmi uz vidi. Investīciju plānā ir iekļauta virkne projektu, kas ir vērsti uz energoefektivitātes paaugstināšanu ēkās, energoefektīva ielu apgaismoja uzstādīšanu, kā arī sabiedrības informēšanas pasākumus par energoefektivitāti un energotaupību. Šādiem projektiem ir izteikta pozitīva ietekme gan klimata pārmaiņu, gan gaisa kvalitātes kontekstā.

Vērtējot projektus, kas vairāk vērsti uz gaisa kvalitātes problēmu mazināšanu, jāatzīmē tādi projekti kā centralizētās siltumapgādes pieslēgšana vietās, kur pašlaik pieejama tikai individuālā siltumapgāde, kā arī atbalsta mehānismu noteikšana videi nedraudzīgo materiālu un tehnoloģiju nomaiņai gan publiskajā, gan privātajā sektorā (piem., pāreja no akmeņogļu apkures uz AER apkuri, šīfera jumtu nomaiņa, gāzizlādes, dzīvsudraba gaismekļu nomaiņa). Jāatzīmē, ka veicinot pāreju uz AER, priekšroka dodama tādiem AER veidiem, kas rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi.

Investīciju plānā iekļauti projekti ģeotermālās enerģijas potenciāla izpētei un izmantošanas attīstībai, kas ilgtermiņā var veicināt pāreju uz ģeotermālo enerģiju, tādējādi samazinot ar fosilā kurināmā izmantošanu saistītās SEG un gaisa piesārņojošo vielu emisijas. Pozitīvi vērtējami arī projekti, kas veicinās vēja un saules enerģijas izmantošanu reģionā. Savukārt potenciāla negatīva ietekme identificējama no kūdras kā kurināmā izmantošanas veicināšanas.

Satiksmes uzskaites un gaisa kvalitātes sensoru uzstādīšana ielu apgaismojuma infrastruktūrā nodrošinās aktuālas gaisa kvalitātes informācijas pieejamību un ļaus izvērtēt un mērķtiecīgāk plānot gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumus.

Attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimatnoturīguma veicināšanu, investīciju projekti primāri attiecas uz plūdu risku pārvaldību un mazināšanu. Klimata pārmaiņu radīto risku mazināšanas kontekstā jāatzīmē arī projekti, kas vērsti uz erozijas risku mazināšanu. Attiecībā uz krasta eroziju apdraudējumu mazinošajiem pasākumiem rekomendēts priekšroku dot zaļās infrastruktūras risinājumiem vai pelēkās un zaļās infrastruktūras risinājumu kopumam, jo ilgtermiņā lielāki ieguvumi un pozitīvās sinerģijas saistāmas tieši ar zaļo /zilo risinājumu izmantošanas.

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana

Bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas laukumu un kompostēšanas laukumu izveide ir būtisks elements Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021. – 2027. gadam noteikto atkritumu apsaimniekošanas mērķu sasniegšanā, kas paredz, ka līdz 2023. gada 31. decembrim jānodrošina, ka bioloģiskie atkritumi ir vai nu pārstrādāti rašanās vietā, vai dalīti savākti un nodoti pārstrādei. Tomēr jāatzīmē, ka plānošanas dokuments nesniedz ieskatu, vai, īstenojot definētos projektus, kas paredzēti atsevišķās pašvaldībās, tiks nodrošināta mērķu izpilde visā plānošanas reģionā.

Atsevišķi projekti plānoti dalītās atkritumu vākšanas sistēmas pilnveidošanu paredzot papildu atkritumu veidu savākšanu (piem., tekstilmateriāla atkritumus, lielgabariņa atkritumus, elektrotehnikas atkritumus, u.c.).

Plānotais projekts, kas paredz atkritumu dedzināšanas iekārtas izbūvi poligonā “Dziļā vāda” vērtējams negatīvi aprites ekonomikas principu ieviešanas aspektā, jo šāda rīcība neveicina atkritumu neradīšanu un šādiem projektiem nebūs pieejams ES finansējums plānošanas periodā no 2021. – 2027. gadam.

Plānošanas dokuments nesniedz pamatojumu divu plānoto atkritumu savākšanas automašīnu iegādei Jēkabpils novadā, līdz ar to, nav iespējams izvērtēt šādas rīcības pamatotību racionālas resursu izmantošanas aspektā.

Bioloģiskā daudzveidība, ainavas

Pozitīvi vērtējamās rīcības, kas vērstas tieši uz biotopu atjaunošanu, bet investīciju plānā šādi projekti tomēr nav iekļauti. Tā kā ZPR teritorija ir daudzveidīga, tad biotopu atjaunošanas pasākumi/projekti vairāk būtu jāplāno ZPR rietumu daļā. Pozitīvi vērtējami projekti, kas vērsti uz krastu nostiprināšanu un erozijas novēršanu, jo atstās pozitīvu ietekmi arī uz saldūdens biotopu kvalitāti. Vairāki investīciju projekti paredz invazīvo sugu apkarošanu, kas viennozīmīgi uzlabos bioloģisko daudzveidību reģionā.

Vairāki investīciju projekti paredz ainavu plānu izstrādi, kas viennozīmīgi uzlabos ainavu pārvaldību reģionā un atstās pozitīvu ietekmi uz ainavu kvalitāti. Investīciju plānā iekļautie projekti vairākās vietās paredz krastu nostiprināšanu pret eroziju, kas uzlabos ainavu kvalitāti.

Plūdu risks

Investīciju projekti paredz meliorācijas sistēmu uzlabošanu, pārbūvi; upju attīrīšanu un esošo dambju rekonstrukciju, kas viennozīmīgi mazinās plūdu riskus. Pozitīvi vērtējams projekts pretplūdu un agrīnās apziņošanas sistēmas attīstībai Jelgavā un Zemgalē.

Ūdens kvalitāte, augsne un piesārņojums

Investīciju projekti paredz jaunu pieslēgumu izveidi, jaunu attīrīšanas iekārtu būvniecību un esošo iekārtu un sistēmu uzlabošanu, dūņu apsaimniekošanas uzlabošanu, kas atstās pozitīvu ietekmi uz augsni un ūdensobjektu kvalitāti. Pozitīvi vērtējami projekti, kuri paredz UBAP paredzēto pasākumu ieviešanu (Bauskas novada teritorijā esošo upju (Mēmele, Iecava, Misa) apsaimniekošanas pasākumi).

Pozitīvi vērtējams rīcības virziens dzeramā ūdens pieejamības infrastruktūras uzlabošanai, tomēr investīciju plānā šādi projekti nav iekļauti.

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	++
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↖ ↗	+
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	+
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↖ ↗	+
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↖ ↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	+
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	+
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	+
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas	↔	+
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	+
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↖ ↘	0
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	+
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↖ ↘	0
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	↗	0

Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	+
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	+
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	+/-
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	+/-
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	+
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	+/-
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↖↗	+/-
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↖↗	+/-
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↖↗	+/-
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	+/-
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↖↗	+/-
↗ Uzlabosies ↖↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
1.	Zaļās un zilās infrastruktūras ieviešana (zaļās sienas, jumtu dārzi, dīķi, strūklakas u.c.) - rīcībās būtu jāiekļauj šo pasākumu koordinēšana ūdensobjektu robežās	Ja zaļās un zilās infrastruktūras projekti tiek realizēti viena ūdensobjekta ietvaros, lai mazinātu ietekmi uz ūdensobjektu kā tādu, rīcībās būtu jāiekļauj šo pasākumu koordinēšana.	Iestrādāts. 5.3.1. Rīcība izteikta šādā redakcijā: Zaļās un zilās infrastruktūras izveide pielāgošanas klimata pārmaiņām sekmēšanai, šo pasākumu koordinēšana ūdensobjektu robežās
2.	Rekomendēts iekļaut konkrētas rīcības un projektus, kas vērsti uz SEG un nemetāna gaistošo organisko		Iestrādāts. Izveidota jauna aktivitāte A 5.3.5.3. Rīcības, kas vērstas uz

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
	savienojumu emisiju samazināšanu no lauksaimniecības sektora		SEG un nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisiju samazināšanu no lauksaimniecības sektora
3.	Izņemt kūdru no rīcības "AER ieguves/ražošanas pasākumi"	Kūdra netiek klasificēta kā AER, un kūdras kā kurināmā izmantošana ir jāsamazina, dodot priekšroku ilgtspējīgākiem kurināmā veidiem.	Nav iestrādāts. Sniegts skaidrojums: Kūdras nozare Zemgalē ir būtiska un attīstās inovatīvos virzienos. Ieguvi un ražošanu atbalstam ar kurināmā ieguvi nesaistītos virzienos.
4.	ZPR AP būtu jāpapildina ar jaunu indikatoru, kas ļautu novērtēt stāvokļa uzlabojumu attiecībā uz upju dabiska plūduma atjaunošanu.	Indikatora uzdevums būtu novērtēt progresu upju dabiska tecējuma atjaunošanai, kas būtu vērtējams kā atjaunota dabiska plūduma upju posmu kopgarums (km) vai proporcijas (%) izmaiņas pārveidotu un dabisku upju posmu kopgarumā. Jāuzsver, ka investīciju plānā tādi projekti nav iekļauti	Iestrādāts. 5.2.rīcības virzienam pievienots 8.indikators: stāvokļa uzlabojums attiecībā uz upju dabiska plūduma atjaunošanu ar bāzes gadu 2020 un mērvienību km.
5.	Paplašināt rīcību R.5.1.6	Ieteicams paplašināt rīcību R.5.1.6 attiecībā uz zaļā publiskā iepirkuma kritēriju piemērošanu enerģētikas nozarē un attiecināt to arī uz citām publiskā iepirkuma jomām un papildināt ar aprites ekonomikas principu ievērošanu atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku (2020.-2027.) definētajam rīcības virzienam "Pašvaldību lomas stiprināšana aprites ekonomikas principu ieviešanā".	Nav iestrādāts. Sniegts skaidrojums: 5.1. attiecas tikai uz enerģētiku.
6.	Precizēt Rīcības virziena 5.2. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, zaļās infrastruktūras veidošana Rīcības sasniedzamā indikatora Nr.3 formulējumu, izsakot to šādā redakcijā: vietējas un nacionālas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kopējais skaits un platība	Gan vietējas nozīmes, gan nacionālas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, atbilstoši tām definētajiem aizsardzības mērķiem, sniedz ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nodrošināšanā. Turklāt vietējas nozīmes ĪADT izveides process nereti ir vienkāršāks un efektīvāks veids, kā nodrošināt vietējas nozīmēs ainavisku vai lokāli nozīmīgu dabas vērtības teritoriju aizsardzību.	Ņemts vērā. Ir pievienoti atbilstoši 3 indikatori (gan par valsts nozīmes ĪADT, gan par vietējas nozīmes ĪADT)
7.	Precizēt rīcības R.5.5.1 nosaukumu vai definēt atbilstošas rīcības.	R.5.5.1 nosaukums ietver jēdzienu "aprites ekonomikas principu ieviešana", tomēr rīcību apraksti neparedz darbības, kas saistītas ar šo principu īstenošanu.	Daļēji iestrādāts. Pievienota jauna aktivitāte A 5.5.1.5. Aprites ekonomikas

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
			ZPR Rīcības plāna izstrāde. Pēc reģiona aprites ekonomikas rīcības plāna izstrādes, tiks papildinātās un pilnveidotas veicamās aktivitātes.
8.	Precizēt R.5.5.2 nosaukumu	Ieteicams precizēt R.5.5.2 nosaukumu, lai tas atbilstu plānotajām rīcībām, kas ietver vairākas atkritumu grupas, ne tikai BNA.	Iestrādāts. R.5.5.2. izteikta šādā redakcijā: Atkritumu (tajā skaitā bioloģiski noārdāmo) apjomu apsaimniekošana, pilnveidošana
9.	Paplašināt rīcību 5.5.4.	Ieteicams paplašināt rīcību 5.5.4. palielinot uzsvāru uz izglītošanas pasākumiem, kas būtu tiešā veidā vērsti uz patēriņa paradumu maiņu un atkritumu neradīšanu	Iestrādāts. AP2027 papildināta ar jaunu aktivitāti 5.5.4.4. Izglītošanas pasākumu organizēšana, kas būtu vērsti uz patēriņa paradumu maiņu un atkritumu neradīšanu
10.	Rīcības virzieniem 5.2. – 5.5. nepieciešams definēt Rīcības sasniedzamo indikatoru skaitliskās vērtības – Bāzes gada vērtību un Mērķa vērtību 2027	Rīcības sasniedzamo indikatoru tabulās trūkst informācijas par indikatoru bāzes gada vērtību un Attīstības programmas darbības laikā sasniedzamo mērķa vērtību.	Iestrādāts.
11.	Plānot reģiona aprites ekonomikas rīcības plāna (vai "ceļa kartes") izstrādi	Lai nodrošinātu visaptverošu un atbilstoši mērķētu rīcību aprites ekonomikas principu ieviešanai īstenošanu un to ietekmes novērtēšanu plānošanas reģionā, ieteicams plānot reģiona aprites ekonomikas rīcības plāna (vai "ceļa kartes") izstrādi. Kā piemēru reģionālu politiku izstrādē šajā jomā var izmantot Somijas pieredzi (https://circwaste.fi/en-US/Circwaste/Regional_cooperation_network).	Iestrādāts. Pievienota jauna aktivitāte A 5.5.1.5. Aprites ekonomikas ZPR Rīcības plāna izstrāde
12.	Rekomendēts investīciju plānā iekļaut projektus, kas vērsti uz ūdens pieejamības infrastruktūras uzlabošanu		Nav iestrādāts. Sniegts skaidrojums: Šobrīd nav iestrādāts, tiks ņemts vērā un papildināts strādājot ar pašvaldībām, aktualizējot projektu sarakstu. Projektu

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
			priekšlikumi veidojas no pašvaldību priekšlikumiem, kas ir lokāli. Projektu pielikums tiks aktualizēts.
13.	Rekomendēts investīciju plānā iekļaut projektus, kas vērsti uz biotopu atjaunošanu ZPR rietumu daļā.		Nav iestrādāts. Sniegts skaidrojums: Šobrīd nav iestrādāts, tiks ņemts vērā un papildināts, strādājot ar pašvaldībām, aktualizējot projektu sarakstu. Projektu priekšlikumi veidojas no pašvaldību priekšlikumiem, kas ir lokāli, šajā jomā tādu nav. Projektu pielikums tiks aktualizēts.
14.	Investīciju plānā būtu jāiekļauj vairāk projektu, kuri nodrošinātu Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos iekļauto pasākumu realizāciju.		Nav iestrādāts. Sniegts skaidrojums: Šobrīd nav iestrādāts, tiks ņemts vērā un papildināts, strādājot ar pašvaldībām, aktualizējot projektu sarakstu. Projektu priekšlikumi veidojas no pašvaldību priekšlikumiem. Reģiona un pašvaldību projektu pielikumi tiks aktualizēti izmantojot jaunus 2022.-2027.g. Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānus.

4.6. Prioritāte - Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma

Galvenais mērķis: Pievilcīgas un ērtas dzīves vides nodrošināšana ģimenēm, darbam, uzņēmējdarbībai.

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Prioritāte nav tieši vērsta un saistīta ar vides aizsardzības jomu, kā arī ar SIVN procesā vērtētajiem aspektiem. Neskatoties uz to, rīcības, kas ir vērstas uz pašvaldību pakalpojumu modernizāciju un iespēju sniegt pakalpojumus attālināti, samazina nepieciešamību pēc transporta izmantošanas, tādējādi samazinot arī ar to saistītās ietekmes, tai skaitā, radīto atkritumu daudzumu. Savukārt veselīga dzīvesveida veicināšana var samazināt iedzīvotāju ievainojamību pret dažādiem vides riskiem, t.sk., klimata pārmaiņu radītiem riskiem un ietekmēm, kas saistītas ar sliktu gaisa kvalitāti.

Šajā prioritātē iekļauti šādi rīcības virzieni:

RV4.6.1. Kvalitatīvu un viedu pakalpojumu nodrošināšana

RV4.6.2. Veselīga dzīves veida sekmēšana, sporta infrastruktūras modernizācija

RV4.6.3. Pārvaldības kapacitātes stiprināšana

Klimata pārmaiņas, gaisa kvalitāte, plūdu risks

RV 6.1. ietvaros paredzētas vairākas rīcības, kas ilgtermiņā radīs pozitīvu ietekmi uz gaisa kvalitāti un klimata pārmaiņām, t.sk., energoefektivitātes pasākuma īstenošana mājokļos, mikromobilitātes veicināšana.

Prioritātes ietvaros paredzēts īstenot vairākus projektus, kas veicinās informācijas tehnoloģiju izmantošanu publiskā sektora pakalpojumu sniegšanā, tādējādi sniedzot lielākas iespējas saņemt pakalpojumus attālināti un samazinot nepieciešamību pakalpojuma sniedzējus apmeklēt klātienē. Pakalpojumu digitalizācija var netiešā veidā veicināt emisiju no transportlīdzekļu izmantošanas samazināšanu. Gaisa piesārņojošo vielu un SEG emisiju samazināšanu var veicināt arī tādi projekti kā energoefektīvais ielu apgaismojums, viedā infrastruktūra. Savukārt zaļās infrastruktūras risinājumu ieviešana ir būtisks līdzeklis, kā mazināt ar klimata pārmaiņām saistītos riskus, t.sk. plūdu risku.

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana

Dobeles novadā plānotā projekta "Vienoto klientu apkalpošanas centru pieejamība un darbība reģionā" ietvaros paredzēts nodrošināt vienota stila mēbeles. Šāda rīcība var veicināt nelietderīgu resursu izmantošanu un papildu atkritumu radīšanu.

Projekta "Starpsektoru sadarbības stiprināšana Zemgales reģiona pašvaldībās" īstenošanā ieteicams izmantot "Rīcības plāna pārejai uz aprites ekonomiku 2020. – 2027." pasākuma "Reģionālās simbiozes (pašvaldību sadarbības) projektu veicināšana" ietvaros plānotos atbalsta instrumentus.

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	+
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↔ ↗	0

	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	+
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↔ ↗	0
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↔ ↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	0
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	0
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↔ ↗	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas	↔↔	+
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔↔	+
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↔↘	0
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	0
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔↔	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↔↘	0
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	↗	0
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔↔	0
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔↔	0
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	0
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	0
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	+/-
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↔ ↗	
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↔ ↗	
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↔ ↗	
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔↔	+/-

	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	+/-
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	0
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↖	0
↗ Uzlabosies ↖ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↘ Nebūtiski pasliktināsies ↙ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
1.	Energoefektivitātes prasību izvirzīšana būvēm	Veicot jaunu ēku būvniecību pārbūvi, jāizvirza energoefektivitātes prasības (nodrošinot atbilstību vismaz minimālajam energoefektivitātes līmenim)	Jāņem vērā īstenošanas gaitā
2.	Īstenot aprites ekonomikas principus publiskajā pārvaldē	Īstenojot pasākumus, kas saistīti ar pašvaldību un to iestāžu biroju un apmeklētāju telpu aprīkošanu, ieteicams ņemt vērā "Rīcības plāna pārejai uz aprites ekonomiku 2020. – 2027." noteikto rīcības virzienu "Ilgtspējīgu biroja un koplietošanas telpu un citu resursu izmantošanas attīstība publiskajā pārvaldē" un tajā plānotās rīcības.	Jāņem vērā īstenošanas gaitā
3.	Īstenot aprites ekonomikas principus publiskajā pārvaldē	Ieteicams papildināt rīcības/projektus ar pasākumiem, kas vērsti uz zaļā iepirkuma realizāciju pašvaldību sektorā, balstoties uz aprites ekonomikas principiem atbilstoši "Rīcības plānam pārejai uz aprites ekonomiku 2020. – 2027."	Iestrādāts. Pievienota jauna aktivitāte A 5.5.1.5. Aprites ekonomikas ZPR Rīcības plāna izstrāde

4.7. Prioritāte - Kultūrvide un identitāte, aktīvas kopienas

Galvenais mērķis ir nodrošināt kultūras dzīves norišu daudzpusību, tradicionālo vērtību saglabāšanu, veidot uz attīstību orientētu reģionālo kultūrvidi.

Šajā prioritātē ir iekļauti šādi virzieni:

RV4.7.1. Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana

RV4.7.2. Kultūras daudzveidības un kultūrtelpu dažādības stiprināšana

RV4.7.3. Kultūras un radošo industriju attīstība

RV4.7.4. Iesaistoša kultūrvide

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Prioritāte ir stratēģiski vērsta uz kultūrvides attīstību, kas ietver sevī arī kultūrvēsturiskos objektus. Tā kā RV iekļauj arī rīcības, kas orientētas uz kultūrvēsturisko objektu atjaunošanu un saglabāšanu, tika rekomendēts papildināt prioritātes indikatorus ar indikatoru, kas raksturo atjaunoto kultūrvēsturisko objektu skaitu plānošanas dokumenta darbības laikā. Rekomendācija tika ņemta vērā un aktuālā plānošanas dokumenta redakcija ir papildināta ar jaunu indikatoru "Atjaunoto kultūrvēsturisko objektu skaits".

Bioloģiskā daudzveidība: Rīcības virziena RV7.2. ietvaros identificētie pasākumi, kas paredz pasākumus kultūrvēsturisko ainavu apzināšanai, apsaimniekošanai un saglabāšanai var nodrošināt pozitīvu ietekmi uz reģiona bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, jo var veicināt ekstensīvi izmantotu teritoriju platības palielināšanos, kas nodrošinātu dabas daudzveidībai nozīmīgu elementu, piemēram, ekstensīvi izmantotu platību, daudzveidīgu zālāju, lauksaimniecības kultūru mozaīkas u.c., klātbūtni ainavā.

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	0
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↖↗	0
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	0
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↖↗	0
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↖↗	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	0
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	0
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↖↗	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NO _x) emisijas	↔	0
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	0
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↖↘	0
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	0
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↖↘	0

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
4.	Energoefektivitātes prasību izvirzīšana būvēm	Veicot jaunu ēku būvniecību pārbūvi, jāizvirza energoefektivitātes prasības (nodrošinot atbilstību vismaz minimālajam energoefektivitātes līmenim)	Jāņem vērā īstenošanas gaitā
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	↵↘	0
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	+/-
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	0
Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	++
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	++
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	0
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↖↗	0
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↖↗	0
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↖↗	0
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	0
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	0
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	0
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↖↗	++
↗ Uzlabosies ↖↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts AP?
	Prioritāte jāpapildina ar indikatoru – atjaunoto kultūrvēsturisko objektu skaits	Pašvaldību investīciju projektu sarakstā ir iekļauti daudzi projekti kultūrvēsturisko objektu atjaunošanai.	Ņemts vērā Ir iekļauts šāds indikators.

4.8. Prioritāte - Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas

Galvenie mērķi ir:

- Nacionālās identitātes un piederības sajūtas stiprināšana, līdzdalības un pilsonisko zināšanu līmeņa paaugstināšana, veicinot demokrātisko līdzdalību.
- Veicināt aktīvu visu sabiedrības grupu iesaisti sabiedriskajās aktivitātēs.
- Sabiedrības līdzdalības veicināšana reģiona (pašvaldību) politikas īstenošanā, vēlēšanā, sniedzot iedzīvotājiem apliecinājumu līdzdalības būtiskai ietekmei

Neviens no rīcības virzieniem neradīs vērā ņemamu ietekmi uz vidi.

4.9. Prioritāte - Sabiedrības drošība

Galvenie mērķi ir

- Veicināt sabiedrības drošības uzlabojumus reģionā un paaugstināt sniedzamo pakalpojumu kvalitāti un operativitāti, iesaistot pēc iespējas mazākus resursus nekā tas ir līdz šim.
- Veidot vienotu, drošu pieeju visiem pakalpojumiem, saistītiem ar sabiedrības drošību visā reģionā kopumā, aptverot pēc iespējas lielāku dienestu skaitu, kas darbotos vienotā operatīvā tīklā, tādējādi saīsinot reakcijas laiku, uzlabojot lēmumu pieņemšanas precizitāti un informācijas apmaiņu starp dienestiem.
- Uzlabot gatavību neparedzētām krīzes situācijām reģiona ietvaros, izstrādājot krīzes vadības plānus gan reģionam, gan katrai pašvaldībai atsevišķi, iesaistot jaunizveidojamos operatīvos vadības centrus krīžu risināšanā un ikdienas situācijas kontrolēšanā.
- Palielināt cilvēku skaitu, kuri paļaujas uz drošības pakalpojumu sniedzējiem, kas aizsargā tiesības un drošību, palielināt to cilvēku skaitu, kuri zina, kā novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem dienestiem un palīdzot cits citam

Šajā prioritātē ir iekļautas šādas rīcības:

RV4.9.1. Drošības sistēmas izveide un pilnveide Zemgales reģionā

RV4.9.2. Pētnieciskas darbības, kas sekmēs drošības risku mazinājumu reģiona ietvaros

RV4.9.3. Praktiskie pasākumi, kas vērsti uz fiziskas drošības uzlabojumiem pašvaldībās

RV4.9.4. Pilsoniskas sabiedrības un organizāciju veicināšana, palielinot zināšanu līmeni sabiedrības drošības jautājumos

RV4.9.5. Digitālo un IKT tehnoloģiju integrācija drošības pakalpojumu sniedzēju funkciju efektīvākai izpildei

Prioritātes stratēģiskais vērtējums:

Lai gan prioritāte nav tiešā veidā vērsta un saistīta ar vides aizsardzības jomu, kā arī ar SIVN procesā vērtētajiem aspektiem, tā iekļauj rīcības virzienus, kas ir būtiski pielāgošanās klimata pārmaiņām

kontekstā. Prioritātes ietvaros tiek aplūkotas rīcības, kas ir cita starpā saistītas ar plūdu radīto risku mazināšanu,

Aspekts	Kritērijs	0. alternatīva	AP īstenošana
Klimata pārmaiņas	CO ₂ emisijas, t	↔	0
	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa, %	↖	0
	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, projektu skaits	[nav informācijas]	+
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika principu ieviešana	Īstenoti pilotprojekti aprites ekonomikas jomā atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam noteiktajiem rīcības virzieniem un pasākumiem	↖	0
	Zaļā publiskā iepirkuma (ietverot aprites ekonomikas principus) izmantošanas īpatsvars pašvaldību iepirkumos (% no visiem iepirkumiem)	↖	0
	Sadzīvē radītais atkritumu daudzums	↘	0
	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	↗	0
	Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms	↖	0
	Radītais bīstamo atkritumu daudzums	↘	0
Gaisa kvalitāte	Slāpekļa oksīdu (NO _x) emisijas	↔	0
	Daļiņu PM _{2,5} emisijas	↔	0
	Nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas	↖	0
	Nav konstatēti augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumi	Nav datu	0
Vides troksnis	Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde un apstiprināšana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	↔	0
	Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	↖	0
	Rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrāde un īstenošana	↗	0
Bioloģiskā daudzveidība	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (platība, ha), dabas pieminekļu (skaits) un mikroliegumu (platība) un kopskaits (%) ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem	↔	+
	Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↘	0
	Invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības, ha	↘	0
	Pārveidotu ūdensteču kopgarums/Dabiska upju tecējuma atjaunošanas posmu garums, km	↔	0

Ainavas	Īpaši vērtīgo ainavu platības no ZPR teritorijas	↘	0
	Izstrādāto ainavu pārvaldības plānu skaits ainaviski vērtīgajām teritorijām	↘	0
Ūdens kvalitāte	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	↗	+
	Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	↖↗	0
	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars, %	↖↗	0
	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	↖↗	0
Plūdu risks	Plūdu apdraudēto teritoriju platība, km ²	↔	++
	Plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaits	↔	++
Augsne un piesārņojums	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits	↗	0
Kultūrvēsturiskās vērtības	Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	↖↗	
↗ Uzlabosies ↖↗ Nebūtiski uzlabosies ↔ Situācija nemainīga ↖↘ Nebūtiski pasliktināsies ↘ Pasliktināsies		++ Nozīmīga pozitīva ietekme + Vērā ņemama pozitīva ietekme 0 Ietekmes nav/ tā nav būtiska, vai ietekme nav zināma - Vērā ņemama negatīva ietekme -- Nozīmīga negatīva ietekme	

4.10. Jomu mijiedarbības novērtējums

	Klimata pārmaiņas	Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika	Gaisa kvalitāte	Vides troksnis	Bioloģiskā daudzveidība un ainavas	Ūdens kvalitāte un plūdu risks	Augsne un piesārņojums	Kultūrvēsturiskās vērtības
Klimata pārmaiņas	N/A	-	Lielākoties identificējamās pozitīvas sinerģijas. Potenciāla negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti iespējama gadījumos, ja tiek veicināta biomasas izmantošana (kas skaitās AER klimata kontekstā).	Pozitīva sinerģija izriet no projektiem, kas veicina ilgtspējīgu mobilitāti un privātā autotransporta izmantošanas samazināšanu.	Pozitīvas sinerģijas sagaidāmas zaļās infrastruktūras īstenošanā. Jāņem vērā, ka, izvēloties zaļos risinājumus, zaļās infrastruktūras projekti var kalpot kā pozitīvs katalizators biodaudzveidības aizsardzības kontekstā.	Izteikti pozitīvas sinerģijas saskatāmas gadījumos, kas attiecas uz plūdu riska mazināšanu un zaļās infrastruktūras īstenošanu.	Īstenojot ilgtspējīgus lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumus, var nodrošināt arī augstāku piesārņojuma samazinājumu	
Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika	Īstenojot Vides pārskatā ieteiktos pasākumus aprites ekonomikas	N/A	-	-	-	Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras modernizācijai un uzlabošanai	Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras modernizācijai, atkritumu	-

	principu ieviešanai, sagaidāma pozitīva ietekme uz SEG emisiju samazināšanu.					ir sagaidāma netieša pozitīva ietekme uz ūdens kvalitāti, samazinot vidē nonākušā piesārņojuma līmeni.	savākšanas sistēmas pieejamības uzlabošanai, kā arī iedzīvotājiem ērtas dalītās atkritumu vākšanas sistēmas ieviešanai un depozītsistēmas īstenošanai paredzama tieša pozitīva ietekme uz piegružojuma un augsnes piesārņojuma mazināšanu.	
Gaisa kvalitāte	Ļoti cieša pozitīva sinerģija identificēta attiecība uz pasākumiem, kas veicinās pāreju uz ilgtspējīgu mobilitāti, samazinot privātā autotransporta	-	N/A	Pozitīvas ietekmes gaisa kvalitātes un trokšņa samazināšanas kontekstā izteiktas pasākumiem, kas orientēti uz ilgtspējīgu mobilitāti un autotransporta	Pasākumi, kas vērsti uz gaisa kvalitātes uzlabošanu un paskābinošo vielu emisijas samazināšanu rada pozitīvu ietekmi arī uz ekosistēmām.	-	-	Pasākumi, kas vērsti uz gaisa kvalitātes uzlabošanu un emisijas samazināšanu var radīt pozitīvu ietekmi arī uz kultūrvēsturiski vērtīgām ēkām un objektiem.

	izmantošanu, un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem.			izmantošanas samazināšanu.				
Vides troksnis	Potenciālas pozitīvas sinerģijas identificētas attiecībā uz ilgtspējīgas mobilitātes pasākumu īstenošanu, kas samazina gan SEG, gan trokšņa emisijas.	-	Pozitīvas ietekmes gaisa kvalitātes un trokšņa samazināšanas kontekstā izteiktas pasākumiem, kas orientēti uz ilgtspējīgu mobilitāti un autotransporta izmantošanas samazināšanu.	N/A	-	-	-	-
Bioloģiskā daudzveidība un ainavas	Zaļo teritoriju paplašināšanas un aizsardzības pasākumi var radīt pozitīvas ietekmes arī klimata pārmaiņu pielāgošanās kontekstā (izteikti blīvi apbūvēto un	-	Pozitīvas ietekmes atstās pasākumi, kas vērsti uz gaisa kvalitātes uzlabošanu. Tas samazinās ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.	-	N/A	Pozitīvas sinerģijas saskatāmas pasākumos, kas attiecas uz zaļās infrastruktūras īstenošanu pilsētvidē. Lietus ūdeņu filtrācija samazinās piesārņojuma slodzi uz	-	-

	apdzīvoto vietu tuvumā).					dabiskām ūdeņu ekosistēmām, samazinās eitrofikāciju. Potenciāla negatīva ietekme iespējama, ja plūda risku mazināšanas pasākumu ietvaros tiek pārveidotas dabiskas ūdensteces vai to krasta zonas.		
Ūdens kvalitāte un plūdu risks	Cieša pozitīva sasaiste ar pasākumiem, kas vērsti uz pielāgošanos un adaptāciju klimata pārmaiņām. Potenciāla gan negatīva, gan pozitīva ietekme varbūt zaļajām infrastruktūrām uz ūdensobjektu	-	-	-	Pasākumi, kas vērsti uz ūdensobjektu piesārņojuma novēršanu un ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanu, rada pozitīvas mijiedarbības ūdens ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības kontekstā.	N/A	-	-

	hidromorfoloģis kajām īpašībām							
Augsne un piesārņojums	-	-	-	Pasākumi, kas vērsti uz piesārņoto vietu sanāciju un jauna piesārņojuma novēršanu var radīt pozitīvas ietekmes arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas kontekstā.	-	Pasākumi, kas vērsti uz piesārņoto vietu sanāciju un jauna piesārņojuma novēršanu rada pozitīvas sinerģijas arī ūdens kvalitātes kontekstā, novēršot tālāku piesārņojuma migrāciju uz ūdensobjektiem.	N/A	-
Kultūrvēsturiskās vērtības	Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana cieši saistīta ar pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumiem	-	-	-	-	-	-	N/A

5. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums un SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

5.1. Alternatīvas un to izvēles pamatojums

Tā kā likumdošana neparedz izstrādāt alternatīvas attīstības programmai, veicot ZPR AP SIVN, ir izvēlēta un novērtēta arī tā saucamā nulles alternatīva, respektīvi – Zemgales plānošanas reģionā saglabājas esošais stāvoklis jeb līdzšinējie reģiona politikas virzieni.

Ņemot vērā augstākminēto, ka plānošanas dokumenta izstrādes procesā izstrādātājs nav identificējis pamatnostādņu īstenošanas alternatīvos risinājumus, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros netika identificētas citas alternatīvas, izņemot "0" alternatīvu, kas tiek vērtēta atbilstoši MK noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" noteiktajai kārtībai. Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā nav jāidentificē jaunas plānošanas ietvaros neizskatītas stratēģiskās alternatīvas, bet gan jānodrošina iespējamo alternatīvu izvērtējums.

5.2. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

SIVN tika izstrādāts, analizējot pieejamo informāciju un izvērtējot AP2027 prioritātes, rīcības un investīciju plānu. Tā kā dokumentā iekļautie projekti un rīcības ne visās situācijās ir gana detalizēti, tad, izvērtējot atsevišķus aspektus, nebija iespējams noteikt kopējo ietekmes apjomu un to, vai ar noteiktajām rīcībām un pasākumiem pietiks, lai sasniegtu programmā noteiktos rezultātos rādītājus. Tāpat jānorāda, ka, gatavojot 3. nodaļu un vērtējot iespējamo indikatoru attīstību nākotnē, daudzos gadījumos pilnvērtīga vērtējuma veikšanai trūka datu, un tādos gadījumos tendences attīstības prognozes tika noteiktas, pamatojoties uz ekspertu vērtējumu. Vides pārskata sagatavošanas laikā netika konstatētas citas būtiskas problēmas.

Jāatzīmē, ka Investīciju projektu vērtējumu apgrūtināja tas, ka investīciju projektiem netika norādīta sasaiste ar rīcības virzieniem, bet tikai ar prioritāti. Projektu sasaiste ar rīcību virzieniem būtu sniegusi nedaudz objektīvāku vērtējumu.

6. Iespējamie kompensējošie pasākumi

Atbilstoši likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” noteiktajam kompensējošie pasākumi ir jāparedz tādos gadījumos, ja plānošanas dokumenta īstenošana var negatīvi ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) vai Latvijā sastopamās ES prioritārās sugas vai biotopus šajās teritorijās. Šādus kompensējošos pasākumus veic, lai nodrošinātu paredzētās darbības veikšanas vai plānošanas dokumenta īstenošanas negatīvo ietekmju līdzsvarošanu un teritorijas vienotības (viengabalainības) aizsardzību un saglabāšanu.

Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43(6) pants nosaka, ka „ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu, arī sociālo vai ekonomisko interešu, apmierināšanai”. Likuma 43. (7) pants nosaka, ka „ja Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000) ir sastopamas Sugu un biotopu aizsardzības likumam pakārtotajā normatīvajā aktā noteiktās Latvijā sastopamās ES prioritārās sugas vai biotopi, paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrības veselības aizsardzības, sabiedrības drošības vai vides aizsardzības interesēs” vai arī „plānošanas dokumentu īstenot arī tad, kad tas nepieciešams citu sabiedrībai sevišķi svarīgu interešu apmierināšanai, ja ir saņemts atzinums no Eiropas Komisijas”.

Gadījumos, ja konkrētās plānotās rīcības var būtiski ietekmēt Natura 2000 teritoriju, saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.1 panta nosacījumiem novērtē tās ietekmi uz Natura 2000 teritoriju. Šādā gadījumā ietekmes uz vidi izvērtēšana tiks veikta, ekspertiem rūpīgi izvērtējot ar pasākuma īstenošanu saistīto ietekmi uz Natura 2000 teritoriju, izvērtējot dažādas alternatīvas un iespējas negatīvo ietekmju samazināšanai.

7. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes

AP2027 ietver vairākus pasākumus, kuru īstenošanai identificēts starptautisko saistību izpildes veicināšanas potenciāls un potenciāla labvēlīga ietekme, to starpā pasākumi, kas vērsti uz ūdensteču kvalitātes stāvokļa uzlabošanu un SEG emisiju mazināšanu, kuri var būt ar netiešu pozitīvu pārrobežu ietekmi. Ņemot vērā plānošanas dokumenta detalizācijas pakāpi un reģionālo tvērumu, būtiskas pārrobežu ietekmes nav identificētas. Vienlaikus, nav identificēts neviens pasākums, kam varētu būt negatīva ietekme pārrobežu kontekstā.

8. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.) nosaka, ka kompetentā institūcija (šajā gadījumā - Vides pārraudzības valsts birojs) MK noteiktajā termiņā sniedz atzinumu par vides pārskatu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi (monitoringa ziņojums).

Vides pārraudzības valsts birojs ir izstrādājis metodiskos norādījumus monitoringa veikšanai plānošanas dokumentiem. MK 2004. gada 23. marta noteikumos Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” noteikts, ka plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāciju, kas ir pieejama izstrādātājam. Izstrādātājs sastāda monitoringa ziņojumu un atzinumā par vides pārskatu noteiktajā termiņā iesniedz to Vides pārraudzības valsts birojā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu.

Ņemot vērā izvērtētā plānošanas dokumenta saturu un tā ietekmes novērtējumu, tiek rekomendēts monitoringam izmantot indikatorus (kritērijus), kas uzskaitīti 2.1. nodaļā pieejamajā tabulā un izmantoti, veicot plānošanas dokumenta ietekmes vērtējumu. Papildus 2.1. nodaļā uzskaitītajiem kritērijiem, rekomendēts nodrošināt arī visaptverošu degradēto teritoriju monitoringu, kas palīdzētu identificēt prioritārās teritorijas attīstībai un revitalizācijai.

9. Kopsavilkums

AP2027 ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikti vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi un rīcības Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015. – 2030. gadam noteikto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu sasniegšanai. AP2027 stratēģiskajā daļā ir definētas vidēja termiņa attīstības prioritātes, noteikti rīcības virzieni attīstības prioritāšu sasniegšanai un sasniedzamie rezultāti. Šis plānošanas dokuments kalpo kā vadlīnijas Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu ieviešanā un reģiona vietējo attīstības plānošanas dokumentu izstrādei.

Ņemot vērā Zemgales ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015. – 2030. gadam noteiktos ilgtermiņa stratēģiskos uzstādījumus – ekonomikas specializācijas virzienus un horizontālās prioritātes, attīstības vīziju, stratēģisko mērķi un tās virzītājspēkus, ilgtermiņa attīstības prioritātes, NAP2027 prioritātes, Zemgales plānošanas reģiona resursus, pasaules attīstības tendences un izaicinājumus, ir izvirzītas šādas Zemgales attīstības prioritātes vidējam termiņam – laika periodam no 2021. – 2027. gadam:

- Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā;
- Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana;
- Uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme;
- Viedā mobilitāte un infrastruktūra;
- Vide, daba, klimata pārmaiņas;
- Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma;
- Kultūrvide un identitāte;
- Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas;
- Sabiedrības drošība.

Kā horizontālās prioritātes tiek iezīmētas - kapacitātes celšana, digitalizācija, zaļo principu ievērošana, sadarbība.

Katrai no iepriekšminētajām prioritātēm ir noteikts individuāls mērķis, kā arī ir izvirzīti vairāki rīcības virzieni, kas paredzēti, lai īstenotu attiecīgās prioritātes mērķa sasniegšanu. Arī katram AP2027 atsevišķi noteiktam rīcības virzienam ir identificēts sasniedzamais mērķis, noteiktas konkrētas veicamās rīcības un paredzēti rīcības sasniedzamie indikatori.

Lai novērtētu AP2027 iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, kura ietvaros tiek sagatavots Vides pārskats. Vides pārskata projekts AP2027 ir sagatavots saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". SIVN process tika uzsākts 2021. gada maijā, un Vides pārskata projektu sagatavoja SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

Būtiskākās vides jomas, kurās tika analizētas iespējamās ar plānošanas dokumentu saistītas vides problēmas, kā arī aprakstīts esošais stāvoklis, ir šādas: klimata pārmaiņas, atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana, gaisa kvalitāte, vides troksnis, bioloģiskā daudzveidība un ainavas, ūdens kvalitāte un plūdu risks, augsne un piesārņojums, kā arī kultūrvēsturiskās vērtības. Visām šīm jomām tika veikts plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmju novērtējums un piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai. ZPR AP2027 īstenošanas būtiskāko ietekmju novērtējums tika veikts vairākos līmeņos, vērtējot katru no AP2027 prioritātēm un tajās noteiktās rīcības. Ietekmes identificētas un raksturotas rīcību līmenī, turklāt, vērtējot rīcību ietekmes, tika ņemts vērā investīciju projektu saraksts.

Veicot AP2027 SIVN, izvērtējot SIVN izstrādes laikā pieejamo informāciju, vērtēšanas procesā netika konstatēti izslēdzoši faktori, kas AP2027 apstiprināšanu un īstenošanu padarītu neiespējamu. Plānošanas dokumenta īstenošanas gadījumā primāri sagaidāmas pozitīvas ietekmes uz vides stāvokli. Tas neizslēdz iespēju, ka būtiskas negatīvas vai izslēdzošās ietekmes atsevišķiem plānošanas dokumentā iekļautajiem risinājumiem var tikt identificētas citu normatīvajos aktos noteikto procedūru ietvaros (t.sk., ietekmes uz vidi novērtējuma procesā vai ietekmes uz *Natura 2000* novērtējuma procesā). Tomēr, lai mazinātu vai novērstu ietekmes, kas var rasties AP2027 īstenošanas kontekstā, vides pārskata 4. nodaļā ir iekļautas tabulas ar rekomendācijām ietekmes mazināšanai un vides stāvokļa uzlabošanai. Šie risinājumi ir iestrādājami plānošanas dokumentā, vai ņemami vērā tā īstenošanas ietvaros.

Zemāk sniegts secinājumu apkopojums par katru no vērtētajām vides jomām.

Klimata pārmaiņas

- Nākotnes prognozētās gaisa temperatūras Zemgalē liecina par pakāpenisku temperatūras pieaugumu. Zemgales līdzenumā, kur koncentrētas lielas lauksaimniecības zemju platības, nepārtraukta sausuma periodi ir ilgāki nekā citviet valsts teritorijā. Turklāt maksimālā vienas diennakts nokrišņu daudzuma izmaiņa Zemgalē uzrāda neizteiktu, bet pieaugošu tendenci.
- Pārliciecināmi lielākā daļa (vairāk nekā 60%) no kopējā CO2 emisiju apjoma Zemgalē ir saistīta ar transporta sektoru, tomēr arī siltumapgādei ir nozīmīga ietekme uz gaisa kvalitāti un klimata pārmaiņām - siltumapgādes uzņēmumi ir vieni no lielākajiem dabas resursu (kurināmā) patērētājiem un gaisa piesārņotājiem, kas rada siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas.
- Dati par pēdējiem gadiem liecina, ka saražotās siltumenerģijas apjoms no atjaunojamiem energoresursiem katru gadu pieaug savukārt saražotās siltumenerģijas apjoms no fosilajiem energoresursiem uzrāda lejupejošu dinamiku.
- Atbalsts AER izmantošanas veicināšanai reģionā kopumā vērtējams pozitīvi, tomēr AER veidi jāvērtē kontekstā ar citiem faktoriem, kā ietvaros negatīva ietekme var rasties no konkrētu AER izmantošanas (t.sk., biomasas). Līdz ar to ir ieteicams atbalstīt tādu AER popularizēšanu, kur novērojamas pozitīvas sinerģijas, nevis ietekmju pārnese uz citiem vides aspektiem, kā tas būtu novērojams, piemēram, veicinot biomasas izmantošanu, kura rada negatīvas ietekmes gaisa kvalitātes kontekstā un var arī negatīvi ietekmēt bioloģiskās daudzveidības aspektus.
- Neviennozīmīgi klimata pārmaiņu kontekstā vērtējami projekti, kas ir orientēti uz autoceļu infrastruktūras uzlabojumiem un attīstību, jo tie netiešā veidā var veicināt privātā autotransporta izmantošanu, kas ir starp lielākajiem SEG emisijas avotiem. Paralēli rīcībām un projektiem, kas

veicina autotransportam labvēlīgu infrastruktūras attīstību, ieteicams veicināt arī ilgtspējīgāku mobilitātes veidu – sabiedriskais transports, elektrotransports, velotransports – attīstību.

- Klimatnoturīguma veicināšanas kontekstā pozitīvi vērtējama paredzētā publisko dzeramā ūdens ņemšanas vietu izbūve.
- Pakalpojumu digitalizācija var netiešā veidā veicināt emisiju no transportlīdzekļu izmantošanas samazināšanu. SEG emisiju samazināšanu var veicināt arī tādi projekti kā energoefektīvais ielu apgaismojums, viedā infrastruktūra.
- Zaļās infrastruktūras risinājumu ieviešana ir būtisks līdzeklis, kā mazināt ar klimata pārmaiņām saistītos riskus, t.sk. plūdu risku.

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana

- Aprites ekonomikas principu ieviešanas kontekstā pozitīvi vērtējama atbalsta veicināšana inovatīviem risinājumiem izglītības vides uzlabošanai (piemēram, ilgtspējīga, veselīga, bezatkritumu ēdināšanas pakalpojuma attīstīšana izglītības iestādēs). Tāpat, pozitīvi vērtējama ekodizaina principu piemērošana un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros.
- Zaļā publiskā iepirkuma kritērijus būtu ieteicams attiecināt ne tikai uz enerģētikas nozari, bet arī uz citām publiskā iepirkuma jomām un papildināt ar aprites ekonomikas principu ievērošanu atbilstoši Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku (2020.-2027.) definētajam rīcības virzienam “Pašvaldību lomas stiprināšana aprites ekonomikas principu ieviešanā”.
- Lai nodrošinātu visaptverošu un atbilstoši mērķētu rīcību aprites ekonomikas principu ieviešanai īstenošanu un to ietekmes novērtēšanu plānošanas reģionā, ieteicams plānot reģiona aprites ekonomikas rīcības plāna (vai “ceļa kartes”) izstrādi.
- AP2027 nesniedz ieskatu, vai, īstenojot definētos projektus, kas paredzēti atsevišķās pašvaldībās, visā plānošanas reģionā tiks sasniegti mērķi – bioloģiskie atkritumu pārstrāde rašanās vietā vai dalīta savākšana un nodošana pārstrādei.
- Pretēji Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021. – 2027. gadam noteiktajam, plānošanas dokumentā netiek plānota (nav atsevišķi norādīta) tekstilmateriālu atkritumu dalīta savākšana.
- Plānotais projekts, kas paredz atkritumu dedzināšanas iekārtas izbūvi poligonā “Dzilā vāda” vērtējams negatīvi aprites ekonomikas principu ieviešanas aspektā, jo šāda rīcība neveicina atkritumu neradīšanu.
- Projekti, kas saistāmi ar vienota dizaina interjera elementu iegādi pašvaldības sniegto pakalpojumu centru vajadzībām var veicināt nelietderīgu resursu izmantošanu un papildus atkritumu radīšanu.

Gaisa kvalitāte

- Zemgales plānošanas reģionā netiek veikts pastāvīgs gaisa kvalitātes monitorings, un mērījumos balstīta informācija par gaisa kvalitāti reģionā nav pieejama.
- Galvenie gaisa piesārņojuma avoti Zemgales plānošanas reģionā ir stacionārie piesārņojuma avoti un transports. No stacionārajiem avotiem nozīmīgākie ir katlu mājas, kur kā kurināmo, pārsvarā

- izmanto gāzi vai koksnī. Ņemot vērā datus par gaisa piesārņojumu no stacionāriem avotiem Zemgales plānošanas reģionā, sadedzināšanas iekārtu skaita dinamika ir ar pieaugošu tendenci
- Zemgales plānošanas reģionā novērojama pieaugoša tendence PM₁₀ emisijām, taču PM_{2,5} emisijas kopš 2018. gada samazinās. Vērtējot daļiņu PM_{2,5} piesārņojumu, būtiskas joprojām ir individuālās mājsaimniecību apkures radītās emisijas.
 - Viens no lielākajiem gaisa piesārņojuma avotiem ir arī autotransporta kustība, kuras rezultātā rodas būtiskas slāpekļa oksīdu, gaistošo organisko savienojumu un putekļu emisijas. Lielākā satiksmes intensitāte ir novērojama uz valsts nozīmes autoceļiem. Kaut arī uz pašvaldības nozīmes autoceļiem ir mazāka satiksmes intensitāte, ir jāņem vērā, ka liela daļa pašvaldības autoceļu ir ar grants vai zemes segumu, līdz ar to sausā laikā var būt novērojams putekļu emisiju pieaugums.
 - Ietekmi uz gaisa kvalitāti rada arī Zemgales plānošanas reģionu šķērsojošās dzelzceļa līnijas, saistībā ar kurām būtisku gaisa piesārņojumu rada vilcieni, kas izmanto dīzeļdzinēju.
 - Tā kā modelēšanas rezultāti neatspoguļo esošo situāciju visā Zemgales plānošanas reģiona teritorijā, tad nav iespējams izdarīt pamatotus secinājumus par gaisa kvalitāti plašākā teritorijā. Lai objektīvi novērtētu gaisa kvalitātes stāvokli, būtu nepieciešams attīstīt gaisa kvalitātes novērtēšanas sistēmu, izmantojot modelēšanu kopā ar stacionāriem vai indikatīviem mērījumiem, vai ar abiem kopā.
 - Neviennozīmīgi gaisa kvalitātes kontekstā vērtējami projekti, kas ir orientēti uz autoceļu infrastruktūras uzlabojumiem un attīstību, jo tie netiešā veidā var veicināt privātā autotransporta izmantošanu, kas ir starp lielākajiem gaisa piesārņojošo vielu avotiem.
 - Rīcības, kas vērstas uz tehnoloģiskiem uzlabojumiem, kas nodrošina attālinātu sociālo pakalpojumu sniegšanu, samazina nepieciešamību apmeklēt attiecīgās iestādes klātienē, tādējādi netieši samazinot transporta radītās SEG un gaisa piesārņojošo vielu emisijas.
 - Daudzveidīgi ilgtspējīgu mobilitāti veicinoši projekti, to starpā – veloinfrastruktūras attīstība, “park&ride” izbūve, mikromobilitātes risinājumi, elektromobiļu un biziemešu/mazizemešu transportlīdzekļu iegāde, multimodāla satiksmes termināla izveide, uzlādes vietu izbūve u.c. ir uzskatāmi par nozīmīgiem gaisa kvalitātes kontekstā un ilgtermiņā sekmēs autotransporta radīto emisiju samazinājumu.
 - No gaisa kvalitātes viedokļa pozitīvi vērtējams rīcības virziens, kas saistīts ar veco individuālo apkures sistēmu modernizāciju, kā arī AER īpatsvara palielināšanu un energoefektivitātes paaugstināšanu.
 - Atbalsts AER izmantošanas veicināšanai reģionā kopumā vērtējams pozitīvi, tomēr AER veidi ir jāvērtē kontekstā ar citiem faktoriem, kā ietvaros negatīva ietekme var rasties no konkrētu AER izmantošanas (t.sk., biomasas). Līdz ar to ir ieteicams atbalstīt tādu AER popularizēšanu, kur novērojamas pozitīvas sinerģijas, nevis ietekmju pārnese uz citiem vides aspektiem, kā tas būtu novērojams, piemēram, veicinot biomasas izmantošanu, kura rada negatīvas ietekmes gaisa kvalitātes kontekstā.
 - Autotransports ir nozīmīgs slāpekļa dioksīda, benzola, daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5}, kā arī CO₂ emisijas avots. Līdz ar to ir būtiski, ka paralēli rīcībām un projektiem, kas veicina autotransportam labvēlīgu infrastruktūras attīstību, tiek veicināta arī ilgtspējīgākas mobilitātes veidu – sabiedriskā transporta, elektrotransporta, velotransporta – attīstība.
 - Gaisa kvalitātes problēmu mazināšanas kontekstā nozīmīga loma ir centralizētās siltumapgādes pieslēgšanai vietās, kur pašlaik pieejama tikai individuālā siltumapgāde, kā arī atbalsta mehānismu noteikšanai videi nedraudzīgo materiālu un tehnoloģiju nomaiņai gan publiskajā, gan privātajā

sektorā (piem., pāreja no akmeņogļu apkures uz AER apkuri, šifera jumtu nomaiņa, gāzislādes, dzīvsudraba gaismekļu nomaiņa). Vienlaicīgi gan jānorāda, ka veicinot pāreju uz AER, priekšroka dodama tādiem AER veidiem, kas rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi.

- Paredzams, ka satiksmes uzskaites un gaisa kvalitātes sensoru uzstādīšana ielu apgaismojuma infrastruktūrā nodrošinātu aktuālas gaisa kvalitātes informācijas pieejamību un tādējādi ļautu izvērtēt un mērķtiecīgāk plānot gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumus.

Vides troksnis

- Autotransporta kustības intensitāte pēdējo desmit gadu laikā ir pieaugusi un autotransports šobrīd ir nozīmīgākais trokšņa avots Zemgales plānošanas reģiona teritorijā.
- Zemgales plānošanas reģionā autotransporta radītam trokšņa piesārņojuma līmenim, kas augstāks par 45 dB(A) nakts periodā, ir pakļautas teritorijas, kurās dzīvo aptuveni 2400 iedzīvotāju.
- Papildus autotransportam, vērā ņemami vides trokšņa avoti Zemgales plānošanas reģionā ir saistīti ar Zemgales plānošanas reģiona teritorijā ir izvietotajiem rūpnieciskajiem objektiem, dzelzceļu, kā arī ar atsevišķiem aviācijas objektiem.
- Sagaidāms, ka ilgtspējīgas mobilitātes attīstība un privātā autotransporta samazināšanas veicināšana nodrošinās vides trokšņa piesārņojuma mazinājumu.

Bioloģiskā daudzveidība un ainavas

- Zemgales plānošanas reģions dabas resursu ziņā ir ļoti daudzveidīgs. Dabas daudzveidības aizsardzībai Zemgales plānošanas reģionā ir izveidotas vairākas ĪADT, tai skaitā, 57 dabas liegumi, 10 dabas parki, 1 dabas rezervāts un 1 nacionālais parks. Nozīmīgākās ĪADT, kas daļēji ietilpst Zemgales plānošanas reģiona teritorijā, ir Ķemeru Nacionālais parks un Teiču dabas rezervāts. ZPR ir 15 vietējās nozīmes ĪADT un būtu nepieciešama jaunu teritoriju veidošana, lai veicinātu ilgtspējīgu dabas teritoriju attīstību un aizsardzību pašvaldību līmenī. Tāpat ZPR teritorijā ir divas starptautiskas nozīmes – Ramsāres konvencijas mitrāju vietas – Ķemeru Nacionālais parks un Teiču purvs un Lielais Pelčāres purvs.
- Paredzētie pasākumi tūrisma produktu klāsta un kvalitātes uzlabošanai no vienas puses var radīt papildu slodzi uz dabas vērtībām (īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgām platībām), ko iespējams mazināt - apzinot attiecīgo teritoriju slodzes noturību, nodrošinot tūrisma un rekreācijas slodzes monitoringu un pielāgojot rekreācijas slodzi teritoriju ekoloģiskajai kapacitātei.
- Paralēli iepriekšminētajam, no otras puses tūrisma infrastruktūras attīstība un uzlabošana var mazināt rekreācijas negatīvo slodzi uz dabiskajām ekosistēmām, piemēram, uz ezeru un upju ekosistēmām. Turklāt degradēto teritoriju revitalizācija var atstāt pozitīvu ietekmi uz ainavu kvalitāti.
- Ir ieteicams atbalstīt tādu AER izmantošanas veicināšanu, kur ir identificējama pēc iespējas mazāka nelabvēlīgā ietekme uz vidi un, kur novērojamas pozitīvas sinerģijas, nevis nelabvēlīgo ietekmju pārnese uz citiem vides aspektiem, piemēram, negatīvi ietekmējot bioloģiskās daudzveidības aspektus.
- Pozitīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību sagaidāma, īstenojot projektus, kuri paredz zaļās infrastruktūras izbūvi tūrisma attīstībai.

- Autotransporta emisiju samazinājums pozitīvi ietekmē arī bioloģisko daudzveidību.
- Dažādu transporta infrastruktūras objektu attīstība, būvējot jaunus tiltus un pārvadus, apvedceļu izbūvi, "park&ride" infrastruktūras attīstību, uzlabojot esošo ceļu un ielu kvalitāti u.c. gan tiešā, gan netiešā veidā var atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz ainavām un bioloģisko daudzveidību.
- Upju transporta attīstība Lielupē un Daugavā kravu pārvadājumiem, rekreācijas nodrošināšanai, tūrisma attīstībai, var atstāt negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību. Ar upju kravu pārvadājumu attīstību saistīts projekts "Upju kravu transporta attīstība Lielupes upes baseinā" paredz izpēti, upes gultnes tīrīšanu, kas var atstāt potenciāli negatīvu ietekmi uz upes bioloģisko daudzveidību.
- Plānošanas dokumentā paredzētie Natura 2000 teritoriju apsaimniekošanas pasākumi, aizsargājamo biotopu un aizsargājamo sugu dzīvotņu kopšanas pasākumi, tūrisma infrastruktūras izveide ĪADT, ainavu pārvaldības uzlabošana, zaļās infrastruktūras izveide ĪADT, invazīvo sugu izplatības ierobežošana, kopumā ir atzīstamas par pozitīvām rīcībām, jo tās ir vērstas uz dabas daudzveidības saglabāšanu, biotopu un aizsargājamo sugu dzīvotņu stāvokļa uzlabošanu vai bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu dabisku/daļēji dabisku ekosistēmu atjaunošanu. Tomēr jāatzīmē, ka ZPR rietumu daļā aizsargājamo dabas teritoriju un dabas daudzveidībai nozīmīgu platību īpatsvars ir būtiski zemāks par valstī vidējo, tāpat attiecīgajā reģionā esošais plašais upju hidroloģiskais tīkls vērtējams kā īpaši ietekmēts - vairums upju ir pārveidotas un ir sliktā ekoloģiskajā stāvoklī. Tieši ZPR rietumu daļā būtu plānojamas rīcības, kas vērstas uz biotopu atjaunošanu.
- Plaša un būtiska pozitīva ietekme ir saskatāma saistībā ar plānā paredzētajiem sabiedrības apziņas veidošanas un informēšanas pasākumiem par bioloģisko daudzveidību.
- Pasākumi, kas paredz rīcības kultūrvēsturisko ainavu apzināšanai, apsaimniekošanai un saglabāšanai var nodrošināt pozitīvu ietekmi uz reģiona bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, jo var veicināt ekstensīvi izmantotu teritoriju platības palielināšanos, kas nodrošinātu dabas daudzveidībai nozīmīgu elementu, piemēram, ekstensīvi izmantotu platību, daudzveidīgu zālāju, lauksaimniecības kultūru mozaikas u.c., klātbūtni ainavā.

Ūdens kvalitāte un plūdu risks

- Lielākajā daļā ūdensobjektu ZPR kā būtiska slodze ir novērtēta hidromorfoloģiskie pārveidojumi, kam seko biogēnu piesārņojums no punktveida un izkliedētajiem avotiem. Viena no nozīmīgākajām piesārņojuma slodzēm uz virszemes ūdeņiem ir punktveida piesārņojums, ko rada sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi.
- Zemgales plānošanas reģiona teritorijā dabiskas plūdu apdraudētas teritorijas ir palienes (upju un ezeru ielejas), kas applūst palu vai plūdu gadījumā. Neliela teritorija Zemgales plānošanas reģiona ziemeļu stūrī Lielupes upes krastā ir pakļauta jūras vējuzplūdiem.
- Spēcīgu lietusegāžu laikā īslaicīgi lokāli plūdi ir novērojami gan lielākās, gan mazākās pilsētās t.sk., Jelgavā un Jēkabpilī. Kā galvenais applūšanas iemesls pilsētu teritorijās minams lietus ūdens kanalizācijas sistēmu trūkums, to novecošanās, vai lietus ūdens novadīšanas sistēmu projektēto parametru neatbilstība. Stipru lietusegāžu laikā tiek appludinātas, arī līdzenās lauku teritorijas. Kā plūdu apdraudētas teritorijas identificējas arī polderu, HES un citu mākslīgu izpludinājumu teritorijas, ja netiek ievērota to uzturēšana tehniskā kārtībā, pareiza uzraudzība un ekspluatācija.

- Atsevišķos Zemgales plānošanas reģiona novados ir konstatējamas neatbilstības dzeramā ūdens kvalitātē.
- Uzņēmējdarbības un ražošanas tālāka attīstība, sakārtojot un izveidojot atbilstošu infrastruktūru (industriālo zonu attīstība, loģistikas centru izveide u.c.), var radīt papildu slodzi uz ūdeņiem un līdz ar to radīt papildus riskus sasniegt labu ūdens kvalitāti ūdensobjektos. Tomēr, piemērojot atbilstošu IVN procedūru, šos riskus var būtiski samazināt, izvērtējot un īstenojot atbilstošus ietekmes uz vidi samazinošus pasākumus.
- Paredzētā integrētā ūdenstūrisma attīstība reģionā – ūdenstilpju un ūdensteču sakopšanas darbi un blakus pakalpojumu attīstība, var atstāt gan pozitīvu, gan negatīvu ietekmi uz ūdensobjektu kvalitāti.
- Īstenojot dažādus transporta infrastruktūras projektus, jāveicina ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumu izmantošana, kas mazinātu gan plūdu risku, gan potenciālo ietekmi uz ūdens kvalitāti.
- Upju transporta attīstība Lielupē un Daugavā kravu pārvadājumiem, rekreācijas nodrošināšanai, tūrisma attīstībai, var atstāt negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un ūdens kvalitāti. Tāpēc projektiem šīs rīcības ietvaros būtu piemērojamas dažāda līmeņa ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras.
- Ilgtspējīgu mobilitāti veicinoši projekti ilgtermiņā sekmēs autotransporta radīto emisiju samazinājumu un, līdz ar to, arī netieši samazināsies nelabvēlīga ietekme uz ūdens kvalitāti.
- Pozitīvi ir vērtējamas rīcības, kas vērstas uz dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanu, pielietojot ūdens apgādē materiālus, lai izslēgtu piesārņojuma risku, kā arī vērstas uz inovatīvu notekūdeņu attīrīšanas risinājumu meklēšanu mazām apdzīvotajām vietām un tūrisma mītnēm, kas kopumā veicinās piesārņojuma nenonākšanu ūdens objektos. Tāpat pozitīva ietekme uz ūdens kvalitāti ūdensobjektos būtu saistāma ar notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstīšanu, kā arī ar vēsturiski piesārņoto vietu sanācību.
- Plūdu riska samazināšanos paredzami nodrošinās investīciju projekti, kas paredz meliorācijas sistēmu uzlabošanu, pārbūvi, upju attīrīšanu un esošo dambju rekonstrukciju.

Augsne un piesārņojums

- Būtiskākie augsnes piesārņotāji Zemgales plānošanas reģiona teritorijā ir rūpnieciskie piesārņojuma avoti, lauksaimniecība (ņemot vērā, ka ZPR atrodas nitrātu jutīgajā teritorijā), vēsturiskais piesārņojums no PSRS militārajām aktivitātēm, kā arī avārijas situācijas.
- Uzņēmējdarbības un ražošanas tālāka attīstība, sakārtojot un izveidojot atbilstošu infrastruktūru (industriālo zonu attīstība, loģistikas centru izveide u.c.), var radīt papildu slodzi arī uz augsnes kvalitāti.
- Investīciju projekti, kuri paredz jaunu ūdens pieslēgumu izveidi, jaunu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecību un esošo iekārtu un sistēmu uzlabošanu, dūņu apsaimniekošanas uzlabošanu, paredzami atstās pozitīvu ietekmi uz augsni.
- Pozitīvi ieguvumi augsnes kvalitātē paredzami, īstenojot vēsturiski piesārņoto vietu sanācību.

Kultūrvēsturiskās vērtības

- Zemgales plānošanas reģiona robežās atrodas 939 kustamie un nekustamie kultūras pieminekļi, no kuriem visvairāk Zemgales reģionā ir tieši arhitektūras pieminekļi.
- Pasākumi, kas vērsti uz gaisa kvalitātes uzlabošanu un emisijas samazināšanu var radīt pozitīvu ietekmi arī uz kultūrvēsturiski vērtīgām ēkām un objektiem

SIVN tika izstrādāts, analizējot pieejamo informāciju un izvērtējot AP2027 prioritātes, rīcības un Investīciju plānu. Ņemot vērā, ka dokumentā iekļauto projektu un rīcību detalizācijas pakāpe visās situācijās nav uzskatāma par pietiekamu, izvērtējot atsevišķus aspektus, nebija iespējams identificēt kopējo ietekmes apjomu un konstatēt, vai noteiktās rīcības un pasākumi ir pietiekami, lai sasniegtu programmā noteiktos rezultātos rādītājus. Turklāt, vērtējot iespējamo indikatoru attīstību nākotnē, daudzos gadījumos pilnvērtīga vērtējuma veikšanai trūka datu, un tādos gadījumos tendences attīstības prognozes tika noteiktas, pamatojoties uz ekspertu vērtējumu. Citas būtiskas problēmas Vides pārskata sagatavošanas laikā netika identificētas.

AP2027 stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros pie sniegtās plānošanas dokumenta uzdevumu detalizācijas nebija iespējams identificēt kompensējošo pasākumu nepieciešamību, realizējot kādu no projektiem.

Īstenojot AP2027, nav sagaidāma būtiska pārrobežu ietekme.

1. pielikums.

Sabiedriskās apspriešanas materiāli

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols

Sanāksmes norises laiks: 2021. gada 12. oktobris, plkst. 10.00.

Sanāksmes norises vieta: attālināti, ZOOM tiešsaistes saziņas platforma.

Sanāksmi vada: SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” valdes locekle Aiga Kāla.

Sanāksmi protokolē: SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vides speciāliste Margita Deičmane.

Sanāksmes dalībnieku saraksts ir pieejams uz pieprasījumu.

Sanāksmi atklāj SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (turpmāk tekstā – SIA ELLE) valdes locekle **Aiga Kāla**, kas iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar dienas kārtību un iespējām uzdot jautājumus. A. Kāla informē klātesošos, ka sanāksme tiek ierakstīta, un būs pieejams sanāksmes protokols. A. Kāla informē par sabiedriskās apspriešanas ilgumu un iespējām iepazīties ar dokumentiem un iesūtīt savus jautājumus un komentārus. A. Kāla dod vārdu Zemgales plānošanas reģiona (turpmāk tekstā – ZPR) Attīstības plānošanas nodaļas vadītājai Dacei Vilmanei.

Dace Vilmane īsumā iepazīstina ar Attīstības programmas izstrādes procedūru un vēsturi, uzskaita padarītos darbus, kā arī turpmāk veicamos soļus. D. Vilmane informē arī par nepieciešamību veikt Attīstības programmas stratēģisko uz vidi novērtējumu (turpmāk tekstā – SIVN). D. Vilmane informē par līdz šim saņemtajiem priekšlikumiem Attīstības programmai – par priekšlikumu daudzumu un to, ka 90% no ieteikumiem ņemti vērā. D. Vilmane īsumā iepazīstina ar Attīstības programmas saturu, uzskaitot Attīstības plāna prioritātes, kā arī prezentējot jauno kartogrāfisko materiālu un reģionālas nozīmes projektu ideju tabulu.

Aiga Kāla atgādina klātesošajiem par iespēju uzdot jautājumus tērētavā.

Sergejs Gemma, ZPR telpiskās attīstības plānotājs, papildina, ka demonstrētā izglītības iestāžu attīstības tīkla karte attēloja likvidētās skolas un bija paredzēta iekšējai analīzei, Attīstības programmai ir pievienota cita karte.

Aiga Kāla dod vārdu SIA ELLE projektu vadītājai Lūcijai Kursītei.

Lūcija Kursīte iepazīstina ar SIVN nepieciešamību, procedūru un Vides pārskata projekta saturu, sabiedriskās apspriešanas termiņiem un soļiem. L. Kursīte uzskaita galvenos SIVN vērtētos vides aspektus – klimata pārmaiņas, atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas principu ieviešana, gaisa kvalitāte, vides troksnis, bioloģiskā daudzveidība un ainavas, ūdens kvalitāte un plūdu risks, augsne un piesārņojums, kultūrvēsturiskās vērtības – minot ar šiem aspektiem saistītos izaicinājumus un Attīstības programmas iespējamajās ietekmes uz tiem. L. Kursīte uzskaita arī Vides pārskatā iekļautos ieteikumus Attīstības programmai. L. Kursīte dod vārdu SIA ELLE konsultantei Olgai Trasunai.

Olga Trasuna turpina stāstījumu par SIVN Vides pārskatu, analizējot klimata pārmaiņu, gaisa kvalitātes un atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas aspektus. O. Trasuna dod vārdu L. Kursītei.

Lūcija Kursīte pievēršas Vides pārskata secinājumiem, minot, ka SIVN procedūras laikā netika konstatētas ietekmes, kam būtu nepieciešami kompensējošie pasākumi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai, un netika konstatētas Attīstības programmas īstenošanu izslēdzošas ietekmes. Ir izstrādāti ieteikumi, kuri jāņem vērā, papildinot un īstenojot Attīstības programmu.

Aiga Kāla aicina pievērsties diskusijai, jautājumiem un komentāriem. A. Kāla informē, ka tērzētavā ir vairāki jautājumi vai komentāri, kas tiks nolasīti, bet pirms tam iespējams uzdot jautājumus mutiski. Mutiski jautājumi neseko. A. Kāla lasa tērzētavas jautājumus.

Anda Mikāla (Kokneses apvienības pārvalde) tērzētavā komentē, ka Pļaviņu pilsētā ir ļoti augsts plūdu risks. A. Kāla aicina atbildēt L. Kursīti.

Lūcija Kursīte piekrīt A. Mikālai un piebilst, ka minētās augsta plūdu riska teritorijas saistītas ar nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijām, kuras identificētas plūdu riska pārvaldības plānā. Šādi ar plūdu risku novēršanu saistīti projekti investīciju plānā ir atbalstāmi.

Otrs komentārs no **Andas Mikālas** (Kokneses apvienības pārvalde) tērzētavā ir par to, ka nozīmīgs troksnis arī ir dzelzceļš.

Aiga Kāla atbild, ka dzelzceļš kā trokšņa avots ir pieminēts un vērtēts Vides pārskatā, bet neviena no dzelzceļa līnijām ZPR teritorijā nepārsniedz tādu trokšņa līmeni, lai tai būtu nepieciešams izstrādāt Trokšņu stratēģisko plānu. Vienlaikus, kā valstī kopumā, dzelzceļa radītais troksnis samazinās, jo dzelzceļa pārvadājumu skaits samazinās. Taču RailBaltica būs jauns trokšņa avots, kurš parādīsies, visticamāk, nākošajā plānošanas periodā. Bet, tā kā šim projektam izstrādāts savs ietekmes uz vidi novērtējums, un projektēšana notiks saskaņā ar specifiskiem noteikumiem, kas ietver arī aizsardzību pret troksni, šis projekts tiek pārvaldīts ārpus ZPR Attīstības plāna, un nav sagaidāma būtiska ietekme.

Tērzētavā **Raitis Madžulis** (ZPR) jautā, kā skaidrojams tik milzīgs CO₂ īpatsvars Jēkabpils novadā klimata pārmaiņu slaida attēlā?

Olga Trasuna atbild, ka attēls neiekļauj pilnīgi visus siltumnīcefekta gāzu (SEG) avotus, bet tikai tos avotus, kuri ir atskaitēs "Gaiss 2" sistēmā. Tās ir lielās sadedzināšanas iekārtas un sadedzināšanas iekārtas, kurām ir izsniegta vai nu piesārņojošās darbības atļauja, vai siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja. No tā var secināt, ka Jēkabpils novadā atrodas lielās sadedzināšanas iekārtas – piemēram "Jēkabpils siltuma" katlu māja, kurai tiek piešķirtas SEG emisiju atļaujas un emisiju kvotas.

Raitis Madžulis tērzētavā jautā – balstoties uz SIVN izstrādē gūtajām atziņām, kādas funkcijas vides un klimata jomā Jūs rekomendētu valsts pārvaldei nodot plānošanas reģionu pārziņā, lai efektīvāk ieviestu Attīstības programmu 2027 ?

Lūcija Kursīte izsaka viedokli, ka reģionālā līmenī ZPR varētu koordinēt pretplūdu pasākumus (zaļās infrastruktūras) upju krastos un upju atjaunošanas projektus.

Olga Trasuna papildina, ka viena no iespējām, kas jau ir ZPR rīcībā, ir izstrādāt reģionāla līmeņa aprites ekonomikas plānu jeb ceļa karti. Šeit paveras lielas iespējas pašvaldību sadarbībai,

piemēram, resursu dalīšanai, kas palīdzētu sasniegt aprites ekonomikas mērķus un samazināt atkritumu daudzumu.

Raitis Madžulis papildina, ka pašvaldības aktualizējušas jautājumu par atkritumu plāniem. Zemgales pašvaldības iedalītas divos atkritumu apsaimniekošanas reģionos. Zemgalei vajadzētu savu atkritumu apsaimniekošanas plānu. Likums nosaka, ka plānus izstrādā pašvaldības, taču, kā tās koordinējas savā starpā, nav noteikts. Būtu jāprecizē normatīvais regulējums. Ir atbalstāma ZPR koordinējošā loma, būtu jābūt arī finansējumam.

Aiga Kāla aicina vēl uzdot jautājumus un sniegt komentārus. Vairāk jautājumu nav. A. Kāla aicina D. Vilmani teikt noslēguma vārdus.

Dace Vilmane pateicas visiem par dalību un aicina iepazīties ar dokumentiem un sūtīt savus jautājumus, priekšlikumus un idejas uz norādītajām adresēm. D. Vilmane pateicas SIA ELLE par ieteikumiem un papildinājumiem Attīstības programmai, ieteikumi tiks ņemti vērā.

Tērzētavā **Anda Mikāla** sniedz priekšlikumu, lai samazinātu CO₂ izmešus autotransporta nozarē, būtu jāveicina iekšzemes dzelzceļa kravu pārvadājumi (baļķvedējus pārvirzīt pa dzelzceļu).

Raitis Madžulis piebilst, ka Attīstības plāns būs jāievieš arī dzīvē. Tāpēc lūgums pašvaldībām jau sākt domāt, varbūt kāds vēlas uzņemties Attīstības plānā minēto projektu realizēšanu un vadību par sev tuvu tēmu.

Aiga Kāla pateicas sanāksmes dalībniekiem, un atgādina, ka jautājumi un priekšlikumi sūtāmi uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv vai pa pastu uz adresi Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001. A. Kāla sanāksmi slēdz.

1. pielikums

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolam

Dalībnieku saraksts

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds
1	Lūcija Kursīte
2	Aiga Kāla
3	Margita Deičmane
4	Dace Vilmane
5	Agnese Vinogradova
6	Alda Ērmāne
7	Anda Mikāla
8	Andris Eglītis
9	Anete Spalviņa
10	Anita Rubene
11	Anita Skubilina
12	Dace Briška
13	Dace Sture
14	Dainis Ruments
15	Didzis Grundulis
16	Dzintars Skuja
17	Evija Lukstiņa
18	Gatis Eriņš
19	Gunita Osīte
20	Ilga Līvmane
21	Ilmārs Matvejs
22	Ilona Kāgane
23	Ilze Matusa
24	Ilze Tijone
25	Ingrīda Bernāne
26	Inta Šusta
27	Jeļena Grīsele
28	Jolanta Ližus
29	Juris Kaminskis
30	Liene Skrīveri
31	Līga Miķelsone
32	Natālija Gerasimova
33	Olga Trasuna
34	Raitis Madžulis
35	Sandra Gogule
36	Sanita Larinova
37	Sarmīte Vīksna
38	Sergejs Gemma
39	Signe
40	Skaidrīte Bukbarde
41	Zane Peļņa

BAUSKAS Dzīve

Adrese: Rīgas iela 51, Bauska, LV-3901, tālr. 63922963, mob. tel. 26521719, fakss 63923365, e-pasts: redakcija@bauskasdzive.lv, http://www.bauskasdzive.lv.

APSVEIKUMI

*Nem skaistākās skaņas no koklēm,
kamēr tās skan,
Nem skaistākos ziedus no puķēm,
kamēr tās zied.
Nem spožākos saulstarus no saules,
kamēr tā spīd!
Tad dzīve, ko dzīvo, būs tāda arvien –
Ko ņemsi no dzīves, tas piederēs tev!*

**Sirsnīgi sveicam
SKAIDRĪTI DŪRĒNU
skaistajā dzīves jubilejā!**

ISRB «Bauska» kolektīvs

*K. Apškrūma
Cilvēku dvēseles dzīlēs
izjūtu dardedze mīt,
Tavējās radīto gaismu
visur var saskatīt.
Rūpes un mīlestība
visus ap sevi kļauj,
ģimenē saskaņas puķei
krāšņi uziedēt ļauj.*

**Vēlot dzīvesprieku un stipru
veselību, mīļi sveicam
ILGU ZVILNU 65 gadu jubilejā!**

Vīrs, bērni un mazbērni

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021. – 2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027. gadam.

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis: 63027549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA «Estonian, Latvian & Lithuanian Environment», adrese: Vilandes iela 3 – 6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv. Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar «Covid-19» infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju) plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim. Plānošanas dokuments un Vides pārskats pieejams: <https://www.zemgale.lv/unhttps://environment.lv/lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzidaliba/category/30-pasvaldibu-planosanas-dokumenti-publikas-apspriesanas> būs pieejama plānošanas dokumenta un Vides pārskata videoprezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10. Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstveida priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz e-pastu: zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

LAIKA ZIŅAS

Šodien, 1. oktobrī, mainīgs mākoņu daudzums, uzspīdēs saule, tomēr iespējams lietus. Maksimālā gaisa temperatūra dienā +14°.

Rīt, 2. oktobrī, mainīgs mākoņu daudzums, uzspīdēs saule. Maksimālā gaisa temperatūra dienā +15°, minimālā naktī +7°.

Parīt, 3. oktobrī, mainīgs mā-

koņu daudzums, uzspīdēs saule. Maksimālā gaisa temperatūra dienā +16°, minimālā naktī +8°.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

ATLAIDES LOGIEM UN DURVĪM!

- ♦ PVC logiem
- ♦ METĀLA durvīm
- ♦ IEKŠDURVĪM

VISU VEIDU ŽALŪZIJAS!

- ♦ kasešu rullo
- ♦ PLISSE
- ♦ vertikālās
- ♦ diena – nakts
- ♦ horizontālās

ĀTRI IZGATAVOŠANAS TERMIŅI! MONTĀŽA, GARANTĪJA, LĪZINGS!

Bauskā, Salātu ielā 21. Tel. 26665423, 63923197. E-pasts: sia_due@inbox.lv

Laikraksta «Bauskas Dzīve»

reklāmas daļas tālrūpi
63923541, 29420108

abonēšanas daļas tālrūpi
63922963, 26521719

«Bauskas autoskola»

Bauskā, Slimnīcas ielā 9

(pasta ēkas 3. stāvā).

B kat. vakara grupa 19.10.;

B kat. brīvdienų grupa 10.10.;

C kat. 19.10.; CE kat. 20.10.;

BE kat. 15.10.;

PMP kursi ar iepriekšēju pierakstīšanos;

95. kods 06.10.;

B kat. Vecumniekos 10.10.

Reģistrācija, dokumentu noformēšana un skolas teorijas eksāmeni – bez maksas.

Pietelkšanās un sīkākā

informācija pa tel. 29164568, Jānis.

E-pasts: bauskas.autoskola@inbox.lv

UZMANĪBU!

UZMANĪBU!

UZMANĪBU!

**ABONĒŠANA
2022. GADAM
SĀKUSIES!**

Cenas 2022. gadam:

		1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	11 mēn.	12 mēn.
BAUSKAS Dzīve ar «Laimīgo Programmu», abonēšanas indekss 3146	privātpersonas	8,00	24,00	46,00	88,00	89,00
	automātiskais maksājums	8,00	24,00	46,00	88,00	89,00
	saņemt redakcijā	6,50	19,50	36,00	71,50	73,00
fiziskām personām, abonējot avīzi laikraksta dzimšanas dienā 27.10., 85,00						
BAUSKAS Dzīve bez pielikumiem, abonēšanas indekss 3147	privātpersonas	7,00	21,00	40,00	77,00	78,00
	automātiskais maksājums	7,00	21,00	40,00	77,00	78,00
	juridiskās personas	10,00	30,00	60,00	110,00	112,00
	saņemt redakcijā	5,50	16,50	32,00	60,50	62,00
fiziskām personām, abonējot avīzi laikraksta dzimšanas dienā 27.10., 75,00						

Laikrakstu varat abonēt:

- ♦ <https://abone.pasts.lv>;
- ♦ sūtīt savu pieteikumu uz e-pastu: abone@bauskasdzive.lv;
- ♦ Latvijas pasta nodaļās un pie pastniekiem;
- ♦ redakcijā Bauskā, Rīgas ielā 51;
- ♦ zvanot pa tel. 67000624, 27008001, 67008001.

Sīkākā informācija pa tel. 63922963, 26521719.

STĀDAUDZĒTAVA "MEŽA RASAS" AICINA UZ STĀDU DIENĀM

ŠĪ GADA
14., 15., 16., 17.
OKTOBRĪ

Lapu krūmiem, kokiem un
ziemciētēm - 30%
Skujkokiem-15%

LAI PNĪ LŪGTI
NO 8:00-19:00

Papildus informācija:
26331718
29416041
mezarasas.lv

**Svētdien, 3. oktobrī,
no plkst. 9.00 līdz 13.00**

Viesītē,
Zaļā tirgus teritorijā
un laukumā
pie Kultūras pils
**RUDENS
GADATIRGUS.**

Aicināti visi pirkt
un pārdot grībētāji.
Informācija
pa tel. 26513349.

Sveciņu vakari
Variešu pagasta
kapsētās

9. oktobrī
Rusuļu kapos 15.00,
Baltgalvju kapos 16.00,
Antūžu kapos 17.00;

23. oktobrī
Trākšu kapos 15.00,
Bauru kapos 16.00.
Muzikālus darbus izpildīs
pūtēju kvartets.

Visi laipni aicināti izspiest sulu
no pašu izaudzētajiem āboliem.
Mēs tos nomazgāsim, izspiedīsim
sulu, izfiltrēsim, uzsilīsim līdz 80°C
(lai nepazustu vitamīni), saliešim 3 vai
5 l iepakojumos (kastēs ar krāniņiem).
Sīkāka informācija
www.abolumajas.lv
Strādājam katru dienu
no plkst. 8.00 līdz 18.00.
Tālrunis 26496922.

ĀBOLU MĀJAS

Jēkabpilī atvērta
modernākā
sulas spiešanas
rūpnīca

Jēkabpils,
Rīgas iela 230
(blakus CSDD)

SIA «LATVIJAS GAĻA»
IEPĒRK
liellopus, zirgus,
jaunlopus, aitas.
Svari. Tūlītēja samaksa.
T. 28761515.

PĒRKAM
cirsma,
meža īpašumus
par augstām cenām.
Mežizstrādes pakalpojumi.
Tel. 25757650.

LĪDZJŪTĪBAS

Un pēkšņi manā skanošā
dārzā
Kādu rītu ir ienācis
klusums,
Tik negaidīts un tik spalgs..
(B. Saulītis)
Esam kopā ar Aina Kusiņu
un viņas ģimeni un izsakām
visdziļāko līdzjutību,
pāragri zaudējot mazdēlus
Kristapu un Emīlu.
Dignājas ev. lūt.
draudze

Miļš cilvēks aizgājis
uz klusēšanas pusi.
Viss aizgājis, kas izdzīvots
un bijis,
Vien paliek atmiņas ar
mīlestības vārdiem.
Nu dvēselīte debesīs sev
jaunu ligzdu vij.
(J. Jaunsudrabiņš)
Skumju brīdī esam kopā
ar Ģertrūdi un tuvajiem,
ANDRI
aizsaulē aizvadot.
**Zasas vidusskolas
kollektīvs**

Lai tēva mīla paliek
dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam
spēku smelt.
(I. Mežnora)
Izsakām visdziļāko
līdzjutību Inesei Niedrītei,
tēti mūžībā pavadot.
**CSDD Jēkabpils
KAC kolektīvs**

Nu, māmuliņ, kā plecu
lakats
Tavs mūžs ir beidzot noadīts.
Guļ melnā krāsā zaļajai pāri,
Un pāvēdiens uz smiltīm
stīdz.
(K. Apškrūma)
**Aija, dalām skumju
smagumu, māmiņu
zemes klēpī guldot.
Sandra, Marina, Alla,
Sandra, Kristīne, Laura**

Lai ar prieku turpinātu
strādāt dārzā,
**stādaudzētava
z/s «Liepas»
2. oktobrī**
būs Jēkabpilī, pretī «Depo»
veikalam un plašā sortimentā
piedāvās
**AUGĻU KOKU un
OGULĀJU STĀDUS.**
Tāl. pasūtījumiem
27738505, 24608507,
www.liepas.lv.

SIA «BIAMEAT»
ie p ē r k
**JAUNLOPUS
un LIELLOPUS.**
Labas cenas.
T. 29562270.

No atmiņām paliek
tik starojums maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas;
Turp, kur tu aiziesi,
apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes
un bēdas.
(B. Martuževa)
Skumju brīdī izsakām
līdzjutību Intai Zeltiņai,
brāli mūžībā pavadot.
**Jēkabpils Valsts
ģimnāzijas kolektīvs**

No Tevis tik daudz bija
ko gūt,
Tavas pēdas ir dziļas,
tās nepazūd,
Mums atmiņās vēl ilgi
kopā būt.
(K. Apškrūma)
Izsakām visdziļāko
līdzjutību mūsu Skolotājas
VIZMAS ŠAPKINAS
ģimenei, viņu mūžības
ceļā pavadot.
**1992. gada
absolventi**

Lai tēva mīla paliek
dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam
spēku smelt.
(I. Mežnora)
Izsakām visdziļāko
līdzjutību Inesei Niedrītei,
tēti mūžībā pavadot.
**CSDD Jēkabpils
KAC kolektīvs**

Paliks dzīvības vidū Tavs
darbīgais gājums,
Jo tik auglīgu mūžu
jau neizdzēs rīti.
Un caur kokiem un
bērniem būs turpinājums
Tāi saulainai gaitai,
ko beidzi Tu iet.
(K. Apškrūma)
Domās un sirdīs esam
kopā ar piederīgajiem,
no mūsu ilggadējās
darba biedrenes –
matemātikas skolotājas
VIZMAS ŠAPKINAS
atvadoties.
**Jēkabpils
3. vidusskolas
pensionāri**

Medicīnas sabiedrībā «KATARSE»

Jēkabpilī, Brīvības 169/171

09.10. dermatologs J. Liebriedis;
16.10. ginekoloģe, seksoloģe, hipnoterapeite
A. Tula-Rijkule (konsultē un veic USG mazajam
iegunim);
30.10. flebologs I. Prudāns (veic USG kāju asinsvadiem).
*** *** ***
- ceturtdienās – USG vēdera dobuma orgāniem un
vairogdziedzerim (E. Mazule);
- fizioterapeite Sendija pieņem pēc individuāla
pieraksta (t. 26637884);
- ārstnieciskā un zemūdens masāža pēc pieraksta
(t. 28348848);
- darbojas sāls istaba;
- iespējams iegādāties muguras jostas, korsetes,
apkakles un locītavu fiksatorus, jostas grūtniecēm;
- iespēja iegādāties palīglīdzekļus (dažādu veidu krukšus).
Pirmdienās un ceturtdienās plkst. 16.00 pieņem ārstu
komisija (obligātā medicīniskā veselības pārbaude dar-
bam, šoferu un ieroču nēsāšanas atļaujas medicīniskā
izziņa).
Uzziņas un pieraksts pa t. 65231589.
Sīkāka informācija: www.katarse.lv.

SIA **AIBI** iepērk
gaļas šķirnes
krustojuma buļļus,
teles eksportam;
liellopus, jaunlopus, teļus,
jērus, zirgus kaušanai.
Kautsvārā, dzīvsvārā.
Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas.
BIO lopiem augstākas cenas.
Tūlītēja samaksa. Svari.
Tel. 20238990.

**Somu uzņēmums
piedāvā darbu**
● strādniekiem
demonētāžas darbos
(12–15 EUR/h),
● ekskavatora vadītājiem.
Sarunājami angļiski vai krieviski.
Vairāk informācijas,
rakstot uz e-pastu:
infosktyot@gmail.com vai
zvanot +358401665222.

**PAZIŅOJUMS
par Zemgales plānošanas reģiona attīstības
programmu 2021.–2027. gadam (3. redakcija)
un Vides pārskata projekta
sabiedrisko apspriešanu**
Plānošanas dokumenta nosaukums:
Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma
2021.–2027. gadam
Plānošanas dokumenta izstrādātājs:
Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katoļu ielā 2b,
Jelgavā, LV-3001, tālrunis: 630 27549, mājaslapas adrese:
www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv
Vides pārskata izstrādātājs:
SIA «Estonian, Latvian & Lithuanian Environment», adrese:
Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67242411,
mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plāno-
šanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika
posmam no 2021. līdz 2027. gadam.
Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības liku-
mu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju), plānošanas dokumen-
ta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklā-
tienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novem-
brim. Plānošanas dokuments un Vides pārskats pieejams:
<https://www.zemgale.lv> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>
No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim
<https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzidaliba/category/30-pasvaldibu-planosanas-dokumenti-publikas-apspiesanas> būs pieejama plānošanas doku-
menta un Vides pārskata videokonferenču
Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks neklātienē
2021. gada 12. oktobrī plkst. 10.00. Sanāksmē būs iespē-
jams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks
publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>.
Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un
atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata
projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese:
Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz
e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

PĒRK

antikvāras lietas: māj-
saimniecības piederumus,
lauksaimniecības inventāru,
kara lietas, mēbeles, trau-
kus u.c. T. 29198531.
◇
**mežus, zemi, izcirtu-
mus, cirsmas.** T. 29433000.
◇
metāllūžņus. Labas
cenās. Strādājam jebkurā
laikā. T. 29198531.
◇

PĀRDOD

z/s «Kalves» darba die-
nās tirgo dzīvas karpas,
sestdienās – kūpinātas kar-
pas, svētdienās – brīvdie-
nas. T. 29267769.
◇
aitas un jērus turēšanai.
T. 26325221.
◇
jaunputnus, dējējvis-
tas. T. 29424509.
◇
z/s – jaunputnus, dējēj-
vistas. T. 29186065.
◇
graudus, miltus, sēklas
un lopbarības kartupeļus.
T. 29495076.
◇
malku. T. 26164686.
◇
šāļu malku ar piegādi. T.
28223418.

PAKALPOJUMI

Kravu pārveidējumi ar
mikroautobusu. Strādājam
bez brīvdienām, ir krāvēji. T.
27540758.
◇
Savācam nevajadzīgu
sadzīves tehniku: ledus-
skapjus, veļas mašīnas,
TV, vannas u.c. T.
27737100.
◇
Zemes frēzēšana ar
minitraktoru. T. 28445997.
◇
Zāgēju bīstamus
kokus. T. 26267410.

skaldītu lapukoku
malku rūpīgi sakrātā
veidā. Bezmaksas piegāde.
T. 29255535.
◇
skaldītu malku. T.
27443535.
◇
granti, smiltis, šķem-
bas, oļus, melnzemi, auglī-
go virskārtu, mēsļus, ar
piegādi. Jēkabpils, Brīvības
iela 2B/8. T. 20337373.
◇
metāla jumtus un
noteksistēmas no ražotāja.
Cena no 6,50 EUR/m². T.
28382940.
◇
«VW Polo» (tikko izieta
TA). T. 26707326.

→ 6. lpp.

Tā ir pandēmija. Mums ir dota unikāla iespēja bez maksas saņemt vakcinu un vēl izvēlēties, tieši kādu. Ļoti aicinu vakcinēties tos, kuri to vēl nav izdarījuši. Tas pat vairs nav aicinājums, tas ir kliedziens! Mēs, ārsti, katru rītu redzam statistiku, cik cilvēku ir nomiruši, cik ir hospitalizēti smagā situācijā. Tad, kad cilvēks savu tuvinieku pavada ar ātro palīdzību aizvedam uz slimnīcu, neviens nezina, vai saslīmušais atgriezīsies mājās. Ticiet mediķiem, ticiet profesionāļiem un ticiet faktiem! Jā, uz ielām viss ir mierīgi, braukā automašīnas, staigā gājēji, strādā veikali. Taču Latvijas Infektoloģijas centrā un vairākos stacionāros, kur ārstē Covid-19 pacientus, ir nomācošs klusums un intensīvs darbs, jo cilvēku resursu, mediķu, ir ļoti, ļoti maz. Mums var draudēt katastrofa, ja iedzīvotāji neieklausīsies tajā, ko mēs, ārsti, sakām. Lūdzu, ticiet mediķiem! Viņi strādā pēdējiem spēkiem, jo ir gan morālais, gan fiziskais izsīkums.

Būs jāiemācās visiem sadzīvot. Mēs, mediķi, nevaram laiku veltīt tikai Covid-19 pacientu ārstēšanai. Ir ļoti daudz pacientu ar citām slimībām.

— Šis ir pilnīgi jauns vīruss, zinātnieki jau prognozē jaunas mutācijas. Visticamāk, vakcinēties pret to vajadzēs katru gadu, palīdzot organismam mācīties ar to sadzīvot.

— Būs jāiemācās visiem sadzīvot. Mēs, mediķi, nevaram laiku veltīt tikai Covid-19 pacientu ārstēšanai. Ir ļoti daudz pacientu ar citām slimībām, kuri visas šīs situācijas dēļ ilgstoši neiet pie ārstiem, ielaiž slimības un pat kļūst par invalīdiem. Tāpēc mums jāiemācās būt atbildīgiem ne tikai par savu veselību, bet arī par visu sabiedrību. Ja ātrāk to izdarīsim un panāksim lielāku vakcinēto skaitu, tad slimība nebūs tik agresīva un mēs nevarēsim viens otru inficēt tik ātri. Ir taču potes pret tuberkulozi, difteriju un stinguma krampjiem, ko cilvēki uztver normāli. Kāpēc attiecībā uz vakcinēšanos pret Covid-19 ir tik agresīva nostāja? Nevajag sevi iztēloties par zinātnieku, par ārstu. Ļaujiet speciālistiem, profesionāļiem sniegt viedokli un uzticeties viņiem! Būs jauni vīrusa paveidi, un kovids varbūt šķitīs kā bērības pasaciņa. Zinātnieki pielāgos vakcīnas jaunajiem paveidiem. Mēs nekad nedzīvosim tā, kā dzīvojam agrāk. Jo ātrāk to pieņemsim un darīsim visu iespējamo, ko mums rekomendē profesionāļi, ātrāk izkļūsim no bedres. Gribam apmeklēt teātri, kino, svinēt ar ģimeni, radiem, draugiem dzimšanas dienas un citus svētkus. To mēs varam panākt tikai tad, ja vakcinācijas aptvere būs lielāka. Pēc pirmās vakcīnas devas saņemšanas aicinu būt piesardzīgiem, mazināt kontaktus, nēsāt masku, mazgāt un dezinficēt rokas, ievērot distanci. Tas viss paliek spēkā arī vakcinētajiem cilvēkiem.

Materiāls tapis sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu

“In-burger”

piedāvā ātrās uzkodas un dzērienus

Plaviņu iedzīvotāja Indra Avotiņa, 2017. gadā atgriezoties Latvijā, savā dzimtajā pilsētā saskatīja nepieciešamību pēc vietas, kur iegādāties ātrās uzkodas un dzērienus. Tā pērnā gada jūnijā darbu sāka izbraukumu ēdināšanas treilers “In-burger”. Lai nezaudētu jau esošos klientus pilsētā, bija nolēmts iegādāties otru izbraukumu ēdināšanas treileri, ar kuru doties uz dažādiem pasākumiem.

2021. gada jūnijā, piesaistot LAD LEADER projekta finansējumu, darbu sāka otrs “In-burger” izbraukumu ēdināšanas treilers. Ar to apmeklē dažādus pasākumus, tomēr tas var tikt nolikts stacionāri, ņemot vērā mainīgos apstākļus Covid-19 ietekmē.

Projekta “Mobilā ēdināšana Plaviņās” (Nr. 20-04-AL08-A019. 2102-000008) laikā iegādātas iekārtas un aprīkojums tirdzniecības nodrošināšanai — tirdzniecības treilers, gāzes grils, gāzes fritēris un aukstuma galds. Kopējās attiecināmās izmaksas bija 6684,53 eiro, no kurām 70% jeb 4679,17 — publiskais finansējums.

Projekts realizēts ar mērķi paplašināt SIA “Arnolija” darbību, radīt jaunas darbavietas reģionā, kā arī turpināt piedāvāt pilsētas iedzīvotājiem un pasākumu apmeklētājiem garšīgas ātrās uzkodas un dzērienus.

“IN-BURGER” TURPINĀT PIEDĀVĀT pilsētas iedzīvotājiem un pasākumu apmeklētājiem garšīgas ātrās uzkodas un dzērienus.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

AIZKRAUKLES
RAJONA
PARTNERĪBA

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Paziņojums par Zemgales Plānošanas reģiona attīstības programmu 2021. — 2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas dokumenta nosaukums: Zemgales Plānošanas reģiona attīstības programma 2021. — 2027. gadam.

Plānošanas dokumenta izstrādātājs: Zemgales Plānošanas reģions, adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis 63027549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasts: zpr@zpr.gov.lv.

Vides pārskata izstrādātāja: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, adrese: Vīlandes iela 3—6, Rīga, LV-1010, tālrunis 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv.

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales Plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju), plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim.

Plānošanas dokuments un Vides pārskats atrodams: <https://www.zemgale.lv/> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>.

No 2021. gada 12. oktobra līdz 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzdaliba/category/30-pasvaldibu-planosanas-dokumenti-publiskas-apspriesanas-bus-apskatama-planosanas-dokumenta-un>

Vides pārskata videoprezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10.

Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes būs publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>.

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales Plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā e-pastā: zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

9. oktobrī plkst. 9 Plaviņu Zaļajā tirgū

RUDENS GADATIRGUS.

Aicināti pirkt un pārdotgribētāji.

Tirgotājiem pieteikties pa tālr. 27873332 vai e-pastā: tirgus@plavinas.lv.

SIA “AIBI” iepērk:
gaļas šķirnes
krustojuma bulļus,
teles EKSPORTĀM;
liellopus, jaunlopus, teļus,
jērus, zirgus KAUŠANĀI.

Kautsvārā, dzīvsvārā.
Paaugstinātas cenas,
apjoma piemaksas.
BIO lopiem — augstākās cenas.
Samaksa — tūlītēja. Svāri.
☎ 20238990.

SIA “SKY FOREST” pērk:
* OŠA un OZOLA
ZĀĢBAĻĶUS (3,10 m);
* KAMĪNMALKU (3 m).
Augstas cenas.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 24005005.

CRAFT WOOD
Pērk cirsma un meža
īpašumus visā Latvijā.
Cenas no 1000–10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308, www.craftwood.lv

307_{Lv}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava telefona

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA NO KRŪMIEM
laukus un citas aizaugušas platības

PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu
Ātra samaksa.

☎ 26 663 273 (Raivis)

SERTIFICĒTA TAKSATORA
PAKALPOJUMI

meža inventarizācijas lietu
izgatavošana;
mežaudzes novērtēšana;
cirsmu dokumentācijas
sagatavošana;
īpašuma robežu, kupicu
ierīkošana un atjaunošana;
bezmaksas konsultācijas.

☎ 29175345 ☎

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsmas**
un sortimentus pie ceļa;

* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā

Telefoni informācijai: 29266289; 67804343
www.metsaforest.com/lv

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.–2027. gadam (3. redakcija) un vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.–2027. gadam.

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis 63027549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", adrese: Vīlandes iela 3–6, Rīga, LV-1010, tālrunis 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju) plānošanas dokumenta un vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim. Plānošanas dokuments un vides pārskats pieejams: <https://www.zemgale.lv/> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzdaliba/category/30-pasvaldibu-planosanas-dokumenti-publikas-apspriesanas> būs pieejama plānošanas dokumenta un vides pārskata videoprezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas **sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10:00**. Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tu arvien būsi šai pusē
Tai gaismā, ko atstāji mums;
Kaut arī sirds tava klusē,
Mums paliek šis mantojums. (Ā.Elksne)*

Izsakām līdzjūtību Ivaram Spalvam,
no tēta atvadoties.

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes kolektīvs

*Pār tavu sirdi un darbīgo mūžu
Zemes māte nu villaini segs. (N.Dzirkale)*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā
ar mūsu kolēģi Diānu, no tēva atvadoties.

Zemgales apgabaltiesas kolektīvs

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek. Un mirdz.
Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs rīts. (N.Dzirkale)*

Skumjās esam ar kopā ar mūsu kolēģi
LLU Pārtikas tehnoloģijas fakultātes profesori
Rutu Galoburdu, tēti mūžībā pavadot.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem.

LLU Pārtikas tehnoloģijas fakultātes kolēģi

AIZSAULĒ

Aleksandra Zute (1933. g.) – izvadīšana 30. septembrī plkst.14
Bērzu kapsētā

Daina Jaroševska (1955. g.) – izvadīšana 2. oktobrī plkst.12
Meža kapsētā

Aivars Spalva (1938. g.) – izvadīts 29. septembrī
Baložu kapsētā

Jefrosinja Kuzmičeva (1925. g.) – izvadīta 28. septembrī
Meža kapsētā

Jausma Vilima (1930. g.) – izvadīta 28. septembrī
Bērzu kapsētā

Vitolds Liberts (1931. g.) – izvadīts 24. septembrī

Vladimirs Borisovs (1951. g.) – izvadīts 24. septembrī
Zanderu kapsētā

Jevgenijs Hvoščenskis (1938. g.) – izvadīts 24. septembrī
Norauku kapsētā

Jelgavas novada Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti mirušie
Dainis Zvaigzne (1944. g.), Glūdas pag.

Aleksandrs Tjutjuļins (1938. g.), Jaunsvirlaukas pag.

Ļubova Koržeņevska (1935. g.), Kalnciema pag.

Dagnija Timofejeva (1965. g.), Valgundes pag.

Abonē savam uzņēmumam
"Zemgales Ziņas" vismaz 3 mēnešiem
un ievieto reklāmu portālā ZZ.lv
uz divām nedēļām bez maksas!

Ievieto sludinājumu "Zemgales Ziņās"

1,71 € *
privātpersonām

2,56 € *
juridiskām personām

Informācija: reklama@zz.lv
tāl. 29522152

Uzmanību!

Pirms sludinājuma iesniegšanas iepazīstieties
ar sludinājumu pieņemšanas noteikumiem.

* par 30 simboliem (cenā nav iekļauts PVN)

**APBĒDĪŠANAS PIEDERUMI, PAKALPOJUMI
UN KONSULTĀCIJAS VISU DIENNAKTI**
Nelaiķu iezārkošana vai nogādāšana morgā

SIA «Velis-A» Jelgava, Sakņudārza ielā 5a
Darba laiks: 9:00 līdz 16:00, brīvdiena – svētdiena.
Tālruni: 28651582; 63020151; 29232585.

Brīvdienās un nakts stundās lūdzam zvanīt: 28651582
(vai pa augstāk norādītajiem tālruniem).

www.velis-a.lv

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

Oktobris 4, 2021

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katoļu iela 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis: 630 27549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju), plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim. Plānošanas dokuments un Vides pārskats pieejams: <https://www.zemgale.lv/> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzdaliba/category/30-pasvaldibu-planosanas-dokumenti-publikas-apspriesanas> būs pieejama plānošanas dokumenta un Vides pārskata videoprezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas **sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10:00**. Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katoļu iela 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

Facebook

Twitter

Pasākumi

Novembris 2021						
P	O	T	C	PK	S	SV
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

INFORMATVAIS IZDEVUMS

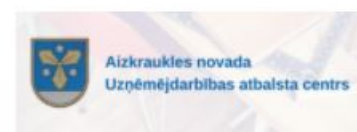
DOMES VESTIS

PAKALPOJUMI

SAZIŅA AR PAŠVALDĪBU

KARTE

FOTO GALERIJAS

Sazinies ar mums
63922238
dome@bauska.lv

Novads Kontakti Pašvaldība Sabiedrība Pakalpojumi Līdzdalība Uzņēmējdarbība Tūrisms Attīstība

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam

2021.10.04 Komentāri (0)

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu.

Plānošanas dokumenta nosaukums: Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis: 630 27549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju), plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim. Plānošanas dokuments un Vides pārskats pieejams: <https://www.zemgale.lv/> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim: [ŠEIT](#) būs pieejama plānošanas dokumenta un Vides pārskata video prezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10:00. Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

**PALĪDZĪBAS TĀLRUŅI
AVĀRIJAS SITUĀCIJĀ**

BAUSKA
IZCILA ATRAŠANĀS VIETA
JŪSU BIZNESAM

Jaunākā galerija

Noslēgusies tūrisma akcija „Iepazīsti kaimiņus Zemgalē”

Galerijas

- Visas ziņas
- Izglītības ziņas
- Sabiedrības ziņas**
- Sporta ziņas
- Tūrisma ziņas
- Uzņēmējdarbības ziņas
- Kultūras ziņas
- Pašvaldības ziņas
- Sociālās ziņas
- Ziņu arhīvs

Novembris - 2021

Pr	Ot	Tr	Ce	Pk	Se	Sv
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Laika ziņas

+6°C
D-DA vējš
3 m/s

+6°C
D-DA vējš
3 m/s

+8°C
DR vējš
5 m/s

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

05.10.2021

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis: 630 27549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju), plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim. Plānošanas dokuments un Vides pārskats pieejams: <https://www.zemgale.lv/> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedrības-līdzdalība/category/30-pasvaldību-planosanas-dokumenti-publiskas-apspriesanas> būs pieejama plānošanas dokumenta un Vides pārskata videoprezentācija.

Sabiedriskās apspriešanas **sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10:00**. Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katoļu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

 Share
  Tweet
  Share

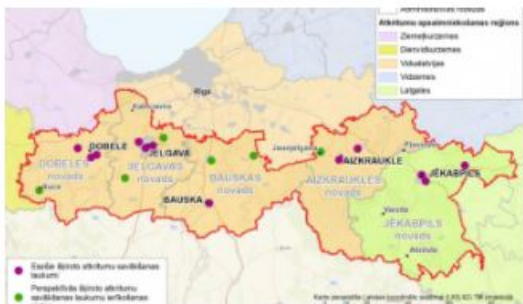

- [Sākums](#)
- [Informācija presai](#)
- [Notikumu kalendārs](#)
- [Foto un video](#)
- [Sabiedrības līdzdalība](#)

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

Publikācija: 04.10.2021.

[Atkārtot ziņotāju](#)

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Karaļu iela 2b, Jēkabpī, LV 3001, tālrunis: 630 27540, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV 1010, tālrunis: 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokumenti ir video formā Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmā no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 ierobežojumu prasībām parakstītais likums spēkā ar 2020. gada 10. jūnijā, plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedrisko apspriešanu notiek nekārtēno no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim. Plānošanas dokuments un Vides pārskata pieejams: <https://www.zemgale.lv> un <https://www.environment.lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attibibas-planosana/sabiedrības-līdzdalība/category/30/pasvaldību-planosanas-dokumenti-publika-apspriešana> būs pieejama plānošanas dokumenta un Vides pārskata video prezentācija.

Sabiedrības apspriešanas sanāksme notiek nekārtēno 2021. gada 12. oktobra plkst. 10:00. Sanāksmē būs iespojams piedalīties, izņemojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādā veidā: www.zemgale.lv un <https://www.environment.lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Karaļu iela 2b, Jēkabpī, LV 3001) vai elektroniska forma uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.

Autors: Zemgales Plānošanas reģions

Paziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam (3. redakcija) un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

04.10.2021

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

Zemgales plānošanas reģions, adrese: Katolu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001, tālrunis: 630 27549, mājaslapas adrese: www.zemgale.lv, e-pasta adrese: zpr@zpr.gov.lv

Vides pārskata izstrādātājs:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67242411, mājaslapas adrese: www.environment.lv

Plānošanas dokuments ir vidēja termiņa Zemgales plānošanas reģiona stratēģisks dokuments, kurš izstrādāts laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu (spēkā ar 2020. gada 10. jūniju), plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē no 2021. gada 1. oktobra līdz 2021. gada 1. novembrim. Plānošanas dokuments un Vides pārskata pieejams: <https://www.zemgale.lv/> un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

No 2021. gada 12. oktobra līdz 2021. gada 18. oktobrim <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/sabiedribas-lidzdaliba/category/30-pasvaldibu-planosanas-dokumenti-publiciskas-apspiesanas-bus-pieejama-planosanas-dokumenta-un-vides-parskata-video prezentacija>

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks neklātienē 2021. gada 12. oktobrī plkst. 10:00. Sanāksmē būs iespējams piedalīties, izmantojot saiti, kura pirms sanāksmes tiks publicēta šādās vietnēs: www.zemgale.lv un <https://environment.lv/lv/aktualitates>

Sabiedrība ir aicināta sūtīt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu Zemgales plānošanas reģionam pa pastu (adrese: Katolu ielā 2b, Jelgavā, LV-3001) vai elektroniskā formā uz e-pastu zpr@zpr.gov.lv līdz 2021. gada 1. novembrim.